DANMARKS STØRSTE PC-MAGASIN

KOMPUTER FOR ALLE

17•2008 PRIS: 68,75
WWW.KOMPUTER.DK

Fjern alt overflødigt fyld
Overblik på Skrivebordet
Nem adgang til filer og e-mail

ENDELIG ORDEN PÅ PC'EN

STORTEST
Bærbare pc'er i superligaen

ALT OM FIREFOX 3:
Ny browser med smarte funktioner

EKSPERTENS TIPS:
Sådan opnår du perfekte scanninger

GRATIS PÅ CD'EN:
6 programmer der gør Vista bedre

LÆKKERT LAYOUT OG KREATIV TEKSTBEHANDLING

BK 20.11.08-10.12.08
5 701862 000041 00017

Amitech oplevelser...

I god tid med gode julegaver

DAB radio 100

DAB- og FM-radio, informationsdisplay, clockradio, rigtig god pris

Kr. 399

Nap en DAB

Music Center 410

Flot lyd (40W RMS), 5 højttalere, iPod dock, iPod fotos på TV, MP3, USB, FM-radio, pc højttaler

Kr. 999

iPod docking

Internet radio 300

Tusindvis af online kanaler, podcasting, trådløs musik streaming fra din pc

Kr. 999

1000-vis af kanaler

Bluetooth højttaler 470

Trådløs Bluetooth musik fra din pc eller din mobiltelefon, god lyd, batteridrevet, magnetophæng til f.eks. køleskab

Kr. 399

Trådløs musik

Internet Audio System 310

Internet radio, cd-afspiller, FM-radio, MP3-afspiller med USB-stik og cardreader, trådløs musik streaming fra pc

Kr. 1.599

Optag radio

Fotoramme 611

7" fladskærm med cardreader, se dine fotos i den digitale fotoramme – fås også med Bluetooth eller WFi

Kr. 349

Levende fotoalbum

iDock Travel 400

Bærbar iPod dock, MP3-afspiller, USB, FM-radio, batteridrevet.
Beskyt din iPod i anlægget.

Kr. 599

Bærbar iPod docking

19" TV model 321G

Indbygget DVD, USB og cardreader. Film, fotos og musik direkte fra kamera, harddisk, cd eller DVD

Kr. 1.999

DVD-afspiller

iPod is a trademark of Apple Inc., registered in the U.S. and other countries

amitech

Bestil direkte på www.amitech.dk

– og se alle de andre digitale nyheder

CHEFREDAKTØR
Leif Jonasson

Skal jeg skifte browser?

I dette nummer af Komputer for alle fortæller vi om den spændende tredje udgave af internetbrowseren *Firefox*. Og hvorfor gør vi så det, når 75 procent af brugerne på internettet og endda hele 85 procent af dem, der vælger at besøge vores hjemmeside, bruger Microsofts browser *Internet Explorer*?

Det gør vi, fordi din browser er det program næst efter Windows, du bruger mest. De nye browsere som *Firefox*, *Opera* og den nyeste *Chrome* fra Google har alle spændende bud på, hvordan det kan bliver bedre, sikrere, lettere og hurtigere at bruge internettet.

> **"Det kan blive bedre, sikrere, lettere og hurtigere at bruge internettet."**

Selv har jeg prøvet de fleste, men er returneret til *Internet Explorer 7*, fordi flest hjemmesider kan ses med den. Men selv for os, der holder fast i *IE*, er de nye browsere godt nyt. Microsoft kan ikke ignorere konkurrenterne, og derfor bygger de også på en bedre browser. Det tog den amerikanske gigant fem år at komme på banen med *Internet Explorer 7*. Afløseren *Internet Explorer 8*, som du kan læse om i næste nummer, kommer allerede i starten af 2009 og har kun været godt to år undervejs. Så selv om de spændende nye muligheder i *Firefox 3* ikke får dig til at skifte, er de et godt bud på, hvad fremtiden bringer.

Se side 62

INDHOLD

Side 44
Side 20
Side 62
Side 58
Side 76
Side 66 Side 38

NYHEDER 4
SPØRG OS 12
LÆSERBREVE 19
STORTEST: Bærbare pc'er 20
TEST 30
PÅ CD'EN 38

2. SEKTION

· GUIDER · KURSER
· TRIN FOR TRIN

Få orden på din pc på 90 min. 44
Excel: Opret et adressekartotek 54
Få mere ud af din scanner 58
Sikkert på nettet med Firefox 62
Lav selv flotte tryksager 66
Bliv fundet på nettet 74
6 stærke programmer til Vista 76

Seks bærbare pc'er
Vi tester seks store og stærke bærbare computere, der er et godt alternativ til stationære pc'er.

Side 20

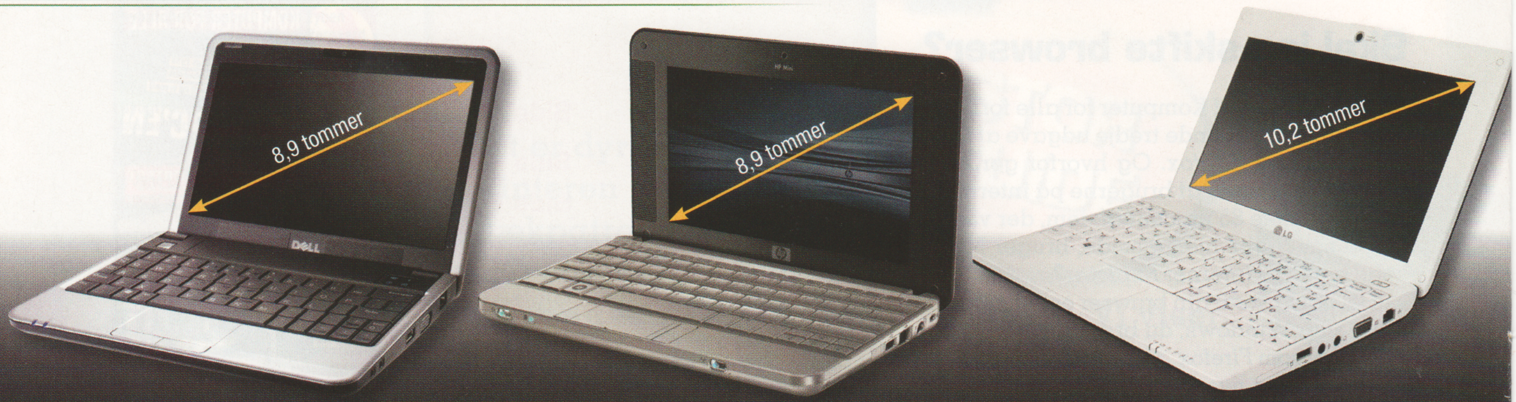

Dell Inspiron Mini 9 i sort lak er med en nitommerskærm, *Intel Atom*-processor og styresystemet *Windows XP* eller *Ubuntu Linux*. Selv om computeren er mini, er den bygget til at tåle ublid behandling på rejsen. Kabinettet er solidt, tastaturet er vandtæt, og harddisken er en Solid State Disk (SSD) på 8 eller 16 GB. Der er indbygget trådløst netværk og Bluetooth.

HP 2133 Mini-Note PC er bygget lige så solidt som HP's større bærbare med materialer som magnesium og aluminium. Spilder du kaffe i tastaturet, sker der intet med elektronikken. Og taber du pc'en, beskyttes den 160 GB store harddisk straks mod at blive beskadiget, inden den rammer gulvet. Som den eneste i klassen kører HP's 1,3 kg tunge mini-pc *Windows Vista* og er baseret på en processor fra VIA.

LG X110 hører med en skærm på 10,2 tommer til gruppen af lidt større mini-pc'er, der for nogen vil gøre det nemmere at se, hvad der foregår på skærmen. Computeren er dog stadig ultratransportabel og har indbygget mobilt bredbånd (Turbo-3G), så du kan surfe, maile og chatte overalt med et 3G-abonnement. Prisen er 3.999 kroner, men kan du undvære det mobile net og nøjes med almindeligt trådløst netværk, kan du slippe med 3.299 kroner. Fås i farverne hvid, sort og pink.

Mini-pc'erne myldrer

Den er lille, let og en ideel ledsager til dig, der ønsker et mobilt arbejdsredskab. Og så er den til at betale for selv en fattig studerende. Mini-pc'en, som i virkeligheden bare er en ekstralille bærbar computer, er blevet svær at komme uden om. Vi ser nærmere på de nye mini-pc'er, som er på vej i butikkerne nu.

››› Mini-pc'erne er perfekte til kontorbrug, skolebrug eller som en – næsten – helt almindelig computer i hjemmet. De vælter nærmest ud i forretningerne for tiden, og alle de store pc-producenter har i dag deres bud på en lille smart rejsekammerat. Ud over mobiliteten

Model	Dell Inspiron Mini 9	HP 2133 Mini-Note	LG X110	Fujitsu Siemens AMILO Mini Ui 3520	Toshiba NB100
Processor	Intel Atom 1,6 GHz	VIA C7-M ULV (1,0-1,6 GHz)	Intel Atom 1,6 GHz	Intel Atom 1,6 GHz	Intel Atom 1,6 GHz
Lagerplads	8 eller 16 GB SSD	120 GB	160 GB	60/80/120 GB	120 GB
Hukommelse	512 MB eller 1 GB	2 GB	1 GB	1 GB	1 GB
Skærmstørrelse og opløsning	8,9 tommer, 1024 x 600 punkter	8,9 tommer, 1024 x 600 punkter	10,2 tommer, 1024 x 600 punkter	8,9 tommer 1024 x 600 punkter	8,9 tommer, 1024 x 600 punkter
Styresystem	Windows XP/Ubuntu Linux	Windows Vista Basic	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home
Trådløst netværk	802.11a/b/g og Bluetooth	802.11a/b/g	802.11a/b/g og Turbo-3G	802.11b/g	802.11b/g
Andet	Webkamera	Webkamera	Webkamera	Kortlæser, webkamera, mikrofon	Webkamera, mikrofon
Pris	Fra cirka 3.000 kroner	3.999 kroner	3.999 kroner	Fra 2.999 kroner	2.999 kroner

Af Anders Rasmus Daugaard.

Fujitsu Siemens AMILO Mini Ui 3520 har aftagelige covere i fem forskellige farver, og er du særlig kreativ, kan du bruge det transparente cover sammen med et af dine egne billeder. Med en refleksfri skærm på 8,9 tommer er det muligt at se, hvad der står på skærmen både ude og inde. Mini-pc'en fås med *Windows XP Home* og en 60, 80 eller 120 GB harddisk. Desuden er der kortlæser og en Express Card-port. Modellen med 60 GB koster 2.999 kroner og kommer til december.

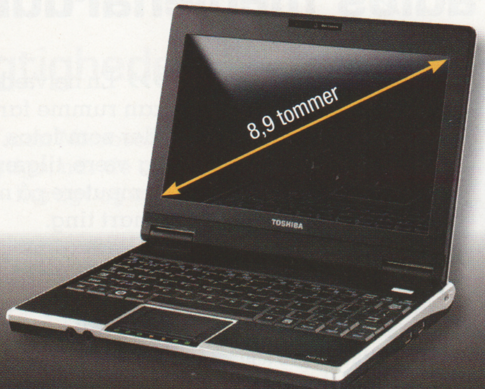

Toshiba NB100 lover en batteritid på op til 3 timer og 47 minutter med det medfølgende 4-cellede batteri. Foruden *Windows XP Home* får du kontorpakken *MS Works 8.5* med på den 120 GB store harddisk. Pc'en har trådløst netværk, stik til kablet netværk og tre USB-porte, der sikrer gode tilslutningsmuligheder. Der er også blevet plads til et webkamera på 0,3 megapixels, som er godt nok til fx videochat. Mini-pc'ens farve kaldes kosmisk sort, og prisen er 2.999 kroner.

frem overalt

er prisen noget af det bedste. Mange af modellerne fås til omkring 2.500-3.000 kroner, og selv om priserne er i bund, er udstyret absolut i orden. Mini-pc'erne kan faktisk klare langt de fleste udfordringer, bortset fra tunge multimedieopgaver og avancerede 3D-spil. De små pc'er, der vejer omtrent det samme som en liter mælk, har i store træk alt det, som de lidt større bærbare har, og du får for eksempel kortlæser og to eller tre USB-porte, så du blandt andet kan tilslutte mus, tastatur og printer.

ASUS Eee startede trend

Trenden med de små pc'er startede med den meget omtalte *ASUS Eee*, der er en lille sag med en skærm på kun syv eller ni tommer. Populariteten var stor, og nu følger de andre store producenter med.

Næsten alle mini-pc'er kan nu købes med enten et gratis styresystem baseret på Linux eller *Windows XP Home*. Sidstnævnte kan gøre pc'en lidt dyrere, ligesom der også er forskel på mængden af lagerplads, alt efter om du vælger Linux eller *XP*.

Atomdrevne pc'er

Den mobile størrelse har selvfølgelig en pris. Ud over en beskeden skærmstørrelse på 9 eller 10 tommer, med en opløsning på typisk 1024 x 600 punkter, betyder den kompakte størrelse, at tasterne er lidt mindre end dem, du kender fra et almindeligt tastatur – ofte omkring 90 procent af den normale størrelse. De fleste mini-bærbare er udstyret med Intels *Atom*-processor, der er strømsparende og udviklet til netop små computere. Du skal dog ikke forvente et kraftcenter af en maskine. Det lægger pc'ernes fysiske størrelse heller ikke op til. En mini-pc er primært til kontorbrug, til internet, e-mails og visning af billeder. Lagerpladsen klares af enten en almindelig harddisk på 80-160 GB eller en mere robust Solid State Disk (SSD), der fungerer som et hukommelseskort til dit kamera, hvor pladsen på 8 eller 16 GB dog er stærkt begrænset. Med et hukommelseskort i den indbyggede kortlæser kan du dog nemt fordoble lagerpladsen, men det er en ekstra udgift på 300-1.000 kroner afhængigt af kapaciteten og overførselshastigheden.

? Hvad er SSD
SSD eller Solid State Drive er betegnelsen for nye harddiske, der i stedet for mekanik består af hukommelse.

God batterilevetid

De fleste mini-pc'er leveres med batteri med tre eller fire celler. Det betyder, at du har batteritid nok til cirka tre timers arbejde med simpel tekstbehandling, før en opladning er påkrævet. Batteri med seks celler fås som ekstraudstyr, men det fylder fysisk lidt mere end batteriet med tre celler.

Spionfly kan blive usynlige
Amerikanske forskere har skabt et materiale, der bryder synligt lys, fordi det har et såkaldt negativt brydningsindeks. Lyset bøjes, så det forsvinder for vores øjne. I modsætning til tidligere forsøg kan dette materiale bryde lyset fra forskellige vinkler og dermed give fx militærfly "usynlighed".

Træer "redder" forurening
Dell har plantet 500 træer i Indien for at udligne CO2-udledningen fra en række nye servere, som it-giganten har solgt til Københavns Kommune. Ideen er, at træerne binder den samme mængde CO2, som servernes strømforbrug udleder, og således bliver energineutrale.

Spammere truer med kidnapning
Småbørnsforældre bør være ekstra opmærksomme på spam. Der florerer nemlig spam-mails, hvor teksten siger, at barnet er blevet kidnappet, og at forældrene kan se et foto af barnet i den vedhæftede fil. Filen er dog en virus. Advarslen kommer fra antivirusfirmaet Symantec.

LÆSERUNDERSØGELSE

Hvilken type printer bruger du mest?

Laserprinter	24 %
Blækprinter	74 %
Minifotoprinter	0 %
Anden type printer	1 %
Ved ikke	1 %

I næste nummer af Komputer for alle kan du læse, hvordan du sparer penge ved at vælge den rigtige printer.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Pirater skader open source
Normalt klager almindelige softwareselskaber over ulovlig kopiering af programmer. Men også open source-folk bør være bekymrede. Det mener en af folkene bag den gratis kontorpakke *OpenOffice*. Pointen er, at open source-producenter mister markedsandele, fordi piraterne i stedet vælger at installere kopier – fx af *Microsoft Office*.

Lyt til uddøde instrumenter
Har du nogensinde hørt klangen fra det harpelignende instrument epigonion? Sikkert ikke, for de eneste vidnesbyrd om instrumentet stammer fra gamle romerske udgravninger og historiske tegninger. Men nu er det lykkedes forskere at simulere instrumentets lyde med en computer. Det kan du høre her: **www.astraproject.org**

Fisk til døren er en succes
Danskere er vilde med at bestille fisk på nettet. Det oplyser fiskefirmaet Skagenfood, som hver uge sender 3,5 tons ferske fisk til danskere over hele landet. Med hver kasse følger en opskrift, som bliver brugt flittigt. Krabbekløer har særligt været en succes i år, oplyser firmaet.
www.skagenfood.dk

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Trådløs medieharddisk

Verbatim MediaStation Pro kan forbindes trådløst til netværket og med HDMI-kabel til dit tv. Ud over at afspille et væld af mediefiler kan den også modtage internetradio.

››› En netværksharddisk, der kan rumme familiens mediefiler som fotos, film og musik og være tilgængelig fra alle computere på netværket, er en smart ting.

Verbatims nye *MediaStation* kan også sluttes direkte til et fjernsyn og betjenes med fjernbetjening, så det er et perfekt underholdningscenter. Verbatim sender to medieharddiske med tv-tilslutning og fjernbetjening ud i butikkerne. Den mest interessante er *MediaStation Pro*, der har trådløs netforbindelse og derfor kan stå gemt under fjernsynet uden irriterende ledninger.

Pro-udgaven understøtter også en lang række af de allermest benyttede filtyper som blandt andet MP3, DivX og WMV. *MediaStation Pro* kommer til at koste omkring 1.700 kroner, og den ikke-trådløse *MediaStation*, der ikke understøtter så mange formater, koster 1.300 kroner.
www.verbatim.dk

Hæng den bærbare til tørre

››› Hvis du gerne vil bruge den bærbare sammen med en skærm og et ordentligt tastatur på skrivebordet, men synes, at alle kablerne og en eventuel dockingstation fylder for meget, så er *Laptop-Glider* fra Belcom måske løsningen. Tilslut kablerne, monter den bærbare, og hæng den fast på en af skrivebordets sider. Nu er selve den bærbare gemt sikkert af vejen, mens du stadig kan arbejde på den ved hjælp af dit eksterne udstyr. *Laptop-Glider* er et patenteret dansk design og koster 595 kroner.
www.belcom.dk

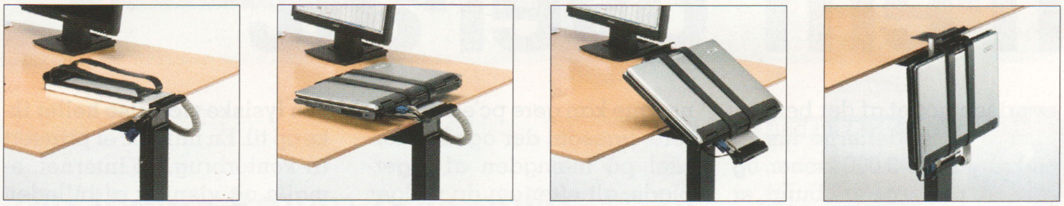

Belcom Laptop-Glider er en smart opfindelse til din bærbare pc.

LÆSERTIPS

Giv os dine bedste tips til IrfanView

››› Det gratis billedbehandlingsprogram *IrfanView* har i mange omgange været et fast medlem på Komputer for alles cd, og du har sikkert læst om det tidligere her i bladet. Nu beder vi jer læsere om hjælp til at finde frem til de allerbedste tips til programmet. Det bedste læsertip vil blive præmieret med en Corsair 2 GB USB-nøgle, og sammen med vindertippet vil et udpluk af alle de bedste tips kunne læses her i bladet i et kommende nummer. Hvis du allerede bruger *IrfanView*, kender du sikkert nogle gode tricks, der gør programmet nemmere at anvende – ellers er det supernemt at komme i gang med. *IrfanView* er et lille og hurtigt billedbehandlingsprogram, som kan det mest nødvendige – fx fjerne røde øjne og redigere farver, kontrast og skarphed. Programmet kan åbne og gemme alle gængse billedformater og er endda på dansk. Vi skal have dine tips senest 5. december 2008 på mailadressen red@komputer.dk – skriv IrfanView i emnelinjen. *IrfanView* ligger på CD 17, og du kan også hente det via:
www.komputer.dk/gratis

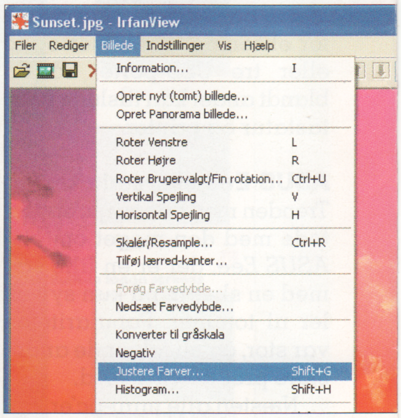

IrfanView er nemt at gå til og rummer de vigtigste billedredigeringsfunktioner.

Spred lyd i alle retninger

››› Blandt hi-fi-nørder er det en evig diskussion, hvordan højttalerne skal placeres i et rum for at give den bedste lyd. Ifølge Logitech kan deres nye Z-5-højttalere placeres overalt og stadig give god lyd, fordi højttalerne spreder lyden i alle retninger. Resultatet skulle være et perfekt lydbillede, uanset hvor i rummet du befinder dig. Der følger en lille fjernbetjening med til Z-5, som sluttes til pc'ens USB-stik. Højttalerne koster 659 kroner.

www.logitech.dk

Logitech Z-5 spreder lyden rundt i hele rummet, så du kan lytte med fra enhver placering.

Fuld beskyttelse på nettet

››› Sikkerhed på nettet omfatter i dag meget mere end beskyttelse mod computervirus, der tidligere var den største trussel. Der findes masser af udspekulerede farer, der blot venter på, at du klikker på et bestemt link, eller indtaster personlige oplysninger på en hjemmeside, der forsøger at narre dig. Trend Micros sikkerhedspakke *Internet Security 2009* giver dig en god, gedigen beskyttelse mod trusler på hjemmenetværket. Pakken indeholder blandt andet firewall og beskyttelse mod virus, spyware og spam. Derudover kan nævnes en "bekymringsfri klik"-funktion, der forhindrer dig i at klikke på usikre links, og en forbedret sikring af hjemmenetværket. *Internet Security 2009* lægger beslag på op til 40 procent mindre hukommelse og yder næsten 50 procent hurtigere opstartstid end forgængeren.

Komputer for alle har talt med Trend Micros sikkerhedsekspert, David Perry, der har mere end 25 års erfaring i antivirus-branchen.

"Den helt store udfordring for sikkerhedsfirmaer som Trend Micro er dels at få styr på de mange tusind nye trusler, der dagligt finder vej til nettet, dels at få sikkerhedsprogrammerne til at bruge så få ressourcer som overhovedet muligt og stadig yde pc-brugeren fuld beskyttelse, siger han. Trend Micro har ansat 1.100 personer alene til at udvikle beskyttelse mod de godt 75.000 nye trusler, der dagligt opdages. David Perry mener, at ud over et godt sikkerhedsprogram på computeren er den bedste beskyttelse af dig og din pc faktisk dig selv. Han opfordrer os til at tænke os om, inden vi fx klikker på et link eller åbner en mail. *Trend Micro Internet Security 2009* koster cirka 500 kroner.

www.trendmicro.com

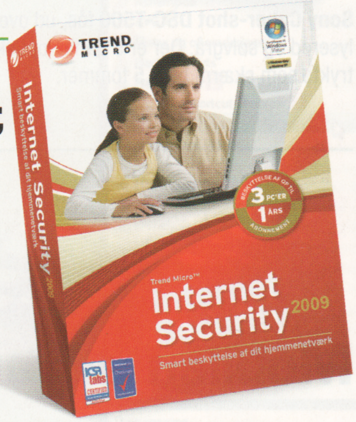

Trend Micro Internet Security 2009 kan installeres på op til tre pc'er i hjemmet.

Sikkerhedsekspert David Perry fra Trend Micro opfordrer os til at bruge computeren og nettet med omtanke.

PÅ VEJ

Intel vil klippe elkablerne

››› Siden Nikola Tesla, opfinderen af vekselstrøm, i 1800-tallet eksperimenterede med at tænde pærer uden ledninger, har det været en drøm for videnskaben at skabe trådløs strøm. Problemet er dog, at der går så meget af energien tabt under transporten af strømmen, at det ikke kan svare sig. Nu har også processorproducenten Intel kastet sig ind i udviklingen af strøm uden kabler. Det er lykkedes Intels forskere at overføre 60 watt med et spild på 25 procent over en meters afstand, og det demonstrerede Intel på et udviklerforum i San Francisco.

Spildet af energi og den korte afstand til energikilden er dog stadig så store begrænsninger, at der formentlig endnu går en del år, før du kan droppe elledningen til fladskærmen på væggen.

SIDSTE NYT

Apple sælger stort i App Store
App Store, som ejes af Apple, rundede for nylig 100 millioner solgte programmer til Apple-produkterne *iPhone* og *iPod touch*. Den virtuelle netbutik byder på mere end 3.000 programmer. Heraf er 600 gratis, mens over 90 procent af produkterne koster mindre end 10 dollars.
www.apple.com/iphone/appstore

Dansk alternativ til MySpace
Bandbase er et nyt internationalt musik-site baseret i Danmark. Her kan håbefulde musikere fra hele verden præsentere deres musik. Og i modsætning til MySpace kan de også være heldige at tjene på det. Bandbase har nemlig en aftale med KODA, som betyder, at en del af hjemmesidens indtægter leveres tilbage til kunstnerne.
www.bandbase.dk

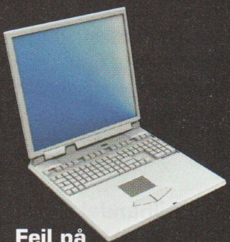

Fejl på 438.000 pc'er
Har du investeret i en *VAIO*-computer i *TZ*-serien fra en netbutik, risikerer du nu at eje en pc, der let overopheder. Det indrømmer producenten Sony, der forklarer overophedningen med "uregelmæssig placering af hængsler og ledninger". I alt har virksomheden tilbagekaldt knap en halv million computere. De berørte pc'er har ikke været til salg i danske fysiske butikker.
www.sony.com

Bordcomputer på hoteller
Microsoft-produktet *Surface* er en ny type computer, hvor den trykfølsomme skærm udgøres af en bordplade. Hele ideen er, at flere mennesker kan styre computeren sammen, hvor en almindelig pc-skærm som bekendt er beregnet til kun én person. *Surface* er endnu for dyr til almindelige hjem, men en række amerikanske Sheraton-hoteller har installeret "skærmen" i deres lobbyer.
www.microsoft.com/surface

Samsung vil købe SanDisk
En sammensmeltning af to af pc-verdenens helt store medspillere kan være på trapperne. Således overvejer Samsung at købe producenten af hukommelseskort SanDisk. Ideen er at formindske firmaets licensomkostninger til de patenter, som SanDisk kontrollerer.

Mobilhandel er blevet lettere
Cellpoint Mobile har lanceret en ny teknologi, der gør det muligt at købe varer med mobiltelefonen. Betalingssystemet hedder mPoint og kan tale sammen med en række andre kreditkortsystemer. Hermed skulle det blive lige så simpelt at betale med mobiltelefonen, som det i dag er at betale med kreditkort på nettet.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

HD-video i almindeligt digitalkamera

Sony Cyber-shot DSC-T500 fås, ud over sort, i tyrkis, lyserød og sølvgrå. Der er 5 gange optisk zoom og en trykfølsom skærm på 3,5 tommer.

››› Det kan snart være svært at kende forskel på videokameraer og almindelige digitale kameraer. *Sony Cyber-shot DSC-T500* er således et digitalt kamera, men ud over at tage stillbilleder i 10,1 megapixels imponerer det også på videofronten. Det kan nemlig optage HD-video i kvaliteten 720p. Opløsningen er 1280 x 720, hvilket betyder, at det kan vises på et hvilket som helst tv-apparat, der kan klare HD. Kameraet har indbygget Carl Zeiss-objektiv, og du skifter mellem video og stillbilleder ved et enkelt tryk på en knap på toppen af kameraet. *DSC-T500* er allerede på de danske butikshylder, hvor det har et prisskilt på cirka 3.300 kroner.
www.sony.dk

Før du sidder uhjælpeligt fast i proppen, kan du modtage en talebesked, der dirigerer dig i sikkerhed.

Mobilen advarer om trafikpropper

››› Trafikradioen får kamp til stregen fra nye medier, der er lige så effektive til at advare dig om trafikknas længere fremme ad vejen. Det er Danmarks Radio, der således går i konkurrence med sig selv og andre radiostationer. Det nye system går ud på, at bilister i områder, hvor der er trafikpropper, modtager en talebesked til mobilen, der advarer om proppen og nævner eventuelle undvigeruter.

Den store fidus ved at få advarslen på mobilen frem for i radioen eller på nettet er naturligvis, at man kun "forstyrres" af relevante beskeder. At der desuden er tale om en ren talebesked, gør, at chauffører stadig kan koncentrere sig om trafikken uden at skulle læse en tekstbesked. Rent praktisk fungerer tjenesten ved, at en computer registrerer positionen på alle de mobiler, der er tilmeldt tjenesten, og som befinder sig inden for en vis radius af trafikproppen. Endnu er tjenesten kun på forsøgsstadiet hos Danmarks Radios faste trafikrapportører.

GODT TÆNKT

Nye harddiske i gamle maskiner

››› Vil man ud og købe en ny stor harddisk til sin gamle pc, så løber man ind i et problem. Prisen på de gamle og lidt langsommere PATA-harddiske (tilsluttes med brede, flade kabler) er faktisk højere end for de nye og bedre SATA-harddiske. Og for at føje spot til skade, så kan man ikke engang få helt så store harddiske med den gamle teknologi. Det problem løser danske Sandberg med en simpel konverter til 149 kroner, så man uden at installere drivere kan smide en ny harddisk i en gammel pc. *Sandberg Hard Disk Converter* virker også den anden vej, så har man købt ny pc og vil bruge sin gamle harddisk, kan det også lade sig gøre. Smart.

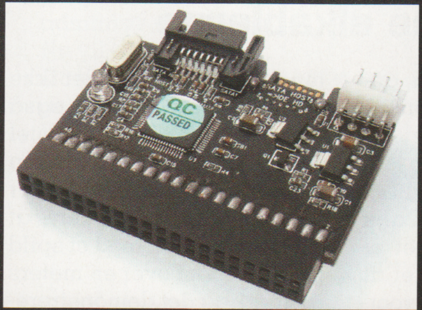

Sandberg Hard Disk Converter ser ikke ud af meget, men på trods af sin pris på 149 kroner kan Sandbergs lille konverter spare dig penge, hvis du vil købe ny harddisk til en ældre pc.

Send flotte julehilsner til hele familien. Du får 10 julekort med dit eget motiv fra fototjenesten Pixum og Komputer for alle.

FÅ 10 GRATIS JULEKORT

Glæd familie og venner med flotte julehilsner

››› Julemåneden står for døren – med alt, hvad dertil hører af familiebesøg, ønskesedler og hyggelige julehilsner til nær og fjern. I år har du chancen for at sætte et ekstra personligt præg på dine julekort, for sammen med fotofirmaet Pixum tilbyder vi på Komputer for alle nu, at du kan lave 10 flotte kort med dine egne digitale fotos. Kortene er ganske gratis, og du skal kun betale for ekspedition og forsendelsen. For at få glæde af tilbuddet skal du bare følge trin for trin-vejledningen her på siden, vælge de billeder, der skal pryde dine kort, og indtaste rabatkoden **37ece-25f49-bb45b** til sidst i bestillingen.

I tilbuddet får du gratis fremkaldelse af fem personlige julekort (10 cm) og fem jule-passepartout (10 cm). Du betaler kun for porto og ekspedition. For at få det bedste resultat skal billederne minimum være i en opløsning på 800 x 600 pixels – du kan læse meget mere om produkterne undervejs i bestillingen. Tilbuddet gælder til og med den 31.12. 2008, men hvis du vil nå at sende kortene ud i julemåneden, anbefaler vi, at du indløser tilbuddet snarest.

www.pixum.dk/julekort

1 Åbn **www.pixum.dk/julekort** i *Internet Explorer*, og klik på linket **Personlige julekort 10cm**. Tryk på knappen **Gennemse…** for at vælge et digitalt foto fra din pc, som du vil bruge på kortet. Vælg nu et billede på harddisken, og klik på **Åbn** i dialogboksen.

2 Klik derefter på **Upload billeder** for at starte din overførsel af billeder.

3 Når dit billede er hentet ind, kan du vælge mellem 16 forskellige design, og du har fem tekstfelter til at skrive din julehilsen ind i. Du kan vælge skrift, skriftfarve og justere tekstens placering. Klik derefter på knappen **Forhåndsvis/opdater** for at se julekortet.

4 Vælg antal billeder (bestiller du flere end fem, må du selv betale de ekstra udgifter), og klik på **Læg i indkøbsvognen**. Gentag herefter proceduren fra trin 1 med **Julepassepartout 10cm**, og bestil fem af disse.

5 Når du har bestilt de 10 kort, skal du klikke på knappen **Til indkøbsvognen**. Er du allerede Pixum-kunde, skal du nu logge dig ind med din e-mail-adresse og dit kodeord. Ellers skal du først oprette dig som kunde ved at indtaste din e-mail-adresse og trykke på **Fortsæt**.

6 Udfyld dine kreditkortinformationer (Visa eller Eurocard), og klik på **Fortsæt**. Ved problemer kan du skrive til support@pixum.com og få hjælp.

7 Indtast rabatkoden **37ece-25f49-bb45b** i feltet **Din rabatkode**, og klik derefter på **Indløs rabatkode**. Nu kan du se i bestillingsfeltet på siden, at rabatten straks trækkes fra prisen. Klik på **Til kassen**, og godkend bestillingen.

Få hjælp her

Har du problemer undervejs, får du hurtigt hjælp fra Pixums eksperter ved at skrive til: support@pixum.com

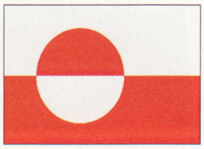

Kølige servere på Grønland

Grønland bliver snart forbundet med omverdenen med en ny fiberforbindelse på 1,9 terabit/s. Et stort kabel på 4.600 km graves ned på havbunden fra New Foundland i Canada til Nuuk i Vestgrønland. Forbindelsen åbner op for en original idé: kæmpeservere, der kan levere lagerplads til andre lande – uden dyr nedkøling.

Jysk sjæl solgt for én krone

Jyder er kendt for at ville sælge deres svigermor og alt andet, der kan transporteres på en trailer. Men det var alligevel et overraskende salg, der for nylig blev gennemført på auktionssitet QXL. Her solgte en jyde nemlig sin sjæl. Slutprisen blev en krone plus almindelig porto.

www.qxl.dk

Helikopter lærer selv at flyve

Forskere ved Stanford University har bygget en robothelikopter, som kan flyve uden menneskelig indblanding. I modsætning til fly har robothelikoptere traditionelt haft svært ved at holde sig flyvende. Men med ny teknologi modtager den instruktioner 20 gange i sekundet fra en landbaseret computer, som benytter data fra menneskestyrede helikopteres flyvemønstre.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ: www.komputer.dk/nyheder

Blu-ray død om 5 år
Forkæmperen for Blu-ray-formatet, Samsung-direktør Andy Griffiths, forudsiger, at diskene vil blive overhalet i løbet af få år. "Jeg tror, at Blu-ray har fem år igen – jeg ville ikke give det ti," siger han. Læs alt om Blu-ray i næste nummer af Komputer for alle.

Stasi 2.0?
Systematisk overvågning af dine medborgere på nettet kan snart blive en realitet. I EU-Kommissionen diskuterer man således, hvordan bruger-engagement, blog-aktivitet og mobil-billeder kan hjælpe politiet. En mulighed er fx, at politiet kan oprette hjemmesider, hvor borgere kan dokumentere kriminalitet med fx mobilbilleder.

SPION

Nyt center for spioner
Danmarks første træningscenter for spioner har slået dørene op for nye kandidater. Det er dog fortrinsvis børn og unge, der kan komme i træning hos Experimentarium i Hellerup nord for København. En udstilling viser originalt spionudstyr og fortæller om teknologien bag. Udstillingen er åben til september 2009.
www.experimentarium.dk

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Trådløs lyd til den bærbare

››› Glem alt om ekstra højttalere til din bærbare pc. Hvis de er små nok til at være i den bærbares taske, så er lyden ikke meget bedre end de indbyggede højttaleres, og skal lyden være god, så fylder højttalerne for meget. I stedet kan du smide Sitecoms USB-sender *WL-060 Wireless Audio Transmitter* i den bærbare, som uden ekstra drivere installerer den som et lydkort. Derpå sætter du modtageren til dit anlæg. Du kan selvfølgelig også bruge senderen i din stationære pc og spare et sæt ledninger. Lyden er på papiret i samme kvalitet som en cd og burde derfor lyde fint i anlægget afhængigt af de lydfiler, du afspiller. Sitecom lover en rækkevidde på op til 50 meter, men her har vi dem mistænkt for at måle et sted helt uden vægge og andre forhindringer – i et hus eller en lejlighed burde senderen dog fint kunne række. Prisen er på 499 kroner.
www.sitecom.com

Sitecom WL-060 Wireless Audio Transmitter består af en sender til pc'en og en modtager til dit stereoanlæg, så du kan lytte til musikken fra ordentlige højttalere.

Aldrig mere kortskifte

SanDisk Extreme III 32GB kan læse og skrive dine data med op til 30 MB i sekundet.

››› Hvis du har et nyt spejlreflekskamera, som kan skyde billeder i serie, har du brug for et hurtigt hukommelseskort. Firmaet SanDisks nyeste Compact Flash-kort i *Extreme III-serien*, som passer i mange spejlreflekskameraer, lover læse- og skrivehastigheder på op til 30 MB i sekundet – også kaldet 200 gange hastighed. Det er rigeligt til selv de hurtigste kameraer og giver også hurtig overførsel af billederne til pc'en. Kortet har plads til hele 32 gigabytes – det svarer til et pænt stykke over 30.000 billeder i højeste opløsning. Kortet er med sin kapacitet også ideelt til videokameraer, som optager i HD-opløsning og har indbygget kortlæser. *SanDisk Extreme III 32GB* koster 2.000 kroner.
www.sandisk.com

Hjælpsomt fotoprogram

››› Gør hustruen tyndere med et enkelt tastetryk med funktionen *Thinnify*. Det er blot en af de nye automatiske funktioner i fotobehandlingsprogrammet *Paint Shop Pro Photo X2*, der nok skal gøre familiens amatørfotograf populær. Ud over en lang række manuelle funktioner til at efterbehandle sine fotos indeholder programmet funktioner, der næsten automatisk kan udskifte en baggrund, fjerne bumser og andre hudproblemer eller gøre blodskudte øjne pænere. Programmet koster 775 kroner – det samme som konkurrenten *Photoshop Elements* fra Adobe. Programmerne har mange af de samme funktioner, men på papiret fører *Paint Shop Pro Photo X2* på de smarte et-kliks-hjælpemidler.
www.corel.com

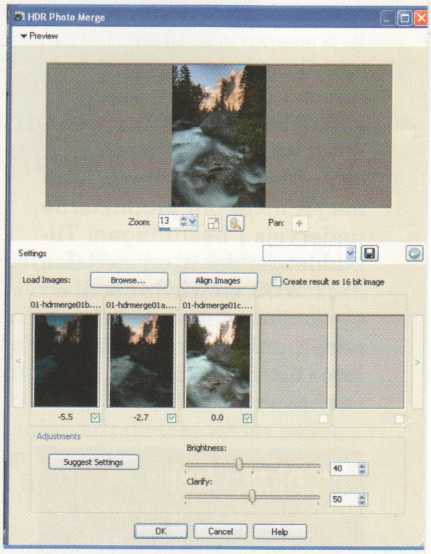

HDR Photo Merge er en smart ny mulighed, hvor programmet kan kombinere flere billeder af samme motiv med forskellig belysning, så skygger og lys står klarere frem på det endelige billede.

Lover 100 års holdbarhed

››› Du lever ikke længe nok til at opleve det, men ifølge Canon skulle deres kombinerede blæk- og papirsystem *ChromaLife 100+* kunne bevare dine printede fotos i over 100 år. Det opgraderede blæksystem findes på flere af Canons nye *PIXMA*-printere – også *PIXMA MP540*, der rummer fem blækpatroner; to sorte og rød, blå og gul. *PIXMA MP540* kan udskrive med en kvalitet på 9600 x 2400 dpi, scanne med 2400 ppi og har kortlæser til hukommelseskort og USB-stik, så du kan tilslutte et digitalkamera eller en USB-nøgle direkte til printeren og udskrive, uden at du skal tænde pc'en. Printeren kan udskrive et 10 x 15 centimeter foto på 41 sekunder og koster 899 kroner.

www.canon.dk

Canon PIXMA MP540 printer billeder, der skulle kunne holde et stykke over 100 år.

Rygsækken lader dit udstyr op

Voltaic Backpack kan lade din bærbare op fra solen, mens du hygger dig i ødemarken.

››› Nu behøver du ikke længere afbryde din ferie i vildmarken eller tage tidligt hjem fra spejderlejren for at oplade mobiltelefonen eller dit andet elektroniske grej. De nye tasker fra Voltaic rummer nemlig solceller på bagsiden, der giver dig gratis strøm fra solens stråler. *Voltaic Generator* er en smart taske, som kan producere op til 17 watt, og det er kraftigt nok til at oplade din bærbare computer, mens du er langt væk fra en stikkontakt. Taskerne kan oplade dit udstyr selv ved almindelig kontorbelysning og har et indbygget batteri, så du kan gemme overskydende energi til senere brug. Der følger et sæt med 11 adaptere med til taskerne, så du nemt kan tilslutte alt tænkeligt udstyr. Taskerne koster fra 1.279 kroner.

www.curio.dk

VINDERSIDE! 123hjemmeside.dk

SLOTSFRUER PÅ NETTET

››› Slotsfruerne er tre kvinder, der gennem 40 år har rejst rundt i ind- og udland for at se på slotte, herregårde og kirker en gang om året. De har nu lagt mange af deres oplevelser ud på nettet, så alle vi andre kan lade os inspirere til spændende udflugter. Slotsfruerne er netop blevet kåret som dette nummers bedste 123hjemmeside lavet af Komputer for alles læsere og deltager hermed også i konkurrencen om at blive kåret som årets bedste hjemmeside, hvor der er fine præmier på højkant.

www.123hjemmeside.dk/slotsfruerne

Hvis du vil tilmelde din egen 123hjemmeside til konkurrencen, gør du det nemt på **www.komputer.dk/vinderside**

Få en gratis hjemmeside

Du kan stadig nå at oprette din egen 123hjemmeside, som du så kan tilmelde til konkurrencen om at blive den bedste hjemmeside. Du kan gratis oprette en 123hjemmeside, hvis du abonnerer på Komputer for alle. Du sparer 379 kroner om året og får en hjemmeside med op til 40 siders indhold og plads til 300 billeder og 10 minutters video. Du finder en komplet guide, der hjælper dig i gang med din egen 123hjemmeside, her: **www.komputer.dk/123**

Den bedste 123hjemmeside i dette nummer af Komputer for alle indeholder masser af billeder med fine slotte og herregårde.

Tv-apparater klar til HDTV
1,6 millioner danske tv-apparater er klar til at vise tv i høj opløsning. Men de kanaler, der skal levere superbillederne – DR og TV 2 – er tøvende. Formanden for Folketingets Kulturudvalg, Karin Nødgaard (DF), er fortørnet: "Programmer optages i HDTV, og de indkøbes i HDTV, men det vises ikke," siger hun. DR har først planer om at sende i HDTV i 2012.

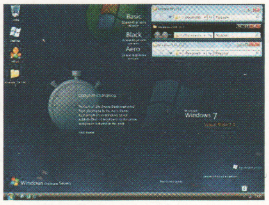

Windows på slankekur
Vistas efterfølger med det foreløbige navn *Windows 7* leveres uden programmer til e-mail, foto og filmredigering. I stedet skal du som bruger selv hente større programmer såsom *Windows Live Mail* og *Windows Live Photo Gallery* på nettet, ligesom man i dag gør med fx *Windows Live Messenger.*

Hjælp Google med at ændre verden
Google søger kvikke hoveder, der kan komme på ideer, som kan ændre verden. I en ny konkurrence beder Google brugerne om at sende gode ideer og sætter 10 millioner dollars af til at realisere de fem bedste. Brugerne er med i den første afstemning.
www.projekt 10tothe100.com

LÆS FLERE NYHEDER PÅ: www.komputer.dk/nyheder

NETVÆRK

Forbindelse til NAS-serveren

? *Vi har købt en af de nye NAS-servere, som vi har tilsluttet vores hjemmenetværk. Meningen er, at vi vil lægge alle vores billeder på serveren, så alle i familien kan finde dem. Men hvordan får vores computere forbindelse til serveren? Der er Windows Vista på alle pc'erne.*

! Det er en god idé med en netværks-harddisk. Ud over familiens billeder kan I også dele musik og have en fælles dokumentmappe, så det er ligegyldigt, hvilken pc man er på, når man skal arbejde på en fest-invitation eller andet. Det er også nemt at lave en kodeordsbeskyttet mappe på jeres NAS-server, som I kan få adgang til fra en hvilken som helst computer med en internetforbindelse.

Der findes mange forskellige NAS-servere på markedet, og der følger som regel en cd med serveren, som både konfigurerer maskinen og opretter forbindelse til pc'er i netværket.

Men du kan også oprette forbindelsen via *Stifinder* i Windows. Allerførst skal du dog oprette brugere og drev på NAS-serveren og give de enkelte brugere adgang til drevene. Fremgangmåden varierer fra model til model, så her må du have fat i brugervejledningen.

Vi viser her, hvordan man finder og forbinder et netværksdrev i *Windows Vista*, men bortset fra vinduernes udseende er fremgangsmåden fuldstændig den samme i *XP*.

NAS betyder Network Attached Storage, altså en lagerenhed, der er tilsluttet via netværket og kan bruges af flere pc'er samtidig. Det er en smart måde at have et fælles sted til dokumenter, musik og billeder.

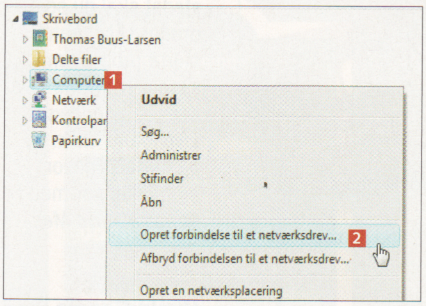

1 Start med at åbne *Stifinder*, højreklik på **Computer** 1, og vælg menupunktet **Opret forbindelse til et netværksdrev ...** 2. I det næste vindue klikker du på **Gennemse ...**.

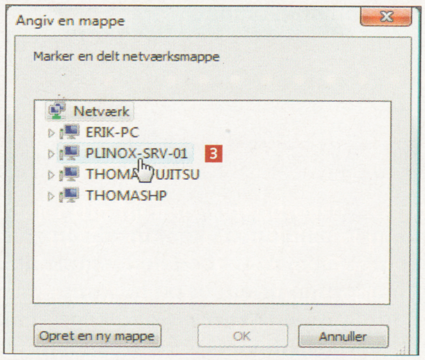

2 Nu får du en liste over alle computere og servere på dit netværk. Klik på serveren 3.

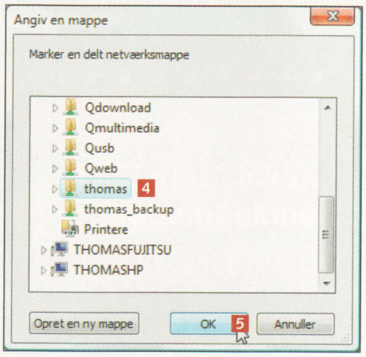

3 I listen kan du nu se alle de drev, der findes på NAS-serveren. Klik på det drev, du vil oprette forbindelse til 4, og tryk på **OK** 5.

Firewall kan drille

Nogle gange kan du få at vide, at computeren ikke kunne oprette forbindelse til dit netværksdrev, selv om du fulgte ovenstående. Det kan skyldes din firewall. Prøv at slå den fra, opret forbindelsen som beskrevet, og slå firewallen til igen. Nu skulle forbindelsen være der, også selv om du genstarter din pc.

4 Hvis ikke både brugernavnet og adgangskoden på pc'en og NAS-serveren er ens, møder du vinduet her, hvor du skal skrive det brugernavn og den adgangskode, du brugte, da du oprettede brugeren på serveren. Klik på **OK** 6 og så på **Udfør**.

WINDOWS XP

Filer på slankekur

? *Jeg har forsøgt at sende nogle filer til en af mine bekendte i en e-mail. Men efter et stykke tid kommer mailen tilbage sammen med en meddelelse om, at den er for stor til at blive sendt. Jeg har hørt, at man kan få filerne til at fylde mindre. Hvordan gør man det?*

! Du kan selvfølgelig sende filerne enkeltvis, men det bliver hurtigt besværligt. Smartest er det at komprimere filerne, så de ikke fylder så meget, og sende dem samlet. Se her, hvordan du bruger Windows' indbyggede komprimeringsfunktion til at slanke filerne, så de fylder mindre.

Hos afsender:

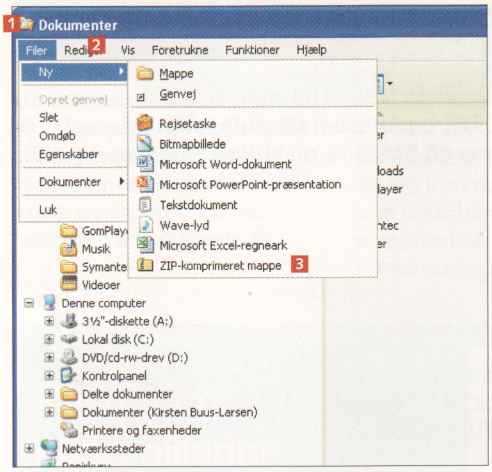

1 Start med at åbne *Stifinder*, og klik fx på mappen **Dokumenter.** Åbn menuen **Filer** 1, peg på **Ny** 2, og klik på **ZIP-komprimeret mappe** 3.

2 Ret navnet på den nye mappe 4 – du kan kende den på lynlåsen – og tryk på tasten **Enter**.

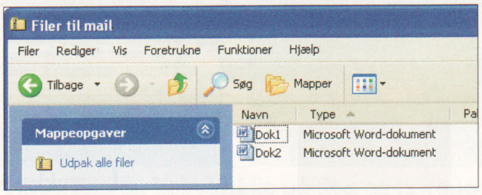

3 Kopier filerne – det kan både være dokumenter, billeder eller programfiler – til mappen. Filerne bliver komprimeret, efterhånden som de kopieres til mappen. Når alle filer er komprimeret, hæfter du mappen til en e-mail.

Hos modtager:

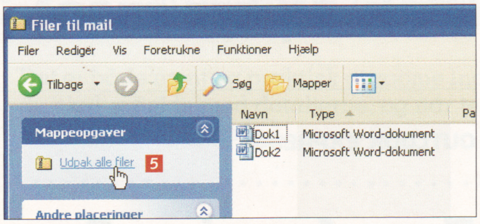

4 Filer i en komprimeret mappe skal pakkes ud, før de kan bruges. Flyt mappen fra mailen til et passende sted, for eksempel **Dokumenter**, åbn mappen, og klik på **Udpak alle filer** 5.

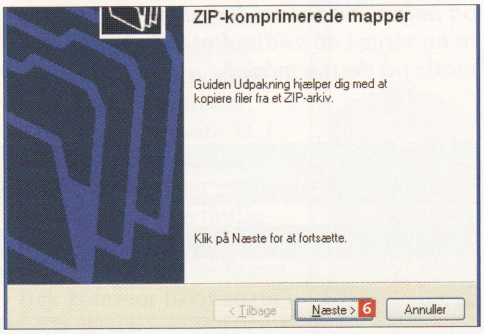

5 Følg trinene i **Guiden Udpakning** 6.

Skriv til SPØRG OS

Spørgsmål på disse sider er et uddrag af de henvendelser, vi har modtaget på Komputer for alles SPØRG OS SERVICE på nettet. Her kan bladets **abonnenter** – direkte og personligt – få svar på de fleste pc-spørgsmål. Nogle problemer og løsninger, som redaktionen vurderer har interesse for alle andre læsere, bringes efterfølgende her på siderne.

Ekstra for abonnenter!
Send os et spørgsmål via SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**

Mail til andre adresser, breve og telefoniske henvendelser kan vi desværre ikke påtage os at besvare.

Ordliste

Bluetooth
Trådløs teknologi til at forbinde udstyr til computeren. Ikke til hurtig dataoverførsel, men til gengæld sikrer Bluetooth på trods af små antenner en større mulig afstand mellem enhederne og en bedre forbindelse end traditionelle trådløse enheder, også selv om der er mange enheder i et område, fordi Bluetooth konstant hopper mellem flere radiokanaler.

Servicepakke
Servicepakker er Microsofts navn for de helt store og nødvendige opdateringer, der kommer til Windows i løbet af styresystemets levetid. Forbedrer sikkerheden og bringer som regel ny funktionalitet på banen. *Windows XP* er nået til tredje og nok sidste servicepakke, hvor *Vista* endnu nøjes med en.

Zip
Betyder lynlås. En af mange standarder til at komprimere (pakke) filer. Kan ikke komprimere JPG-billeder og MP3-filer, da de allerede er komprimeret. Ikke nødvendigvis den bedste standard, men indbygget i Windows.

3 KORTE

Skal jeg opdatere Adobe Reader, Word, antivirus og alle de andre programmer, der hele tiden spørger?

Opdateringerne retter fejl og lapper huller, og derfor bør du altid installere dem. Alle programmer, der er det mindste inaktive, er potentielle sikkerhedshuller, og derfor skal du opdatere dem. Gælder særligt meget brugte programmer.

Kan Google virkelig gennemse to millioner hjemmesider på under et halvt sekund?

Google søger ikke i to millioner sider, når du spørger. I stedet søger Googles "robotter" hele tiden nettet og lagrer oplysningerne i en database hos Google. Det er den, firmaet hurtigt kan søge igennem, når du skriver dit ord og trykker på Søg.

Hvorfor "hænger" min trådløse mus stadigvæk, selv om jeg lige har skiftet batterier?

Måske er der noget, der forstyrrer radiosignalet. Prøv at flytte på modtageren, så den kommer tættere på din mus. Det kan også være andet udstyr i rummet, der sender på samme frekvens, fx trådløse telefoner, mikrobølgeovne og Wi-Fi-routere. Dem kan du slukke eller flytte.

WORD

Stavekontrol på afveje

? *Når jeg skriver dokumenter med både dansk og engelsk tekst i Word 2003, oplever jeg indimellem, at stavekontrollen melder fejl på ord, der er stavet rigtigt. Jeg har prøvet at geninstallere Word, men det har ikke løst problemet. Hvad kan der være galt?*

! *Word* genkender automatisk sproget i et dokument og indstiller stave- og grammatikkontrollen efter det. Men når dit dokument består af ord eller sætninger skrevet på forskellige sprog, hænder det, at *Word* fx opfatter et dansk ord som et engelsk og derfor sætter en rød streg under ordet. Du kan dog løse problemet ved selv at indstille sproget. Vi viser hvordan i 2003-udgaven, men det gøres på samme måde i andre udgaver.

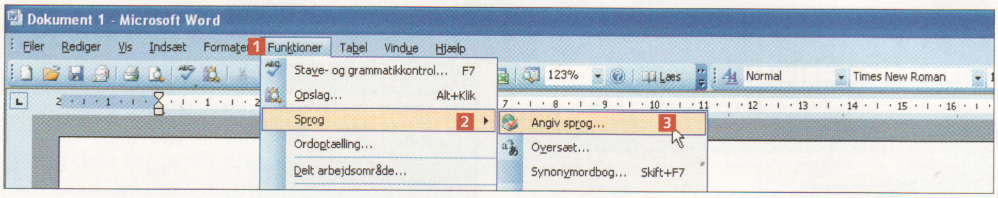

1 I *Word* markerer du først al teksten i dokumentet ved at trykke på **CTRL** og **A**-tasten samtidig. Åbn menuen **Funktioner** 1, peg på **Sprog** 2, og klik på **Angiv sprog...** 3.

2 I listen finder og klikker du på **Dansk** 4. Hvis du helt vil undgå, at *Word* automatisk finder sproget, fjerner du fluebenet i **Find sprog automatisk** 5. Tryk på **OK** 6.

OUTLOOK EXPRESS

Fare for virus?

? *Når jeg læser post i fx Outlook Express, kan jeg dele vinduet op, så jeg kan klikke på en mail i Indbakken og læse indholdet i vinduet ved siden af. Er der på nogen måde fare for, at jeg kan aktivere en virus i en vedhæftet fil, når jeg læser mails på denne måde?*

! Nej, du skulle være på den sikre side, selv om du kan se indholdet i læsevinduet. Det har tidligere været et problem, men det hul er lukket nu. Husk i øvrigt altid at have et opdateret antivirusprogram på pc'en, og åbn aldrig vedhæftede filer fra afsendere, du ikke kender.

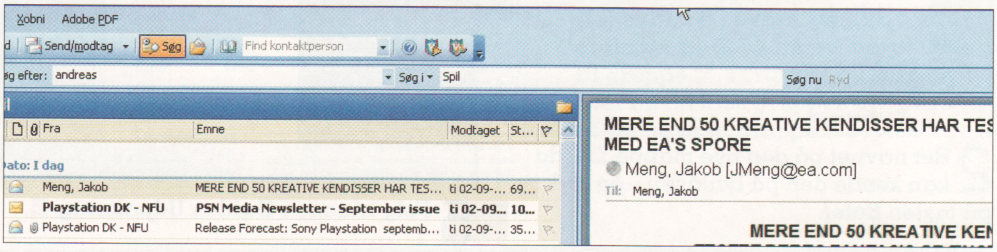

Netværk i skjul

? *Jeg har en trådløs router, som jeg gerne vil sikre bedst muligt mod ubudne gæster. Jeg har allerede krypteret den trådløse forbindelse, men jeg har hørt, at man kan sikre den endnu bedre ved at skjule det trådløse netværk. Hvordan hænger det sammen?*

! En trådløs router udsender hele tiden et signal med et netværksnavn (også kaldet SSID), som identificerer routeren over for computere og andet trådløst netværksudstyr. Navnet bliver bl.a. vist, når du søger efter trådløse forbindelser i nærheden af din computer. Når du har oprettet forbindelse mellem din pc og routeren, kan du slå signalet fra, så andre computere ikke kan se dit netværk. Selv om du skjuler netværket, skal du dog være opmærksom på, at det ikke øger sikkerheden markant, fordi der findes software, som kan opsnappe netværksnavnet, når du selv logger på routeren. Hvis du vil skjule netværket, skal du kigge efter en indstilling på din router, der hedder SSID eller som på vores router her: **Wireless SSID Broadcast** 1, og indstille den til **Disable** 2.

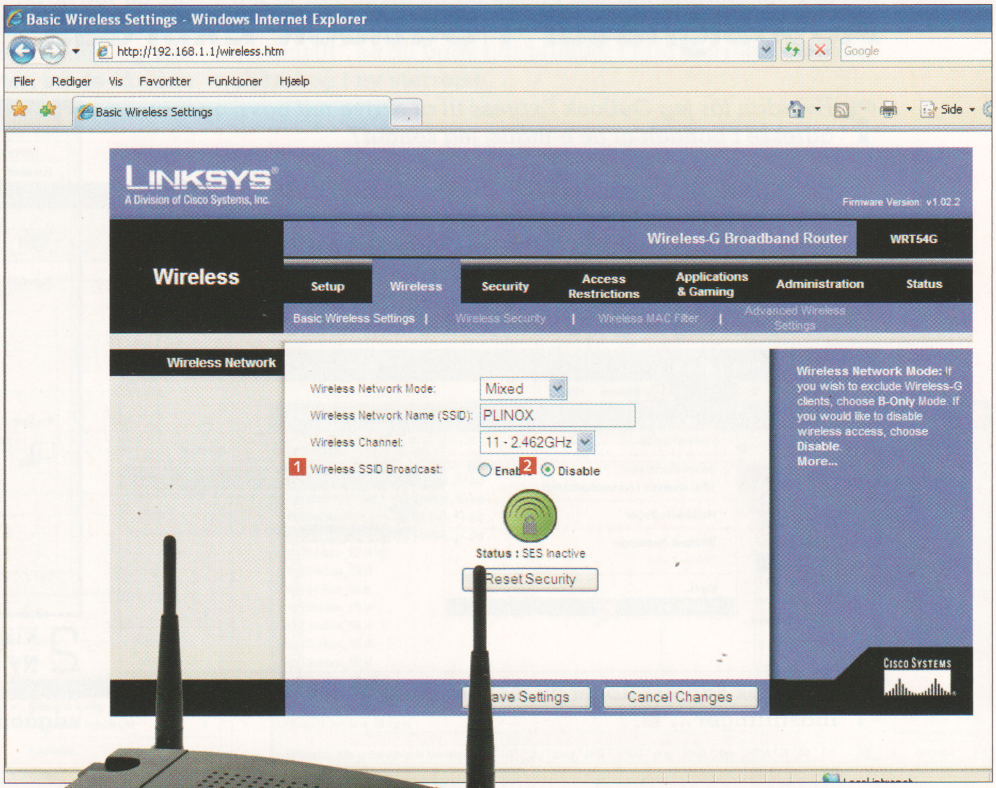

SSID er routerens navn. Du kan bede routeren om at lade være med at sende sit navn ud. Det forhindrer tilfældige forbipasserende i at se den og evt. bruge den, men det må ikke bruges som eneste sikkerhed. Du skal stadig kryptere forbindelsen.

Hvad betyder interpoleret?

Ordet interpoleret dukker op i reklamer for kameraer og scannere, men hvad betyder det egentlig?

Går vi til Nudansk Ordbog, så betyder interpolere at tilføje ord i en tekst og dermed forfalske den – selv om interpoleret i digitalkameraverdenen stammer fra matematikken, så er ovenstående definition værd at holde sig for øje. Som ofte bruges interpoleret nemlig i reklamer, når man vil snyde køberen til at tro, at man får mere for pengene, end man egentlig gør.

I matematikken betyder interpolere at beregne et punkt, der ligger mellem to andre. Og det er sådan en matematisk logaritme, digitalkameraer bruger, når de interpolerer et billede.

Snyd med kameraopløsningen

Groft sagt så interpolerer man et billede ved at tilføje pixels. Man kan for eksempel forstørre et billede på 2 megapixels til 4 ved at tilføje pixels. Man strækker billedet, og kameraet tilføjer de manglende pixels i en farve beregnet ud fra de omkringliggende pixels. Det kan være fint nok at gøre i et grafikprogram, hvis man skal have et lidt større billede og bare ikke kan finde et bedre billede at arbejde ud fra. Men hvis interpoleret grafik står som et salgsargument for et kamera, så skal man være på vagt.

Et kamera, der har 6 megapixels interpoleret, bliver aldrig så godt, som et ægte 6-megapixels kamera. Og selv om megapixels ikke er alt (man bør også kigge på optik og zoom), så er det et tegn på, at producenten snyder på vægten.

Man ser ikke så ofte interpoleret i reklamer for digitalkameraer mere. Men ordet dukker stadig hyppigt op, når der skal sælges webkameraer.

OUTLOOK EXPRESS

Autosignatur i Outlook Express

? *Hvordan får jeg Outlook Express til at skrive mit navn og min adresse i bunden af de e-mails, jeg sender?*

! Du kan oprette en såkaldt Autosignatur, som automatisk bliver føjet til alle dine e-mails. Det er ganske nemt, og du skal bare følge trinene her.

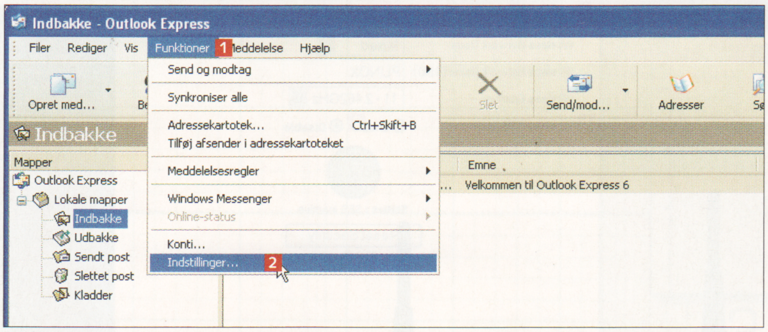

1 I *Outlook Express* åbner du menuen **Funktioner** 1 og klikker på **Indstillinger...** 2.

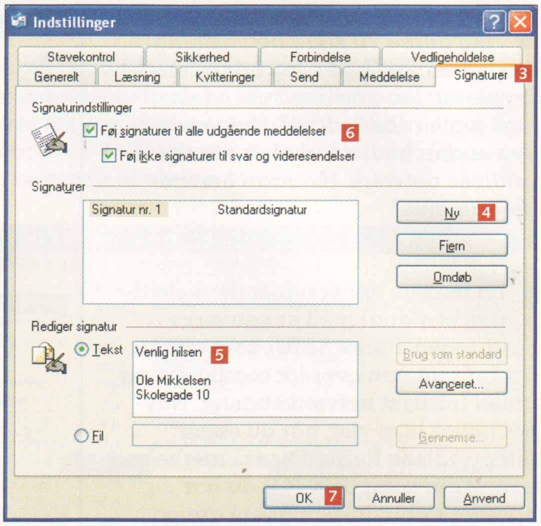

2 Klik på fanebladet **Signaturer** 3, og tryk på **Ny** 4. Udfyld feltet **Tekst** 5 med navn og adresse. Sæt flueben i **Føj signaturer til alle udgående meddelelser** 6, og tryk på **OK** 7.

LÆSER**TIP**

Sikrere søgning med AVG 8.0

Hvis du har fået anbefalet en hjemmeside-adresse på nettet eller modtager den i en mail, så er det, hvis du har *AVG Anti-Virus*, klogt at søge på hjemmesiden i Google, før du går ind på den. Hvis siden er sikker, vil der komme et grønt flueben ud for søgningen, men hvis den absolut ikke er sikker, vil der være et rødt kryds. Dette tip virker kun med *AVG 8.0*-pakkerne (findes på Komputer for alles cd).

Med venlig hilsen
Karl Emil Lau

LæserTIPS ønskes

Har du et godt tip, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip, får du en præmie. Karl Emil Lau fik en 2GB Corsair Flash Voyager.

WINDOWS VISTA

Hvor bliver servicepakken af?

? *Jeg bruger Microsoft Update til at holde min pc opdateret med drivere og rettelser til programmer. Det undrer mig derfor, at jeg stadig ikke har fået servicepakke 1 til Windows Vista. Kommer den ikke via update-funktionen?*

! Jo, den første servicepakke til *Vista*, som blev frigivet i foråret, bliver distribueret via Microsoft Update. Men for at få den tilbudt skal du have installeret alle vigtige og anbefalede opdateringer først. Alt efter hvilken hardware der er i computeren, og hvilke programmer du har installeret på den, skal du også installere nogle af de valgfri opdateringer. Du kan læse mere om installation af servicepakke 1 på **http://support.microsoft.com/kb/948343**

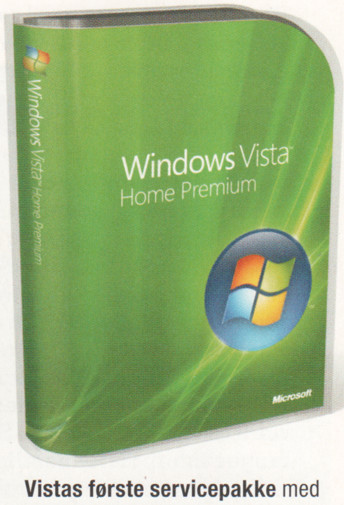

Vistas første servicepakke med vigtige opdateringer burde være kommet automatisk nu. Hvis ikke, skal du manuelt gå på Windows Update og sikre, at dit Windows Vista er klar.

Lukket låg slukker pc'en

? *Jeg bruger en almindelig fladskærm sammen med min bærbare Vista-pc. Når fladskærmen er tilsluttet, overtager den automatisk billedet fra den bærbare. Det fungerer fint, men hvis jeg lukker låget på computeren, slukker den. Hvorfor?*

! De fleste bærbare computere sender maskinen i dvale, når låget bliver lukket. Det er nemt at ændre ...

Når du klapper låget ned på den bærbare, så er de fleste modeller indstillet til straks at gå i dvale.

1 I dvaletilstand gemmes alle åbne programmer og filer på harddisken og hentes så ind igen, når man åbner låget. Hvis du gerne vil kunne lukke låget, uden at pc'en går i dvale, skal du åbne **Kontrolpanelet** og klikke på **System** og vedligeholdelse. Under **Strømstyring** klikker du på **Skift tænd/sluk-knappens funktion** 1.

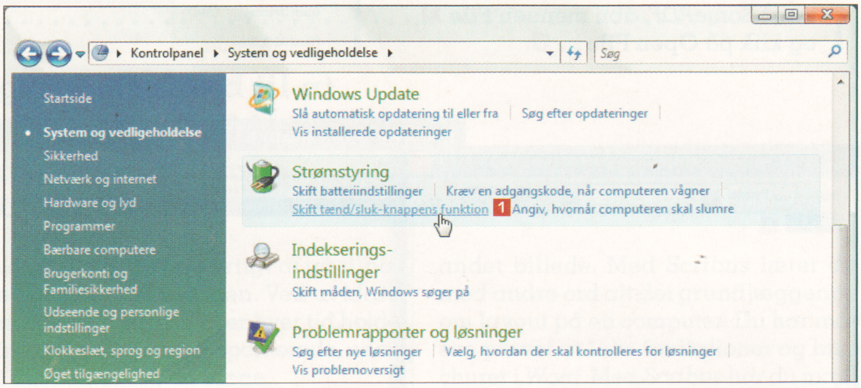

2 Klik på pilene, vælg indstillingen **Gør intet** 2, og tryk på knappen **Gem ændringer** 3.

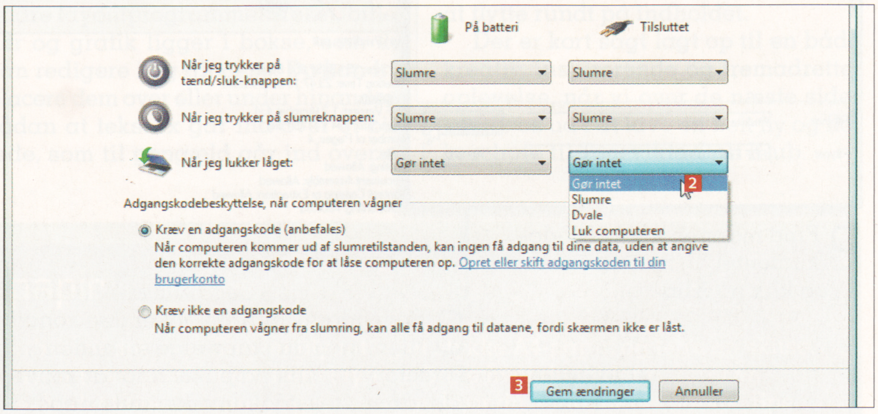

LÆSER TIP

Hurtigere netsurfing med bærbar

Hvis du har en bærbar computer, hvor du kan scrolle med din touchpad, og du leder efter en hurtigere måde at navigere frem og tilbage mellem hjemmesider, er der her en god løsning. Hvis du holder Shift-tasten nede og scroller nedad med fingeren på den bærbares touchpad, går du en side tilbage, og scroller du opad, går du en side frem. Tippet virker også i *Word* og andre programmer.

Med venlig hilsen
Kristian Jensen

LæserTIPS ønskes

Har du et godt tip, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip, får du en præmie. Kristian Jensen fik en 2GB Corsair Flash Voyager.

SOFTWARE

Fra PDF-fil til tekstdokument

LIGGER PÅ CD 17

SomePDF ligger under aktuelle programmer

Fra grafik til tekst

SomePDF kan konvertere teksten i en PDF til uredigeret tekst, som åbnes i Notesblok.

? *Jeg mistede for nylig et vigtigt Word-dokument, fordi harddisken i min pc gik i stykker. Jeg har stadig en PDF-udgave af dokumentet på en USB-nøgle. Kan jeg lave PDF-filen om, så jeg kan komme til at rette teksten i dokumentet?*

! Ja, du kan konvertere PDF-filen til et tekstdokument, som du kan redigere i for eksempel *Word* eller et andet tekstbehandlingsprogram. Brug programmet *SomePDF*, som du finder på cd'en. Vi viser her, hvordan du gør.

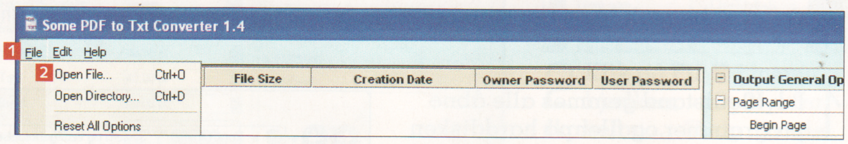

1 Start *SomePDF*, åbn menuen **File** 1, og klik på **Open File ...** 2.

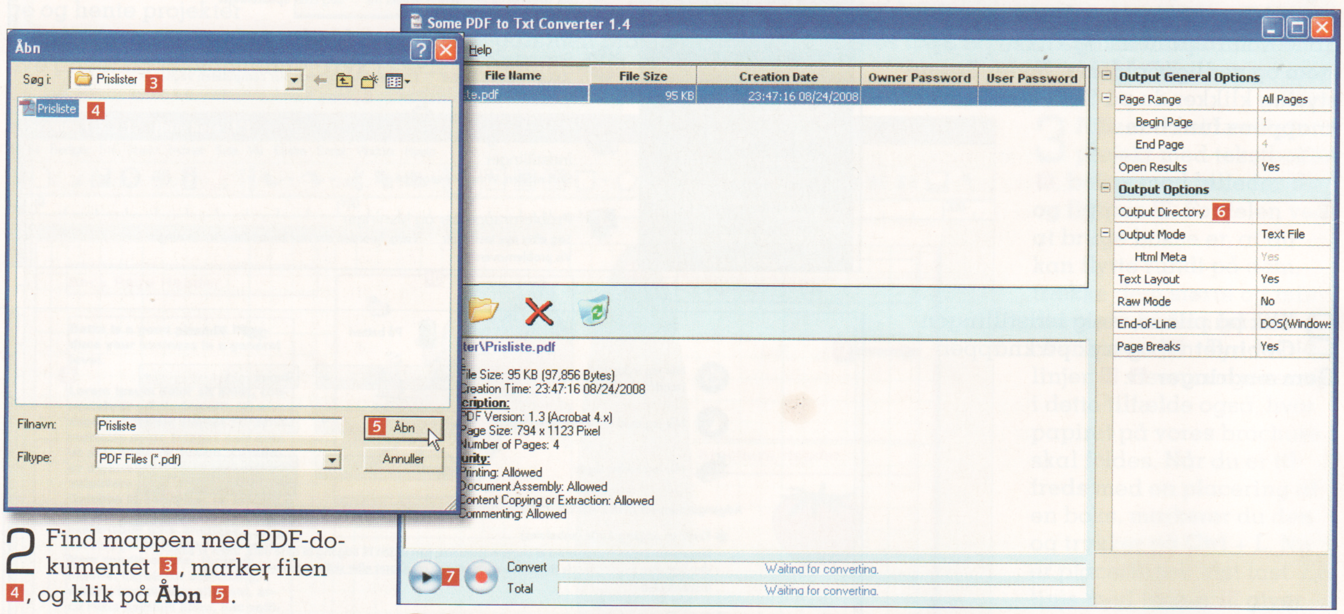

2 Find mappen med PDF-dokumentet 3, marker filen 4, og klik på **Åbn** 5.

3 Som udgangspunkt bliver den konverterede fil lagt i samme mappe som PDF-filen, men du kan vælge en anden mappe til filen, hvis du klikker i feltet **Output Directory** 6. Klik på pilen 7 for at konvertere filen. Når konverteringen er gennemført, åbnes tekstdokumentet automatisk i *Notesblok*, men du kan selvfølgelig også hente det ind i *Word* og redigere det der.

EXCEL

Kopiering af Excel-formel

? *Jeg har lavet en formel i et Excel-regneark, der lægger tallene i en kolonne sammen. Hvordan kopierer jeg lettest formlen til felterne ved siden af, så værdierne i de næste kolonner også bliver lagt sammen?*

! Klik i nederste højre hjørne af feltet med formlen, så markøren bliver til et plus-tegn. Hold venstre museknap nede, mens du trækker musen mod højre, indtil de felter, du vil kopiere formlen til, er markeret. Slip museknappen.

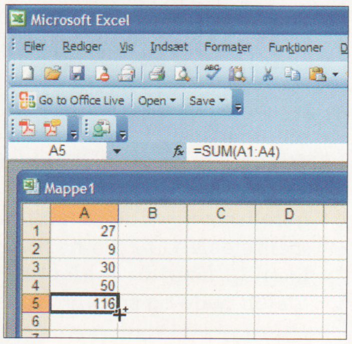

WINDOWS VISTA

Ikonet er blevet væk

? *Jeg har et trådløst tastatur, der er forbundet med min pc via Bluetooth. Jeg plejer at have et ikon ved siden af uret i Windows Vista, som åbner en boks med Bluetooth-indstillingerne. Nu er ikonet blevet væk – hvordan får jeg det frem igen?*

! Ikonet er heldigvis ikke væk, det gemmer sig bare, og det er ganske nemt at få frem igen.

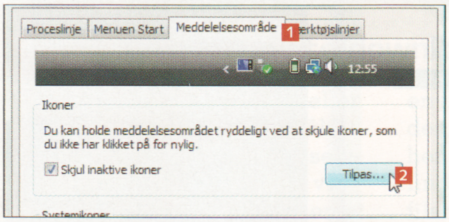

1 Ikonet er blevet skjult, fordi du ikke har brugt det i en periode. Du kan indstille *Vista* til altid at vise det, hvis du højreklikker på Windows-startknappen, klikker på **Egenskaber** og på fanebladet **Meddelelsesområde** **1**. Tryk på **Tilpas ...** **2**.

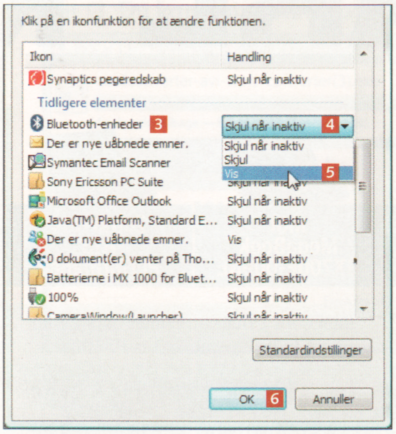

2 Find **Bluetooth-enheder** **3** på listen, og klik på teksten **Skjul når inaktiv** **4**. Vælg **Vis** **5** på listen, og klik på **OK** **6**. Klik på **OK** i næste vindue.

Et Bluetooth-tastatur er smart, fordi det kan stå længere væk og ofte har en bedre forbindelse en andre trådløse tastaturer. Ulempen er, at tilslutningen kan være mere bøvlet.

BREVE FRA LÆSERNE

Alt for mange svære fagudtryk

Jeg synes, at det er blevet sværere at læse jeres blad. I bruger alt for mange svære fagudtryk og betegnelser, der er helt umulige at forstå for almindelige mennesker.

Jonas Findsen

Svar:
Du nævner desværre ikke en konkret artikel, som du har haft problemer med, så derfor svarer vi lidt mere generelt. Vi er kede af, hvis det er sådan, du opfatter vores blad, for så har vi muligvis ikke gjort vores job godt nok.

Vi lægger meget vægt på "for alle"-delen af bladets navn og anstrenger os for at skrive på et letlæseligt dansk uden for meget fagjargon, forkortelser og engelske låneord. Vi prøver at oversætte de mange engelske udtryk, der findes overalt i computerverdenen, vi skriver som regel forkortelser helt ud (eller forklarer dem i en parentes), og det er noget, vi tænker over, når vi skriver Komputer for alle.

Som du kan se, har vi også indført en ordliste i Spørg os, ligesom det er en fast del af vores Stortest og andre mere tekniske artikler. Men vi skriver også om emner, der kan være meget tekniske, og hvor det meste foregår på engelsk – og om en branche, der elsker TBF'er (Tre Bogstavs Forkortelser). Spørgsmålet er så, hvor mange gange vi skal forklare et ord eller en forkortelse som for eksempel Blu-ray, før vi tør regne med, at det er noget, alle vores læsere forstår?

Grundreglen er dog, at vi hellere vil forklare en gang for meget. Det er trods alt bedre, at de fleste faste læsere springer en forklaring, de ikke længere har brug for, over, end at enkelte læsere står af, fordi en artikel bliver for indforstået og lige pludselig ikke giver mening for dem.

Red.

Bladet er alt for pakket!

Jeg synes tit, jeres artikler er svære, fordi der er så meget tekst og gnidrede billeder fulde af informationer. Kan I ikke gøre det større og med mere luft?

Egon Sigfrid

Svar:
Vi prøver. Hvis det ikke lykkes i en artikel, så er det som oftest, fordi vores skribenter har så meget spændende at fortælle om et emne, at det er svært at få plads. Men det må ikke gå ud over læsbarheden og vi går derfor meget op i, at vores blad er layoutet, så det er indbydende og læsevenligt. Vi har også inden for de seneste år ændret bl.a. brug af farver og skrifter for at opnå dette. Så vi kan love, at vi fortsat fokuserer på læsbarhed.

Red.

Skriv til REDAKTIONEN

Har du en kommentar til indholdet i Komputer for alle, så send den til red@komputer.dk. Vi bringer et udvalg af de e-mails, vi modtager, her på siden.
OBS: Tekniske spørgsmål skal stilles til SPØRG OS SERVICE på www.komputer.dk

STORTEST

af seks stærke bærbare pc'er

SÅDAN TESTEDE VI

De bærbare i denne test skal først og fremmest kunne levere en høj **ydelse**, som vi måler med forskellige testprogrammer. Den hurtigste bærbare får den højeste karakter, og den langsomste den laveste.

Konfigurationskarakteren er udtryk for, hvad vi mener om de bærbares indmad. Som udgangspunkt bør de understøtte de hurtigste netværksstandarder, have HDMI-udgang og understøtte Bluetooth og FireWire. Er der fx Blu-ray-drev, eSATA-understøttelse eller en ekstra stor harddisk, belønner vi med højere karakterer.

Designet omfatter detaljer som gode højttalere og genvejstaster.

Skærmen er en vigtig parameter, men der er ikke de store kvalitetsmæssige udsving mellem de bærbare i vores test, og skærmen vægtes derfor kun med 10 procent.

VÆGTNINGEN AF KARAKTERER

For hver af de seks bærbare pc'er har vi givet det enkelte "stykke" af lagkagen en karakter mellem 1 og 10. Karaktererne i de enkelte stykker er herefter blevet vægtet i forhold til procentsatser, der er vist i lagkagen, og så lagt sammen. Decimalerne er afrundet til nærmeste første decimal.

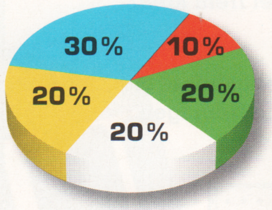

SÅDAN VÆGTER VI

- Ydelse
- Skærm
- Konfiguration
- Pris
- Design

Den BÆRBARE kl

Kort og godt

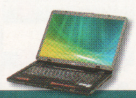

Modelnavn	Acer Aspire 8920G 6A3G25Bn (Test-vinder)	HP Pavilion dv7-1030eo	ASUS M70Sr-7S035C	Toshiba Satellite P300-167 (Godt køb)	MSI MegaBook GX700E-009NE	Zepto Nox A15 Performance
Processor	Intel Core 2 Duo T5750	AMD Turion X2 RM-70	Intel Core 2 Duo T5750	Intel Core 2 Duo T8100	Intel Core 2 Duo T7500	Intel Core 2 Duo P8400
Grafikkort	Radeon HD 3650	Radeon HD 3450	Radeon HD 3470	Radeon HD 3650	GeForce 8600M GT	GeForce 9600M GT
Skærm	18,4" HD+	17" WXGA+	17" WXGA+	17" WXGA+	17" WSXGA/WUXGA	15,4" WXGA
Hukommelse	3 GB	3 GB	4 GB	3 GB	2 GB	4 GB
Harddisk	250 GB	320 GB	640 GB	500 GB	250 GB	500 GB
Optisk drev	Blu-ray	Dvd-brænder	Blu-ray	Dvd-brænder	HD-DVD	Dvd-brænder
Pris i kroner	7.999 kr.	6.499 kr.	7.999 kr.	6.500 kr.	12.799 kr.	8.794 kr.
KARAKTER						
Ydelse	7	4	6	9	8	10 ✓
Skærm	9	7	8	8	10 ✓	6
Konfiguration	7	5	10 ✓	4	4	6
Pris	8	10 ✓	8	10 ✓	1	6
Design	10 ✓	7	8	7	4	4
Samlet karakter	8,0 ✓	6,3	7,8	7,7	5,2	6,8

Foto: iStockphoto© Mark Hatfield og Theis Thimm Bertelsen.

TESTREDAKTØR
Morten S. Østergaard

TESTET AF
Erik Christensen

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

arer det hele

Bærbare computere er blevet så stærke og billige, at de udgør et glimrende alternativ til store klodsede stationære pc'er, og så slipper du endda for at bøvle med separate skærme, tastaturer og kabelspaghetti.

Det bedste ved en bærbar pc er, at den er nem at have med at gøre. Bare pak den ud, stil den på skrivebordet, tilslut strømkablet, og tænd for den, og kort efter er den klar til brug. Selv uden teknisk viden og baggrund kan alle være med her.

Bærbare pc'er er ikke just kendt for at give særlig høj ydelse for pengene, men igennem den seneste tid er der sket det forunderlige, at de bærbare er blevet både kraftigere og billigere. I forhold til vores seneste test af stationære pc'er til omkring 5.000 kroner får man med de fleste bærbare i denne test en højere ydelse. Og så er de bærbare komplet udstyret og klar til brug – køber man en billig stationær, skal der ydermere investeres i skærm, tastatur og mus.

Det er slående, hvor stærke de bærbare er på teknikken. På nær en enkelt af dem leveres de med nyeste og hurtigste netværksstandarder, både når det gælder kablet og trådløst netværk. Et par af dem har endda Blu-ray-drev, som ud over at afspille Blu-ray-medier også brænder cd'er og dvd'er. Alle de bærbare kan tilsluttes tv via HDMI-stikket og fungere som stuens mediecenter.

De bærbare i testen hører ikke til de små og lette. De fleste har 17-tommerskærm og fuldt tastatur med numeriske taster. Det gør, at man bedre kan holde ud at arbejde ved dem i længere tid ad gangen. Til gengæld er de er lige lovlig voldsomme at slæbe med sig på rejsen.

Skærmene er alle af meget høj kvalitet og giver gode farver og en fin detaljedybde, og så har de alle sammen en spejlblank glasoverflade. Det gode ved glasoverfladen er, at billedet fremstår skarpere og klarere end på de matte skærme, men de er til gengæld meget følsomme over for det omgivende lys som spejler sig i glasset.

Ordliste

10/100/1000 (Gigabit) Den hurtigste form for kabelnetværk, der kan overføre data med op til 1.000 megabit i sekundet.

802.11g Trådløs overførsel op til 54 megabit i sekundet.

802.11n Den hurtigste form for trådløst netværk, der kan overføre data med op til 300 megabit i sekundet.

Blu-ray Den nye afløser for dvd. Kan indeholde op til 50 GB data.

ExpressCard De fleste bærbare har en ExpressCard-port, hvor man kan tilslutte forskellige enheder (fx netkort, tv-tunere med mere).

HDMI Standard for digital tilslutning af HD-fjernsyn og pc-skærme.

Opløsning Opløsningen fortæller, hvor mange pixels skærmen er i besiddelse af vandret og lodret. Jo flere pixels, jo højere er opløsningen.

USB, FireWire og eSATA Standarder for tilslutning af ekstern hardware som fx printere, videokameraer eller eksterne harddiske.

VGA Standard for analog tilslutning af pc-skærme.

ACER ASPIRE 8920G 6A3G25BN

Topmoderne bærbar

Acer Aspire 8920G er en lækker multimediebærbar med en ekstra stor skærm på 18,4 tommer, surroundhøjttalere og et Blu-ray-drev. Der er kælet for detaljerne, og den bærbare er et imponerende syn. Mediegenvejene er samlet på en trykfølsom plade til venstre for det almindelige tastatur. Her kan man blandt andet betjene *Windows Vistas* indbyggede mediecenter og Windows' medieafspiller *Media Player*.

Konfigurationen er på de fleste områder helt moderne med en kraftig processor, 3 GB hukommelse, et stærkt grafikkort og understøttelse af de hurtigste netværksstandarder. Vi savner dog et FireWire-stik til DV-videooverførsel.

Surroundhøjttalerne lyder rigtig godt og giver en overraskende dybde og oplevelse i film og spil. Acer-skærmen, som i øvrigt er testens største og bredeste, leverer gode farver, og selv om der er en anelse for meget kontrast, er indtrykket positivt. Derudover er skærmens højde/bredde-forhold 16:9 som et bredskærms-tv og en smule smallere end det normale bredformat for pc-skærme i forholdet 16:10.

For at komme enhver tvivl til livs vil vi dog gøre opmærksom på, at skærmen på denne variant af modellen *8920G* har en opløsning på 1680 x 945 pixels og IKKE er Full-HD (1920 x 1080 pixels), som Acer hævder på deres hjemmeside og på de klistermærker, der sidder på den bærbare.

Konklusion:
Bortset fra manglen på FireWire er testvinderen fra Acer en topmoderne multimediebærbar med masser af fine funktioner og muligheder.

Acer Aspire 8920G har testens største og bredeste skærm, surroundhøjttalere og et Blu-ray-drev.

2008 K TEST-VINDER

Acer Aspire 8920G 6A3G25Bn

GODT & SKIDT

8,0

- ▲ Høj ydelse
- ▲ Leveres med Blu-ray-drev
- ▲ Indbyggede surroundhøjttalere
- ▲ Stor, bred og god skærm
- ▼ Ingen FireWire

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	Intel Core 2 Duo T5750 (2,0 GHz)
Hukommelse:	3 GB DDR2
Skærm:	18,4" HD+
Opløsning:	1680 x 945 pixels
Grafik:	ATI Mobility Radeon HD 3650
Skærmudgange:	VGA, HDMI
Harddisk:	250 GB
Optisk drev:	Blu-ray-drev/dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MMC, MMCplus, MS, MS PRO, xD
USB:	4 USB 2.0-porte
FireWire:	Nej
eSATA:	Nej
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	ExpressCard
Lyd:	5.1-surround
Netværk:	10/100/1000
Trådløst netværk:	802.11n
Størrelse (h, b, d):	4,4 x 44,1 x 30 cm
Vægt:	3,9 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Fingeraftrykslæser, webkamera, VGA, indbyggede surround-højttalere
Medfølger:	Strømforsyning, dansk vejledning
Batterilevetid:	1 time 14 minutter
Støjniveau:	Lavt

Acer henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 39 16 88 00
www.acer.dk

Pris: 7.999 kr.

Acer Aspire 8920G er udstyret med et Blu-ray-drev.

Med medieknapperne kan man nemt styre mediecentret.

HP PAVILION DV7-1030EO

HP Pavilion dv7-1030eo har testens laveste ydelse, men har flere lækkerier indbygget.

Bedste lyd og pris

HP Pavilion dv7-1030eo er en af de billigste bærbare i testen, og den leverer da også den laveste ydelse og har en jævnt kedelig konfiguration. Til gengæld overrasker de indbyggede højttalere med en suverænt god og nærværende lyd og masser af bas.

Med den bærbare følger en lille fjernbetjening, som kan styre *Vistas* mediecenter og HP's egen Quickplay-brugerflade. Fjernbetjeningen er helt flad og har form, så den passer i ExpressCard-porten, der sidder ude på siden af den bærbare. Så kan man bare klikke den derind, når man ikke bruger den til noget.

Prisen er lav, og konfigurationen er derefter. Dog gemmer der sig en positiv overraskelse, da den bærbare som én ud af to i denne test har en eSATA-port. Her kan man for eksempel tilslutte en ekstern eSATA-harddisk og kopiere data med samme høje hastighed som med de almindelige interne harddiske. *Pavilion dv7-1030eo* leveres med en såkaldt LightScribe-dvd-brænder. LightScribe er en teknik, hvor man kan brænde labels direkte på oversiden af cd'er og dvd'er.

Skærmen giver gode skarpe farver og en fin kontrast, men den lodrette betragtningsvinkel virker meget begrænset, og man skal ikke rykke hovedet ret langt væk fra midten af skærmen, før farverne ændrer sig.

Konklusion:
HP Pavilion dv7-1030eo leverer testens laveste ydelse, men byder alligevel på lækkerier i form af de indbyggede højttalere, den medfølgende fjernbetjening og flere tilslutningsmuligheder.

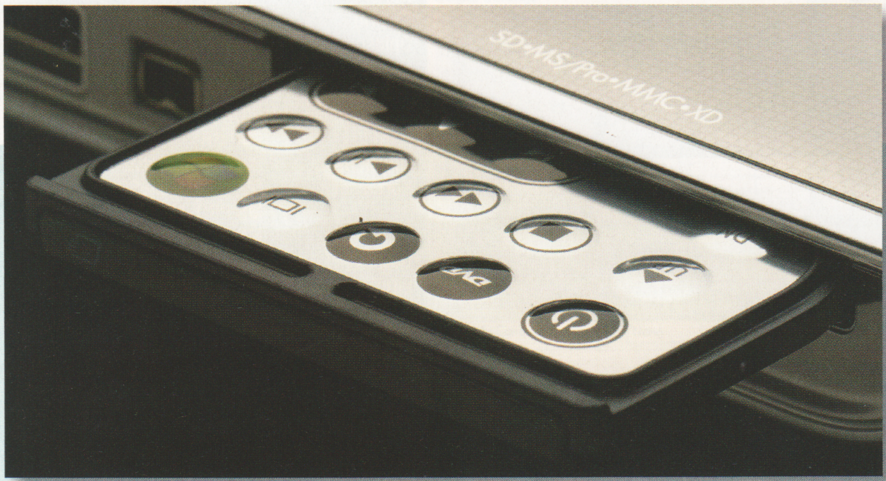

Med den lille fjernbetjening kan man blandt andet fjernbetjene mediecentret.

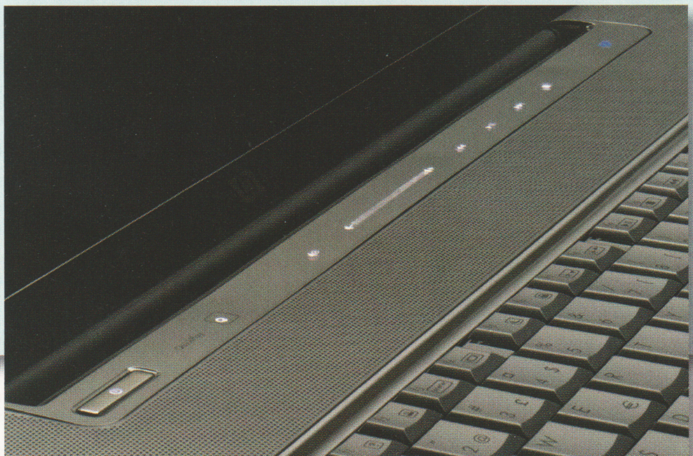

Højttalerne giver en suveræn god og nærværende lyd med masser af bas.

HP Pavilion dv7-1030eo

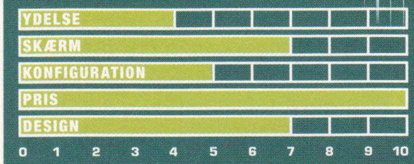

GODT & SKIDT

6,3

- ▲ **Understøtter eSATA**
- ▲ **Gode højttalere**
- ▲ **Medfølgende fjernbetjening**
- ▼ **Snæver lodret betragtningsvinkel**
- ▼ **Lav ydelse**

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	AMD Turion X2 Dual-Core Mobile Processor RM-70 (2,0 GHz)
Hukommelse:	3 GB DDR2
Skærm:	17" WXGA+
Opløsning:	1440 x 900 pixels
Grafik:	ATI Mobility Radeon HD 3450
Skærmudgange:	VGA, HDMI
Harddisk:	320 GB
Optisk drev:	Dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MS, MS PRO, MMC, xD
USB:	3 USB 2.0-porte
FireWire:	Ja
eSATA:	Ja
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	ExpressCard, Expansion Port 3
Lyd:	Stereo
Netværk:	10/100/1000
Trådløst netværk:	802.11n
Størrelse (h, b, d):	4,4 x 39,5 x 28,5 cm
Vægt:	3,4 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Webkamera
Medfølger:	Strømforsyning, fjernbetjening, støveklud, dansk vejledning
Batterilevetid:	1 time 8 minutter
Støjniveau:	Lavt

HP henviser til nærmeste forhandler på **www.hp.dk**

Pris: 6.499 kr.

ASUS M70SR-7S035C

Bedste konfiguration

ASUS M70Sr har testens stærkeste specifikationer med masser af harddiskplads og hukommelse, Blu-ray-drev og alle tænkelige tilslutningsmuligheder. Til gengæld er der gået på kompromis med grafikkortet, som trækker den samlede ydelse ned.

Den bærbare er forsynet med to harddiske på hver 320 GB (altså 640 GB i alt), så der er masser af plads til de digitale fotos, musikken og alle de andre private filer.

Som på de fleste andre bærbare i testen, har *M70Sr* også et fuldt tastatur inklusive de numeriske taster, men mere interessant er, at de sædvanlige medieafspillergenveje er lagt ned i musepladen. Ved et tryk på MODE oppe i musepladens højre hjørne lyser genvejene op, og på den led kan man så betjene medieafspilleren. Det er smart, så længe man ikke kommer til at ramme MODE, når man bare skubber musen rundt på skærmen.

Bortset fra grafikkortet er *M70Sr* en kraftig bærbar med en enorm mængde hukommelse på 4 GB, understøttelse af de nyeste netværksstandarder og en processor, der får programmerne til at køre flydende og optimalt. Skærmen leverer et fint billede med gode farver og en stor betragtningsvinkel og er oven i købet i besiddelse af en lille sensor, der måler det omgivende lys og automatisk indstiller lysstyrken.

Konklusion:
Havde *ASUS M70Sr* haft et lidt bedre grafikkort, havde den formentlig vundet testen. Bedste konfiguration med masser af harddisk, hukommelse og gode tilslutningsmuligheder.

ASUS M70Sr er udstyret med 4 GB ram og hele to harddiske på i alt 640 GB.

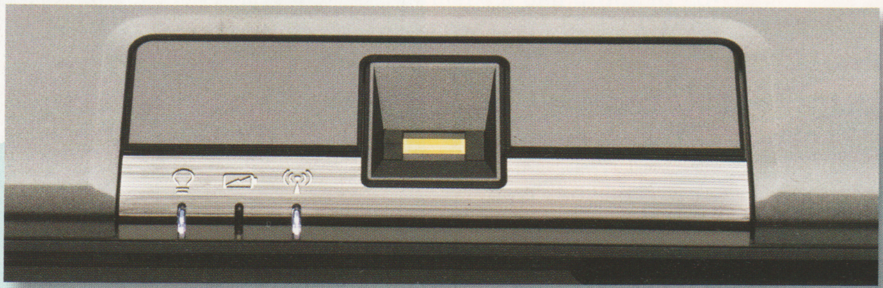

Fingeraftrykslæseren er med til at øge sikkerheden på computeren.

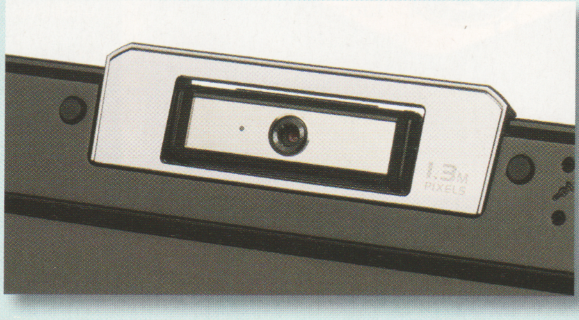

Oven over skærmen sidder et lille webkamera, som kan peges opad og nedad.

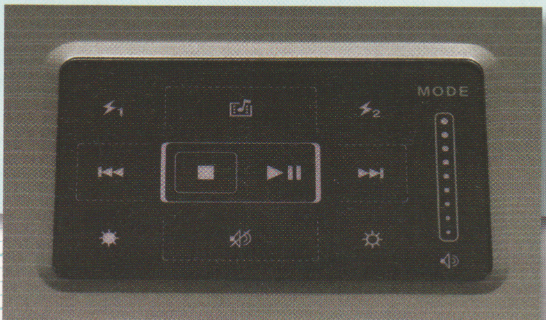

Genvejsknapperne til medieafspilleren er lagt ned i musepladen og aktiveres med et tryk på MODE.

ASUS M70Sr-7S035C

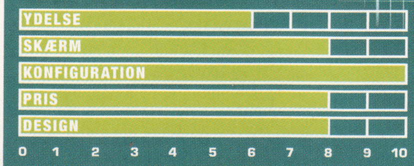

GODT & SKIDT

7,8

- ▲ Stor harddisk
- ▲ Masser af hukommelse
- ▲ Leveres med Blu-ray-drev
- ▲ God pris
- ▼ Svagt grafikkort

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	Intel Core 2 Duo T5750 (2,0 GHz)
Hukommelse:	4 GB DDR2
Skærm:	17" WXGA+
Opløsning:	1440 x 900 pixels
Grafik:	ATI Mobility Radeon HD 3470
Skærmudgange:	VGA, HDMI
Harddisk:	640 GB
Optisk drev:	Blu-ray-drev/dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MMC, miniSD, xD, MS, MS PRO, MS DUO, MS PRO DUO
USB:	4 USB 2.0-porte
FireWire:	Ja
eSATA:	Ja
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	ExpressCard
Lyd:	Stereo
Netværk:	10/100/1000
Trådløst netværk:	802.11n
Størrelse (h, b, d):	4,5 x 41 x 30,3 cm
Vægt:	3,8 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Fingeraftrykslæser, webkamera (1,3 MP)
Medfølger:	Strømforsyning, engelsk vejledning, kabelstrip, LCD-klud, modemkabel
Batterilevetid:	1 time 15 minutter
Støjniveau:	Middel

ASUS henviser til nærmeste forhandler på **www.asus.dk**

Pris: 7.999 kr.

TOSHIBA SATELLITE P300-167

Masser af ydelse til prisen

Toshiba Satellite P300-167 har ligesom de fleste andre testdeltagere fuldt tastatur.

Toshiba Satellite P300-167 giver masser af ydelse til prisen, mange lækre detaljer såsom de indbyggede Harman Kardon-højttalere, ansigtsgenkendelse og flere tv-tilslutningsmuligheder, men Toshibas bærbare er den eneste i testen, som ikke understøtter de nyeste netværksstandarder.

Første gang vi tændte den bærbare, fik vi lidt af et chok – der er installeret et hav af irriterende småprogrammer, som forlænger opstartstiden med flere ulidelige minutter. Til gengæld blev det godt, da vi fik ryddet op på den store harddisk.

Satellite P300-167 er faktisk en stærk bærbar, som kan bruges til alt fra billed- og videoredigering og til spil, men vi er skuffede over netværkstilslutningerne, som er de gamle og langsomste af slagsen og altså ikke gigabit eller den trådløse n-standard. Flere af de bærbare i testen har fingeraftrykslæser, det har Toshibaen ikke. Til gengæld medfølger et ansigtsgenkendelses-program, som i kombination med webkameraet kan indstilles til kun at lade dig bruge computeren – og det virker rigtig godt.

Højttalerne leverer den bedste bas i testen, og man kan virkelig mærke den i skrivebordet. Dog er diskanten og mellemtonen lidt for skarp, og det sætter en naturlig begrænsning for, hvor højt man kan holde ud at spille.

Konklusion:
Toshibas bærbare giver masser af ydelse til en lav pris, gode højttalere og en stor harddisk. Men netværkstilslutningerne er af den gamle og semiforældede slags.

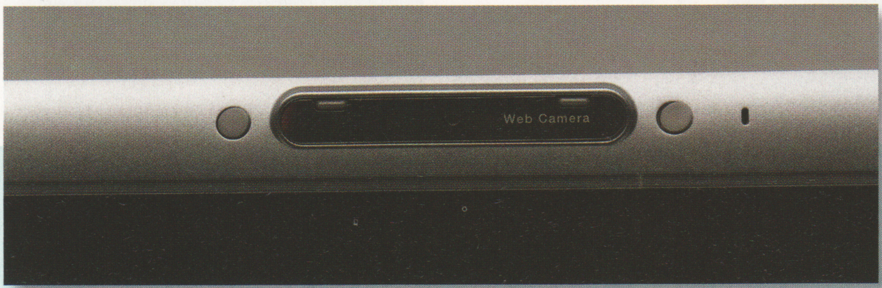

Webkameraet kan indstilles til kun at lade folk med genkendte ansigter logge på Windows.

De indbyggede højttalere leverer ekstra hårde dunk i skrivebordet.

Museknapperne skiller sig ud med de spejlblanke flader i det ellers sorte design.

Toshiba Satellite P300-167

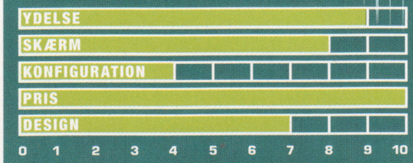

GODT & SKIDT

7,7

- ▲ **Lav pris**
- ▲ **Høj ydelse**
- ▲ **Stor harddisk**
- ▼ **Irriterende småprogrammer**
- ▼ **Gamle netværksstandarder**

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	Intel Core 2 Duo T8100 (2,1 GHz)
Hukommelse:	3 GB DDR2
Skærm:	17" WXGA+
Opløsning:	1440 x 900 pixels
Grafik:	ATI Mobility Radeon HD 3650
Skærmudgange:	VGA, HDMI, S-video
Harddisk:	500 GB
Optisk drev:	Dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MMC, MS, MS PRO, xD
USB:	4 USB 2.0-porte
FireWire:	Ja
eSATA:	Nej
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	ExpressCard
Lyd:	Stereo
Netværk:	10/100
Trådløst netværk:	802.11g
Størrelse (h, b, d):	3,9 x 39,8 x 28,8 cm
Vægt:	3,6 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Webkamera (1,3 MP), MS Works 8.5
Medfølger:	Strømforsyning, dansk vejledning
Batterilevetid:	56 minutter
Støjniveau:	Lavt

Toshiba henviser til nærmeste forhandler på **www.toshiba.dk**

Pris: 6.500 kr.

MSI MEGABOOK GX700E-009NE

Megadyr med flot skærm

Med flammerne og markeringerne på nogle af tasterne er der dømt spillebærbar.

MSI Megabook GX700E er specielt beregnet til den velbeslåede pc-spiller. Der er flammer "tatoveret" på forsiden og under tastaturet, og så er der røde markeringer rundt om tasterne W, A, S og D, som man ofte bruger til at styre med i spil. Men når det kommer til den samlede ydelse, bliver man nærmest til grin for sine penge.

Basalt set fejler konfigurationen ikke andet, end at pc'en er dyr – alt for dyr. *Megabook GX700E* er udstyret med en kraftig processor og et spillegrafikkort fra NVIDIA, men den samlede ydelse er på ingen måde pengene værd. Faktisk er MSI's spillebærbare lidt langsommere end Toshibaen, som koster rundt regnet det halve.

Derudover leveres den mærkværdigvis med et HD-DVD-drev, altså den fejlslagne konkurrent til Blu-ray, som i skrivende stund allerede er på vej ud af markedet igen. Det eneste positive ved dette drev er, at det trods alt kan brænde dvd'er og cd'er.

Harddiskens størrelse på 250 GB og de 2 GB hukommelse er heller ikke imponerende, men så kan man glæde sig over de hurtigste netværksstandarder, gigabit og 802.11n, i stedet.

Det bedste ved MSI's bærbare er skærmen, som leverer testens bedste billede og højeste opløsning. Farverne og skarpheden er næsten fotorealistiske, og betragtningsvinklen enorm.

Konklusion:
Den meget høje pris ødelægger indtrykket fuldstændigt, og det eneste, der redder *MSI Megabook GX700E* fra den totale dumpekarakter, er den imponerende gode skærm.

MSI's bærbare er den eneste i testen, der leveres med et HD-DVD-drev – en allerede forældet teknologi.

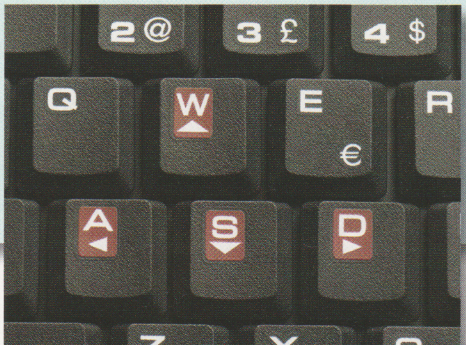

Røde markeringer på tasterne W, A, S og D er beregnet til spilentusiaster.

MSI MegaBook GX700E-009NE

YDELSE
SKÆRM
KONFIGURATION
PRIS
DESIGN
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5,2

GODT & SKIDT

- ▲ Suveræn skærm
- ▼ Lille harddisk
- ▼ Leveres med HD-DVD-drev
- ▼ Mindste mængde hukommelse
- ▼ Alt for høj pris

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	Intel Core 2 Duo T7500 (2,2 GHz)
Hukommelse:	2 GB DDR2
Skærm:	17" WSXGA/WUXGA
Opløsning:	1680 x 1050 pixels
Grafik:	NVIDIA GeForce 8600M GT
Skærmudgange:	VGA, HDMI
Harddisk:	250 GB
Optisk drev:	HD-DVD-drev/dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MMC, MS
USB:	3 USB 2.0-porte
FireWire:	Ja
eSATA:	Nej
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	ExpressCard
Lyd:	Stereo
Netværk:	10/100/1000
Trådløst netværk:	802.11n
Størrelse (h, b, d):	3,5 x 39,5 x 27,8 cm
Vægt:	3,4 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Webkamera (1,3 MP)
Medfølger:	Strømforsyning, dansk vejledning, mus, taske, støveklud
Batterilevetid:	49 minutter
Støjniveau:	Højt

MSI henviser til nærmeste forhandler på **www.msi.eu**

Pris: 12.799 kr.

Lille, hurtig og enkel bærbar

Zeptos lynhurtige og gummibeklædte bærbare har testens mindste skærm.

Zepto Nox A15 Performance er med sin 15,4-tommer-skærm og vægt på "sølle" 2,9 kg testens mindste og letteste bærbare. Men man skal ikke tage fejl af computeren, for den er nemlig også den hurtigste med en ydelse helt i top.

På ydersiden ser *Zepto Nox A15* en smule konservativ ud. Den har ikke det numeriske tastatur, der er omtrent ingen genvejsknapper, og så er udvalget af porte også ret begrænset. Der er hverken VGA- eller FireWire-tilslutning, og så er det optiske drev "bare" en almindelig dvd-brænder. Eneste specielle detaljer er en fingeraftrykslæser og webkameraet oven over skærmen.

Dér, hvor Zeptos lille bærbare for alvor kommer til sin ret, er, når det gælder ydelsen. Hvor de fleste andre bærbare hakkede af sted i grafiktesten, afviklede *Zepto Nox A15 Performance* alle opgaver flydende, hakkefrit og helt perfekt. Ud over den høje ydelse er indmaden rimelig med understøttelse af de nyeste netværksstandarder og Bluetooth, og der er masser af harddiskplads og hukommelse. Skærmen er på 15,4 tommer og testens mindste, men den leverer et fint og skarpt billede med en rimelig stor betragtningsvinkel.

Når man handler med Zepto, kan man selv sammensætte sin bærbare. Man kan fx vælge styresystem fra eller til og få udskiftet dvd-brænderen med et Blu-ray-drev, kort sagt: Man kan få det, som man vil og har råd til.

Konklusion:
Zepto Nox A15 er sagen, hvis man vil have muskler for alle pengene og er ligeglad med en stor skærm og smarte multimediedetaljer.

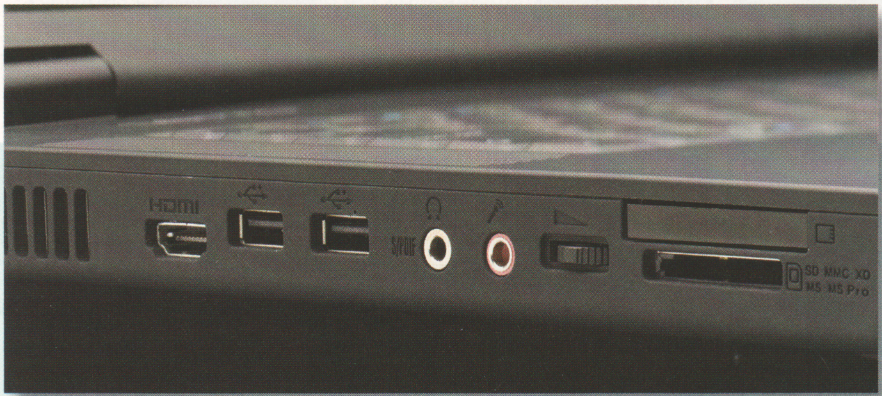

Udvalget af tilslutninger er begrænset, men de mest nødvendige er til stede.

En af de få detaljer, der bryder overfladen, er fingeraftrykslæseren.

Zepto Nox A15 Performance

GODT & SKIDT

6,8

- ▲ **Høj ydelse**
- ▲ **Masser af hukommelse**
- ▲ **Masser af lagerplads**
- ▼ **Ingen FireWire**
- ▼ **Lidt kedeligt design**

TEKNISKE INFORMATIONER

Processor:	Intel Core 2 Duo P8400 (2,26 GHz)
Hukommelse:	4 GB DDR2
Skærm:	15,4" WXGA
Opløsning:	1280 x 800 pixels
Grafik:	NVIDIA GeForce 9600M GT
Skærmudgange:	HDMI
Harddisk:	500 GB
Optisk drev:	Dvd-brænder
Kortlæser:	SD, MMC, MS, MS PRO, xD
USB:	3 USB 2.0-porte
FireWire:	Nej
eSATA:	Nej
Bluetooth:	Ja
Udvidelsessokler:	Ingen
Lyd:	Stereo
Netværk:	10/100/1000
Trådløst netværk:	802.11n
Størrelse (h, b, d):	3,4 x 36 x 25,7 cm
Vægt:	2,9 kg
Styresystem:	Windows Vista Home Premium
Ekstra:	Fingeraftrykslæser, webkamera (2,0 MP)
Medfølger:	Strømforsyning
Batterilevetid:	1 time 12 minutter
Støjniveau:	Lavt

Nox A15 Performance kan bestilles hos **www.zepto.dk**

Pris: 8.794 kr.

KOMPLETT.DK™

NORDENS STØRSTE NETBUTIK

NETBUTIK: **WWW.KOMPLETT.DK** E-MAIL: **KOMPLETT@KOMPLETT.DK** TLF: **70 70 19 19**

HJEMMECOMPUTER
MED KRÆFTER I!

5.495,-

HP PAVILION DV7-1135

Alsidig bærbar til hjemmebrug, udstyret med 4096MB RAM, 320GB HD, trådløst netkort og Blu-Ray drev. Kan opgraderes med yderligere 4096MB RAM.

Varenr: 381313

hp invent

FUJITSU SIEMENS

FSC AMILO XA3530, 17"

Stilren laptop, der understøtter alle de specifikationer en Gamer kunne ønske sig i denne prisklasse. Trådløst netkort, 320GB HD og et HD3470 grafikkort.

7.495,- Varenr: 361754

KOMPLETT GAMER PREMIUM i50

Ekstrem spilydelse til alle der ønsker det maksimale ud af alle de krævende programmer og spil! Intel Core™ 2 Quad Extreme QX9650 3GHz som køles effektivt af vandkøling fra NorthQ!

21.995,- www.komplett.dk/pc

KOMPLETT GAMER i05

En kraftfuld Intelprocessor og et populært grafikkort fra nVidia er kernen i denne populære gamercomputer spækket med god ydelse.

6.495,- www.komplett.dk/pc

ASUS

ASUS F6V, 13.3"

Lille genial og sprudlende laptop udstyret med hele 3072MB RAM, 320GB HD, trådløst netkort og ikke mindst et HD3470 grafikkort alt sammen pakket ned i 13.3"!

6.995,- Varenr: 383727

Panasonic

PANASONIC 42" PLASMA

Der er en god grund til at Panasonics Plasma TV'er er rost blandt kendere. Dette TV er den mest populære model der også imponerer med sit billede.

6.390,- Varenr: 347415

SONY

SONY 40W4500

Sony 40" LCD-TV med Full-HD. Kvalitets TV i topklasse er hvad du får i købet af denne pragtfulde skærm med det høje kontrast niveau á 50000:1!

9.990,- Varenr: 375483

KOMPLETT.DK - **sikker handel** - **hurtig levering** - **bredt sortiment** - **varen er på lager**

BESTIL TIL VORES AFHENTNINGSBUTIK TIL 29,-

0,- I FRAGT, UANSET STØRRELSE!
HENT DAGEN EFTER **I KØBENHAVN!**

KOSS PORTAPRO

Fremragende headset, der er så genialt at producenten har valgt at give begrænset livstidsgaranti. Hovedtelefonen sidder godt og lyder eminent!

229,- Varenr: 123337

POPCORN HOUR A-110

Popcorn Hour lader dig afspille digital video, lyd samt visse foto fra mængder af forskellige kilder direkte på dit TV. Nu med mulighed for SATA harddisk.

2.190,- Varenr: 364695

POWERCOLOR RADEON HD4850

PowerColor byder i denne omgang på et ualmindeligt prisstærkt kort. Ydelsen du får til prisen kan endnu ikke matches af noget andet grafikkort.

1.195,- Varenr: 374581

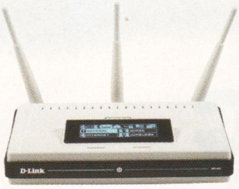

D-LINK DIR-855 WIRELESS N

Kraftig Quad Band Router, der understøtter brugen af den trådløse n-protokol, er både hurtigere og rækker længere end alle dens konkurrenter.

1.695,- Varenr: 350214

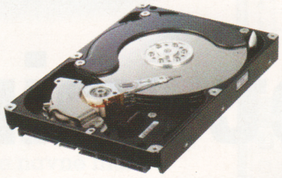

SAMSUNG SPINPOINT F1, 500GB

Lynhurtig disk med plads til helt op til 500GB! Stabiliteten og hastigheden på denne harddisk gør at dine filer er gemt trygt og at de kan hentes hurtigt.

435,- Varenr: 355538

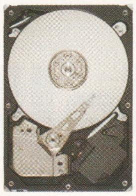

SEAGATE BARRACUDA, 1TB

Står du og mangler oceaner af plads til alle dine applikationer, billeder, musik, film eller spil? Med denne 7200RPM HD på hele 1TB er du godt dækket ind.

865,- Varenr: 337501

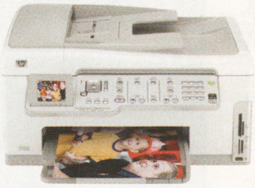

HP PHOTOSMART C7280

Funktionsrig multifunktionsprinter, der både kan sende fax, kopiere, scanne og printe. Med denne får du kvalitetsprint i helt op til 1200x1200dpi!

1.795,- Varenr: 339500

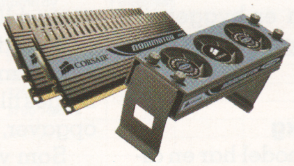

CORSAIR DOMINATOR TWIN2X, 4096MB

Kraftige RAM med tilhørende køleelement ud over de aluminiumsplader, der i forvejen er monteret. Perfekte til manden der godt kan lide lir!

829,- Varenr: 347131

CORSAIR PSU, 750W

Kraftig strømforsyning, der har samlet kræfter nok til at trække selv den tunge Gamer maskine med de nyeste grafikkort og udvidelser.

1.089,- Varenr: 340678

Alle priser er inklusiv moms og opdateres dagligt på www.komplett.dk. Vi tager forbehold for fejl, prisændringer og eventuelle afvigelser

ACER ASPIRE ONE

Trods den bærbares små dimensioner er tastaturet alligevel 95 procent af normal størrelse – det er godt at skrive på.

Acer Aspire One vejer kun 1,26 kilo. Hvis man skifter harddisken ud med flashhukommelse kommer vægten ned under 1 kilo.

Vellykket mini-pc

Mini-pc'er eller netbooks, som nogle kalder dem, er de superlette og meget billige bærbare computere, som vrimler frem for tiden.

Vi har prøvet Acers bud på en af de nye smarte bærbare, der giver udtrykket ultrabærbar en helt ny mening. Med en vægt på omkring 1 kilo skal man normalt betale mange tusinde kroner for en ultrabærbar. Disse koster typisk omkring 3.000 kroner. Den testede *Acer Aspire One* koster kun 2.299 kroner med Linux-styresystem og 2.799 kroner med *Windows XP*.

Ja – du læste rigtigt. Det er ikke *Windows Vista*, men den ældre *XP*. Grunden er, at den nye mini-pc er langtfra så kraftig som en normal ultrabærbar, og den er da heller ikke tænkt som en konkurrent til denne. Den er ment som en ultrabærbar, vi alle kan have med rundt, så vi kan udføre almindelige pc-opgaver og komme på nettet. Maskinen er udstyret med den nye *Intel Atom*-processor og en skærm på blot 8,9 tommer og er slet ikke kraftig nok til spil (medmindre det er tetris eller 7-kabalen), tung billedbehandling eller andre omfattende pc-opgaver. Den er bygget til det basale, og til det er den helt perfekt.

Vejer 1,26 kg

Den testede model har en almindelig harddisk på 120 GB, og vægten er omkring 1,26 kg. Vælger man modellen med flashhukommelse, kommer den ned under den magiske grænse på 1 kilo! Skærmen er ikke stor, og man savner især lidt plads i højden, når man skriver i fx *Word*. Det skyldes ikke mindst, at den er i bredformat. Til gengæld er opløsningen ret høj i forhold til skærmens størrelse.

I praksis fungerer *Aspire One* rigtig godt. Trods en bredde på blot 24,9 cm har den alligevel et tastatur i størrelsen 95 procent – dog uden numerisk tastatur. Det betyder, at man kan hvile hænderne på computeren og skrive med 10-finger-system. Det er langtfra alle mini-pc'er, man kan det med. Når den bruges til helt almindelige pc-opgaver, er den hurtig.

Som vi ser det, er fremtiden for de nye mini-pc'er lige så lysende, som den pink farve, man blandt andet kan få *Aspire One* i. Den er et fremragende supplement til din almindelige pc – ikke en erstatning. Og med mobilt bredbånd, som kan købes sammen med *Aspire One*, vil du kunne hente mail og surfe på nettet, uanset hvor du er.

Acer Aspire One

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Vi er imponerede over mini-pc'en, der er et godt supplement til din almindelige pc.

- ▲ **Ultramobil**
- ▲ **Flot design**
- ▲ **Lang batteritid**
- ▲ **Lav vægt**
- ▼ **Begrænset ydelse**

- **Processor:** Intel Atom N270 1,66 GHz
- **Grafikkort:** Intel GMA950
- 1 GB hukommelse
- 120 GB harddisk
- 8,9-tommer bredskærm
- 1024 x 600 pixels opløsning
- Windows XP Home Edition
- **Dimensioner:** 24,9 x 17 x 2,9 cm

Acer oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 39 16 88 00
www.acer.dk

Pris: 2.799 kr.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Produkterne i vores test får en karakter mellem 0 og 10, hvor 5 er middel og 10 er bedst. Karakteren 10 gives kun i meget sjældne tilfælde for det perfekte produkt. Karakteren 5 gives til det gennemsnitlige, men velfungerende produkt.

TESTREDAKTØR
Morten S. Østergaard

TESTPANEL

Erik Christensen

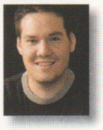

Henrik Ræder Clausen

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

TRANSCEND JETFLASH 168 4GB TS4GJF168

Hurtigt men dyrt lommelager

JetFlash 168 fås i fire forskellige kapaciteter (1, 2, 4, 8 og 16 GB) med hver sit motiv.

Transcend JetFlash 168 er en lille USB-nøgle på 4 GB, som giver topfart på dataoverførslerne til og fra computeren. Men den høje hastighed har sin pris – 329 kroner for at være helt nøjagtig – og det nærmer sig altså det kriminelle niveau.

I testen formåede *JetFlash 168* at læse med 20 MB i sekundet og skrive med 16 MB i sekundet, og det kan vi godt lide! Omregnet til virkelighed vil det tage omkring 4 minutter at fylde den op med 4 GB data og lidt over tre minutter at kopiere det hele tilbage til computeren igen.

USB-nøglens design er kompakt og simpelt med en vægt på 10 gram og en længde på 6 cm med proppen, der beskytter USB-stikket, på. Og så har Transcend krydret den ellers så anonyme USB-nøgle med et flot kinesisk motiv, der symboliserer genfødsel og nyt liv. I den forbindelse håber vi på, at Transcend genføder *JetFlash 168* et par hundrede kroner billigere, for med konkurrenter som *SanDisk Extreme Cruzer Contour*, der er omtrent lige så hurtig, men tilbyder hele 8 GB lagerplads for kun 299 kroner, spår vi ikke *JetFlash 168* mange chancer i dette liv.

Transcend JetFlash 168 4GB

0 1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10

Hurtig dataoverførsel og et flot kinesisk motiv redder ikke JetFlash 168, der er alt for dyr.

- ▲ **Hurtig dataoverførsel**
- ▲ **Flot dekoreret**
- ▼ **Alt for dyr**

Comway henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 33 29 60 00

www.transcendusa.com

Pris: 329 kr.

LEXMARK X7675 PROFESSIONAL WIRELESS 4-IN-1

Spækket med funktioner

Lexmark X7675 har både kortlæsere og et skarpt display, så man nemt kan få overblik over billederne, inden de printes.

Hvis man primært er på udkig efter funktionalitet, er *Lexmark X7675* et perfekt køb. Her får man en multifunktionsprinter med netværk, fax, dobbeltsidet udskrivning og masser af andre funktioner samlet i én brugervenlig enhed.

Det handler om funktioner, og *Lexmark X7675* kan printe, skanne, kopiere og faxe, og det bedste er, at den er ekstremt nem at gå til. *X7675* understøtter både kabelnetværk og trådløst netværk og kan benyttes af alle pc'erne på hjemmenetværket. Den har selvfølgelig også en USB-port og et medfølgende USB-kabel, som kan bruges i stedet for netværksmulighederne. Derudover er der også en USB-port på forsiden, hvor man kan tilslutte digitalkamera eller en USB-nøgle og printe billederne uden at tænde pc'en. Kopifunktionen fungerer fint, og *X7675* har endda også en automatisk arkføder oven på skannerlåget. Her kan du placere alle de papirer, som du vil have kopieret, trykke på den grønne startknap, og så ordner *X7675* resten. Udskriftskvaliteten er lidt under middel. Specielt meget små bogstaver kan være svære at læse, fordi der er bittesmå blækrester omkring dem. Og selv på store overskrifter ses støjen tydeligt. Heldigvis er *X7675* markant bedre til at udskrive fotos på fotopapir, og selv om resultaterne bliver i overkanten farveladeagtige og en smule grovkornede, ligner de faktisk rigtige fotos.

En sidste god funktion er dobbeltsidet udskrivning. *X7675* kan indstilles til automatisk at vende papiret og skrive på begge sider. Det fungerer fremragende, og man sparer på papiret.

Lexmark X7675 Professional

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

De mange smarte funktioner og brugervenligheden trækker karakteren op på et syvtal.

- ▲ **Dobbeltsidet udskrivning**
- ▲ **Automatisk arkføder**
- ▲ **Indbygget fax**
- ▲ **Nem at bruge**
- ▼ **Lav udskriftskvalitet**

- **Display:** 2,4 tommer farve
- **Printopløsning:** 4800 x 2400 dpi, 48 bit farve, 16 bit gråtoner
- **Skanner:** 600 x 1200 dpi
- **Fax:** Ja

Printmålinger:

- **Print af 1. tekstside:** 14 sek.
- **Tekstsider pr. minut:** 7,7
- **Print af 10 x 15-foto:** 2 min. 20 sek.
- **Print af A4-foto:** 5 min. 55 sek.

Lexmark henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 45 99 88 88

www.lexmark.dk

Pris: 1.499 kr.

HTC TOUCH CRUISE

Telefon, PDA og GPS

HTC Touch Cruise er en blanding mellem en PDA og en mobiltelefon. Skærmen er en anelse lille for en PDA, men til gengæld dejlig stor for en mobiltelefon. Og *Touch Cruise* er ikke større, end at man kan have den i lommen. Fronten er forsynet med en drejeknap til at bladre gennem funktionerne, og knapperne lyser op, når man rører dem. Når man vil ringe, dukker et stort berøringsfølsomt tastatur op, og det skal man vænne sig til. Der mangler "knapfølelse", og en vis forsinkelse gør det svært at ramme tallene. Man kan til gengæld lægge en række numre ind, der får hver sin store genvejsknap.

Det hele styres af *Windows Mobile*, der har mange af de velkendte Windows-funktioner, som fx *Internet Explorer* og en version af *Office*-pakken. Bluetooth, trådløst netværk og infrarød port er indbygget. Der er et 3-megapixels kamera, der hverken er værre eller bedre end på andre telefoner.

Af andre funktioner kan nævnes MP3-afspiller, videoafspiller, der er en speciel version af den velkendte *Windows Media Player*, og FM-radio, der kun virker, når man monterer det medfølgende håndfri sæt.

Hukommelsen kan udvides med micro-SD-kort, hvor man kan gemme sine billeder, musik og film. En speciel funktion er den indbyggede GPS med medfølgende software fra TomTom. Det virker, som det skal, men systemet er lang tid om at finde satellitterne. Der medfølger kun kort til en enkelt by, som man selv kan vælge.

HTC Touch Cruise: Det manglende tastatur er prisen for et enkelt og indbydende design.

HTC Touch Cruise

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

HTC Touch Cruise er en temmelig heldig krydsning mellem telefon, PDA og GPS.

- ▲ **Lille og let**
- ▲ **Masser af funktioner**
- ▲ **Windows-brugerflade**
- ▼ **Intet tastatur**
- ▼ **Dårligt kamera**

- **Data:** EDGE, GPRS, GSM, HSDPA/UMTS
- **Forbindelser:** USB, Wi-Fi, Bluetooth, infrarød
- **Display:** 2,8 tommer TFT
- **Hukommelse:** 256 + 128 Mbit
- **Kortlæser:** MicroSD
- **Kamera:** 3 megapixels
- **Størrelse:** 110 x 58 x 15,5 mm
- **Vægt:** 130 g med batteri
- **Styresystem:** Windows Mobile 6 Professional

HTC henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 36 94 44 53

www.htc.com

Pris: 3.478 kr.

SAMSUNG SYNCMASTER T220HD

Fladskærm med fjernsyn

Samsungs flotte fladskærm er lige så meget fjernsyn som pc-monitor. Med den indbyggede digitale MPEG-2-tv-tuner og den medfølgende fjernbetjening kan man lynhurtigt slå fra Windows' Skrivebord og over på fjernsynet og tjekke stillingen i landskampen. Imponerende meget skærm til prisen med masser af tekniske lækkerier. Til gengæld er de ergonomiske muligheder begrænsede.

T220HD er en 22-tommer bredskærm med et skærmforhold på 16:10. Opløsningen er 1680 x 1050 pixels, så den understøtter desværre ikke fuld HD (1080p), men billedkvaliteten er alligevel høj, og uanset om man bruger skærmen som fjernsyn eller pc-monitor, er farverne gode og skarpe. Den dynamiske kontrast er tårnhøj, og et plus er, at sort er tæt på at være rigtig sort og ikke kun lysegrå.

Vi spillede spil, så fjernsyn og film, og *T220HD* efterlod samlet set et rigtig godt indtryk. Da tv-kanalerne var fundet, var der ingen problemer. Der var både undertekster, god lyd og en brugervenlig tv-guide. Tilslutningsmuligheder er der masser af, og ud over pc'en kan man blandt andet tilslutte en spilkonsol, dvd-afspiller og den gamle videobåndoptager. Der er oven i købet to HDMI-indgange.

De ergonomiske indstillingsmuligheder begrænser sig til lidt vippen frem og tilbage. Betragtningsvinklen er ret stor, så man ikke nødvendigvis behøver sidde lige foran skærmen.

2008 K KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

T220HD: Rammen rundt om Samsungs fladskærm er sort med et flot rødt skær i bunden.

Samsung SyncMaster T220HD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

En rigtig god skærm med digital tv-tuner og et hav af tilslutningsmuligheder. Vi Anbefaler.

- ▲ **Rimelig pris**
- ▲ **Godt billede**
- ▲ **Mange tilslutningsmuligheder**
- ▲ **Medfølgende fjernbetjening**
- ▼ **Ikke fuld HD**

- **Skærm:** 22-tommer 1680 x 1050 pixels WSXGA+
- **Tilslutning:** DVI, VGA, lyd ind (minijack), optisk lyd ud, scart, 2 x HDMI, komponent, antenne, CI, hovedtelefoner
- **Pixelopdatering:** 5 ms
- **Kontrast:** 1.000:1 (Dynamisk: 10.000:1)
- **Højttalere:** Ja
- **Medfølger:** DVI-, VGA- og strømkabel, fjernbetjening

Samsung henviser til nærmeste forhandler på

www.samsung.dk

Pris: 2.599 kr.

ASUS EAH4850 TOP/HTDI/512M

Stærkt og billigt grafikkort

Med ASUS' nye ATI-grafikkort er det slut med, at spillene hakker og slæber sig hjælpeløst af sted hen over skærmen. Her får man masser af grafikmuskler og oven i købet til en relativt lav pris. *ASUS EAH4850 TOP* er lige til at hive ud af indpakningen og montere i en PCI Express-sokkel på bundkortet. Det er med sine 24 cm lidt langt i det, og så er det irriterende, at strømstikket vender bagud, så det bliver endnu længere. Det kunne dog godt klemmes ned i testpc'ens standardkabinet.

Som det ses på produktfotoet, har grafikkortet en enorm køler monteret på midten. Men den larmer heldigvis ikke ret meget. De to skærmudgange er af typen DVI, hvoraf den ene (den gule af dem) kan laves om til en HDMI-port (som bl.a. passer til HD-fjernsyn) med den medfølgende omformer. Der medfølger også en DVI til VGA-omformer.

ASUS kræser virkelig for teknikken og har praktisk nok forsynet grafikkortet med 7.1-surround-lydunderstøttelse via DVI/HDMI-porten – så følges billedet og lyden ad, hvis man slutter pc'en til HD-fjernsynet. Det understøtter selvfølgelig også den nye HDMI-kopispærring, HDCP.

Nu afhænger den samlede spilleoplevelse jo ikke udelukkende af grafikkortet, for pc'en skal også være af en vis kaliber. Men med *EAH4850 TOP* er det i hvert fald ikke grafikkortet, der sætter begrænsningerne.

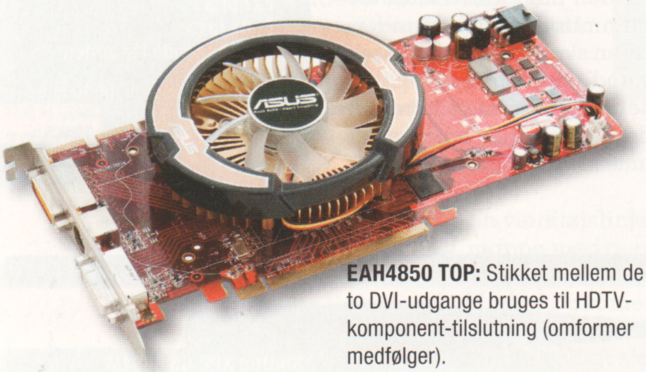

EAH4850 TOP: Stikket mellem de to DVI-udgange bruges til HDTV-komponent-tilslutning (omformer medfølger).

ASUS EAH4850 TOP

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Et smart og støjsvagt spillegrafikkort med høj ydelse til en ganske rimelig pris.

- ▲ **Lav pris**
- ▲ **Høj ydelse**
- ▲ **7.1-surround via HDMI**
- ▲ **Støjsvagt**
- ▼ **Strømstikket vender bagud**

- **Maksimal opløsning:** 2560 x 1600 pixels
- **Hukommelse:** 512 MB DDR3
- **Tilslutning:** PCI-Express
- **Udgange:** 2 x DVI, komponent
- **Medfølger:** DVI til VGA-omformer, DVI til HDMI-omformer, HDTV-komponent-kabel, strømkabel, CrossFire-kabel

ASUS henviser til nærmeste forhandler på **www.asus.dk**

Pris: **1.320 kr.**

CREATIVE GIGAWORKS T3

Suveræne bordhøjttalere

Hvis du interesserer dig det mindste for lyd, og ikke mindst for god lyd, så er det nu, du skal slå til. *Creative GigaWorks T3* er et sæt stereohøjttalere med subwoofer, som spiller så godt (og højt), at vi har svært ved at få armene ned.

Subwooferen har tre basenheder som peger fremad og til siderne. Den er lynende hurtig til at samle sig imellem hvert dunk i gulvet, og selv om den kan spille meget højt, mudrer den ikke lydbilledet til.

På bagsiden af subwooferen kan man indstille, hvor højt den skal spille. Satellitterne ser umiddelbart ikke ud af meget. De er kun 7,5 cm brede og høje, står på en fod, der ikke kan pilles af, og så forbindes de til subwooferen med hver sit to meter lange kabel (som heller ikke kan pilles af).

Satellitterne leverer en bemærkelsesværdig bred og luftig mellemtone og diskant, hvor enhver detalje i musikken tydeligt kommer til udtryk. Eneste minus er, at de er en lillebitte smule dåseagtige, når de spiller ved meget lav lydstyrke. Jo højere de spiller, desto bedre lyder de. Sammenlagt giver *GigaWorks T3* en lyd, der næsten matcher de dyreste hi-fi-højttalere med en autentisk bredde og dybde – det er næsten ligesom at være til en rigtig koncert. Og det kribler altså konstant i fingrene for at skrue helt op for den meget flotte lyd.

GigaWorks T3: Lydstyrken indstilles på den lille fjernbetjening, hvor man også kan tilslutte et sæt hovedtelefoner og en MP3-afspiller.

2008 KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Creative GigaWorks T3

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Creatives suveræne højttalere giver en kvalitetsoplevelse ud over det sædvanlige. Vi anbefaler!

- ▲ **Lynhurtig og kraftig subwoofer**
- ▲ **Gode satellitter**
- ▲ **Suveræn lyd**
- ▲ **Tilslutning af MP3-afspiller**
- ▼ **Lidt dyre**

Creative henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 48 16 84 00

www.creative.com

Pris: **1.599 kr.**

SANDBERG 2IN1 NUMERIC MOUSE

Mus med taltaster

Sandberg har legemliggjort bogholderens drømmeudstyr: en mus med indbygget numerisk tastatur. En fin løsning til små bærbare pc'er, hvor det numeriske tastatur – den lille "ø" med taltasterne, som sidder til højre for bogstavstasterne på normale tastaturer – mangler, og så har den oven i købet også en genvejsknap til regnearks-programmet *Excel*.

Sandberg 2in1 Numeric Mouse fungerer rigtig godt som tastatur, og det er næsten som at have den gode gamle lommeregner tilbage på skrivebordet. Musen kan med et tryk på Mode-knappen på dens venstre side indstilles til at fungere som mus eller numerisk tastatur eller begge dele samtidig, og så er USB-kablet med sine 90 cm tilpas kort til, at det ikke kommer i vejen.

Som almindelig mus går det til gengæld ikke så godt for den numeriske mus, for gummifødderne på undersiden skaber for meget modstand, når man bevæger musen. Og hvis man hører til dem, der hviler hånden på musen, bliver det hurtigt anstrengende at bevæge den rundt på bordet eller musemåtten. De to højre-/venstreknapper og rullehjulet reagerer heldigvis rigtig fint.

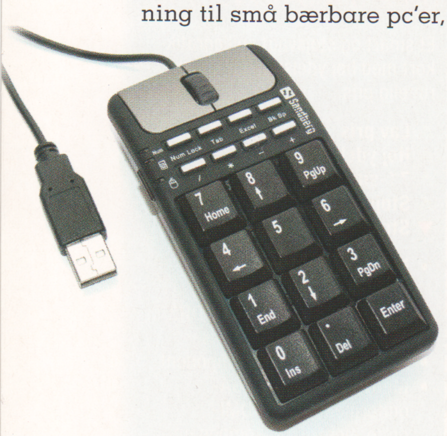

2in1 Numeric Mouse: Musen med indbygget numerisk tastatur må være bogholderens drømmeudstyr.

Sandberg 2in1 Numeric Mouse

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

En smart løsning til dem, der mangler det numeriske tastatur på den bærbare, men musen kæmper imod.

- ▲ Lav pris
- ▲ Gode taster
- ▼ Anstrengende for armen

Sandberg henviser til nærmeste forhandler på **www.sandberg.it**

Pris: 199 kr.

SHUTTLE XPC G5 6801M

Lille og fiks mediecenter-pc

Shuttle XPC G5 6801M egner sig rigtig godt til at stå ved siden af fjernsynet inde i stuen og agere mediecenter-pc. Den er lille, fiks og støjer ikke ret meget, har indbygget tv-tuner, og så kan *Windows Vistas* mediecenter nemt styres fra den medfølgende fjernbetjening. En smart og stærk mediecenterløsning, men det lille fikse kabinet trækker prisen op.

Konfigurationen er ganske habil med en stærk processor, en stor harddisk og en rimelig mængde hukommelse. Den kan snildt afvikle alle tænkelige programmer og er også stærk nok til hjemmevideoredigering og billedbehandling. Pc'en understøtter det hurtigste gigabit-kabelnetværk og leveres med trådløs netværksunderstøttelse i form af 802.11b/g – altså den type, der er ved at blive afløst af den nyere og noget hurtigere 802.11n-standard.

Grafikkortet leverer en jævn ydelse og vil få problemer med de grafiktungeste 3D-spil. Til gengæld er det passivt kølet og altså helt og aldeles støjfrit. På bagsiden af pc'en har man adgang til grafikkortets skærmudgange. Der er en VGA- og en DVI-port, og med den medfølgende DVI til HDMI-adapter kan man slutte pc'en til fjernsynets HDMI-indgang. Desværre medfølger der ingen skærmkabler overhovedet (og heller ikke det S-video til komponent-kabel, som normalt følger med grafikkortet). Sidste hardwaredetalje er, at det optiske drev kan læse såvel Blu-ray- som HD-DVD-diske og både læse og skrive til dvd'er og cd'er.

Inden man køber sin Shuttle-pc, kan man konfigurere den, som man vil. Det betyder, at man fx kan vælge en større harddisk, endnu mere hukommelse eller at få en kortlæser installeret – systemets samlede pris afhænger selvfølgelig af, hvad man vælger.

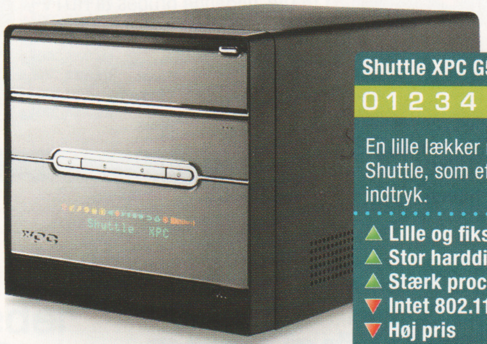

G5 6801M: Displayet på mini-pc'ens front kan både vise klokkeslæt og dato, og når mediecentret er åbent, viser det bl.a. lydniveauet, og hvilke mapper man befinder sig i.

Shuttle XPC G5 6801M

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

En lille lækker mediecenter-pc fra Shuttle, som efterlader et positivt indtryk.

- ▲ Lille og fiks
- ▲ Stor harddisk
- ▲ Stærk processor
- ▼ Intet 802.11n-netværk
- ▼ Høj pris

- **Styresystem:** Windows Vista Home Premium
- **Processor:** AMD Athlon 64 X2 Dual Core 6000+ (3 GHz)
- **Hukommelse:** 2 GB DDR2
- **Grafikkort:** ATI Radeon HD 3450
- **Harddisk:** 500 GB
- **Optisk drev:** Blu-ray-/HD-DVD-læser, dvd-brænder
- **Lydkort:** 7.1-surround
- **Kabelnetværk:** Gigabit
- **Trådløst netværk:** 802.11b/g
- **USB-porte:** 6
- **FireWire-porte:** 2
- **Tv-tuner:** Digital, MPEG-2
- **Tilbehør:** Fjernbetjening, DVI-HDMI-omformer
- **Software:** PowerDVD Ultra 7.3, Nero Burning Rom

XPC G5 6801M kan konfigureres og bestilles på **www.shuttle.eu**

Pris: 8.399 kr.

2008
KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Sitecom WL-306: Routerens tre antenner kan vendes og drejes i alle retninger.

Topfart på hjemmenetværket

Sitecom giver med deres nye smarte router muligheden for at få ekstra fart og dækning på hjemmenetværket.

WL-306 understøtter de nyeste og hurtigste former for netværk, og så er den lige til at hive ud af æsken, tilslutte og bruge.

Routeren understøtter gigabit-kabelnetværk og har fire netværksporte, hvor man kan tilslutte hjemmenetværkets pc'er med almindelige netværkskabler. Den femte og sidste port er beregnet til modemmet. Routeren understøtter også den trådløse 802.11n-standard, som giver langt højere hastighed og større rækkevidde end på det gamle 802.11g-netværk. På 10 meters afstand mellem routeren og vores test-bærbare målte vi en trådløs overførselshastighed på næsten 40 Mbit i sekundet, og ude i haven på 25 meter med murstensmure, træer og buske som stopklodser var hastigheden rimelige 12 Mbit i sekundet. For at få fuld glæde af routerens højeste ydelse kræver det, at pc'ernes netkort også understøtter de nyeste standarder.

Installationen er nem, og i praksis kan man bare pakke routeren ud, tilslutte og tænde den. Som en ekstra brugervenlighed har Sitecom sat et klistermærke i bunden af *WL-306*, som fortæller, hvad IP-adressen, brugernavnet og adgangskoden er. Og når pc'en er tilsluttet routeren (enten med kabel eller trådløst), kan man skrive IP-adressen i fx *Internet Explorer* og logge ind i routerens administrationsmenu med brugernavnet og adgangskoden.

Administrationsmenuen er ret nem at overskue. Den kan indstilles til dansk, men det er frygteligt irriterende, at den ikke gemmer sprogvalget.

Adgangskoden til routeren er skrevet i bunden. Husk at ændre den, når du tager routeren i brug.

Sitecom WL-306 Wireless

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Sitecom WL-306 giver fart over netværket. En glimrende afløser til den gamle router.

- ▲ **Bruger de nyeste standarder**
- ▲ **Nem installation**
- ▲ **Dansk administrationsmenu**
- ▲ **God dækning**
- ▼ **Glemmer sprogvalg**

- **Netværk:** Gigabit, 802.11n trådløst
- **Trådløs kryptering:** WEP (64 og 128 bit), WPA (TKIP, AES, WPA2 Mixed, WPA RADIUS)
- **Udvalgte funktioner:** UPnP, Firewall, DMZ, DoS, URL Block, WPS, NAT, Port Forwarding, Virtuel Server, QoS, DDNS

Sitecom henviser til nærmeste forhandler på **www.sitecom.com**

Pris: 899 kr.

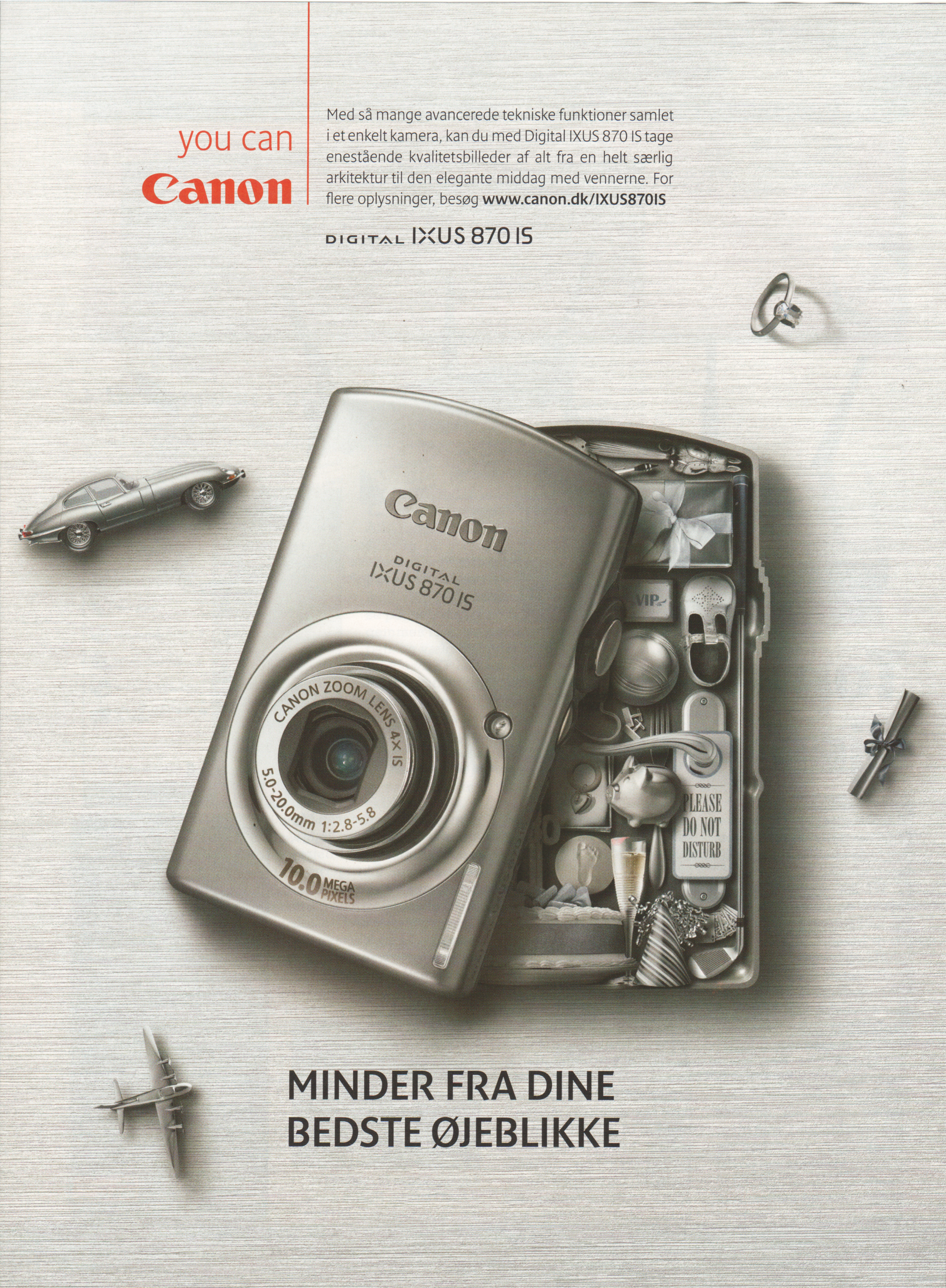
you can
Canon
Med så mange avancerede tekniske funktioner samlet i et enkelt kamera, kan du med Digital IXUS 870 IS tage enestående kvalitetsbilleder af alt fra en helt særlig arkitektur til den elegante middag med vennerne. For flere oplysninger, besøg www.canon.dk/IXUS870IS
DIGITAL IXUS 870 IS
Canon
DIGITAL IXUS 870 IS
CANON ZOOM LENS 4× IS
5.0-20.0mm 1:2.8-5.8
10.0 MEGA PIXELS
VIP
PLEASE DO NOT DISTURB
MINDER FRA DINE BEDSTE ØJEBLIKKE

MINDER FRA VORES BEDSTE OPLEVELSER

28mm WIDE

28mm wide-angle vidvinkel

28 mm* vidvinkel-objektivet med optisk billedstabilisator betyder, at du kan tage super-skarpe billeder af store scenarier eller af store grupper på nært hold.

*svarer til 35mm

Motion Detection Technology | IMAGE STABILIZER | Servo AF

Ikke mere uskarphed

Digital IXUS 870 IS kæmper mod uskarpe billeder ved at kombinere High ISO Auto, optisk billedstabilisator, Motion detection-teknologi og Servo AF. Derfor får du skarpe og meget detaljerede billeder af disse vigtige øjeblikke under alle optageforhold.

DiG!C 4

DIGIC 4 processor

Den ultra-hurtige DIGIC 4-processor giver klarere og skarpere billeder takket være en mere avanceret støjreducering og en bedre Face detection-teknologi, så du endda kan fange et ansigt i profil eller fra en vinkel.

3.0" LCD PureColor II

3,0" PureColor LCD II

PureColor LCD II-skærmen (3,0") har 230.000 billedpunkter og flere lag coating, som sikrer en troværdig gengivelse af dit motiv med superbe farver og kontraster. Wide view gør det lettere at dele oplevelsen med andre, selv fra skæve vinkler og i klart sollys.

INDHOLD PÅ CD 17•2008

Aktuelle programmer – omtalt i bladet

AM-DeadLink	Slip af med døde genveje
Desktop Layout	Bevar ikonernes placering
DiskSurvey	Få overblik over din diskplads
Duplicate Cleaner	Slip af med fildubletterne
Firefox 3.0	Ny og sikker browser
LogonStudio Vista	Gør dit logon personligt i Vista
MessRename	Masseomdøbning af billedfiler
Scribus	Professionelt layoutprogram
Shortcut Overlay Manager	Slip for de små genvejspile i Vista
Shutdown Tweak Tool	Få Windows til at lukke bedre
Some PDF to Text Converter	Træk teksten ud af PDF-filer
TweakUAC	Slip for irriterende Vista-advarsler
VistaGlazz	Skiftende gennemsigtighed i vinduer

Sikkerhedscentret

Ad-Aware	Få has på reklameprogrammer
AVG Anti-Virus	Væk med virus og spionprogrammer
Comodo Firewall	Firewall og ekstrabeskyttelse til din pc
SPAMfighter	Hold overflødige mails på afstand
Tjek dit kodeord	Er din adgangskode sikker nok?

Værktøj

Adobe Reader	Læs og udskriv PDF-filer
CCleaner	Ryd op i overflødige filer
CutePDF Writer	Gem ethvert dokument som PDF
GOM Player	Medieafspiller til mange formater
IrfanView	Billedbehandling og beskæring
Paint.NET	Godt og gratis grafikprogram
Register for Komputer for alle	Overblik over gamle artikler
Skype	Ring billigt eller helt gratis
Startup Inspector	Få Windows til at starte hurtigere
Undelete PLUS	Red slettede filer på harddisken

Smagsprøver

Deskman	Beskyt Windows mod uvorne brugere
DriverScanner	Opdag de forældede drivere
DVD PixPlay	Nemme billedserier til dvd og YouTube
WinPatrol	Sikring mod uvelkomne programmer

Spil

Chinese Chess Stoneman	Skakspil med kinesiske regler
DoubleTake	Vendespil med fart og udfordringer
FlightGear	Superrealistisk flysimulator
Warblade	Stop invasionen fra rummet

Udvalgte artikler fra bladet (PDF-format)

Alt om netværk	Netværk helt fra bunden
Giv Vista mere kraft	Sådan får du fuld fart på Vista
Mediecenter i Vista	Vista styrer lyd, film og fjernsyn
Pas godt på den bærbare	Sikring mod tyveri og andre problemer
Serie: 123hjemmeside	Få en flot hjemmeside på et øjeblik
Serie: I gang med Excel	Få meget mere ud af dit regneark

Video (MPEG-4-format)

Skift din strømforsyning	Få mere strøm og mindre støj
Sæt ram i din pc	Sådan opgraderer du hukommelsen
Tv-tuner i computeren	Det er nemt at se tv på pc'en

FULD VERSION: SCRIBUS

Layout af alle

Scribus er et stort såkaldt DTP-program, der kan bruges til at layoute enhver form for dokumenter med tekst, grafik og billeder. Med programmet på pc'en kan du let kreere nyhedsbreve, foldere, plakater, aviser og endda komplette bogværker. Programmet har et rigt udvalg af tegneværktøjer,

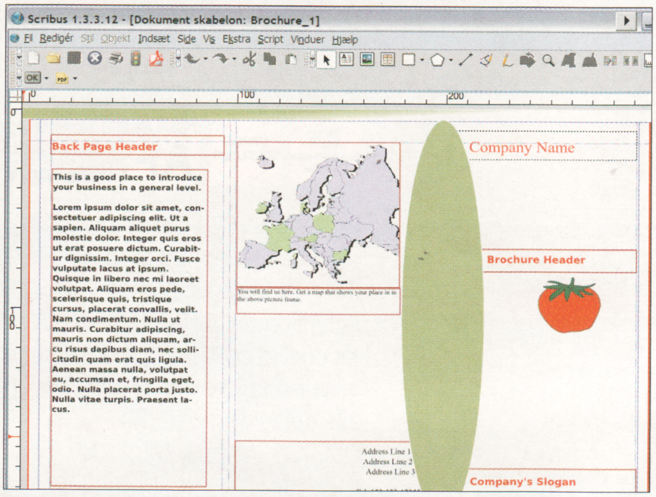

Scribus har skabeloner til flere dokumenttyper. De indeholder tekstbokse, grafikker med mere, som du sikkert vil erstatte med dine egne.

TWEAKUAC

Mindre brok fra Vista

Med *Windows Vista* blev der indført nye metoder til at sikre din computer. En af de mere generende er den indbyggede UAC (User Account Control), der spørger om tilladelse, når du vil ændre indstillinger eller installere et program. *TweakUAC* er et hjælpeprogram, der lader dig slippe for spørgsmål, mens UAC kører i baggrunden og sikrer din computer på andre måder. UAC kan også slås helt fra.

Læs om TweakUAC på side 78

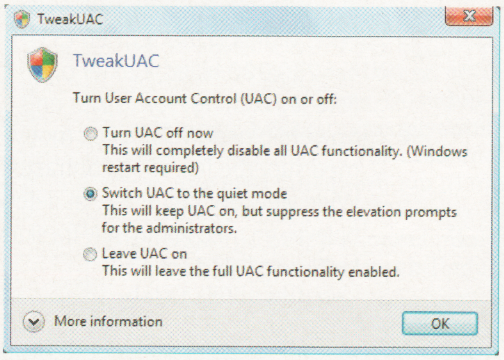

TweakUAC lader dig beholde den bedste del af sikkerheden med UAC, mens du slipper for irriterende spørgsmål.

CD-PRODUCENT
Henrik Ræder Clausen

CD-REDAKTØR
Steffen Slumstrup Nielsen

slags tryksager

understøtter alle væsentlige skrifttyper og kan lave meget præcise dokumenter.

Du kan hente tekst og billeder ind fra programmer som *OpenOffice* og *Word*. Og *Scribus* henter tegninger i vektorformatet SVG.

Ud over papirdokumenter kan du også bruge *Scribus* til at producere interaktive PDF-filer, hvor brugeren navigerer rundt med knapper, udfylder formularer og mange andre praktiske ting.

Du vil måske undre dig over, at *Scribus* ikke selv kan efterbehandle billeder. Det har en enkel årsag, nemlig at *Scribus* forventer, at billeder er færdigbearbejdede i andre programmer og klar til at blive sat ind på siderne. Hvis du har brug for at efterbearbejde et billede, kan *Scribus* dog sende det ind i det program, du plejer at bruge til formålet. Det gør du ved at højreklikke på billedet i *Scribus* og vælge "Redigér billede ...".

En ting, man ikke umiddelbart bemærker, er, at *Scribus* er fremragende til at lave PDF-filer, der kan sendes direkte til tryk i den såkaldte PDF/X-3-standard. Derfor er det meget velegnet til at lave professionelle tryksager, og du får ikke brug for andre programmer til at omdanne *Scribus*-dokumenter til PDF-format.

Du kan læse mere om Scribus på side 66 her i bladet.

OBS *Scribus* er nøjeregnende med kvaliteten af de skrifttyper, du har på pc'en. Det frarådes at bruge gratis skrifter fra nettet. Hvis du vil bruge *Scribus* til at fremstille professionelle dokumenter, bør du i stedet investere i de professionelle skrifttyper, du får brug for, fx fra **www.fonts.com**

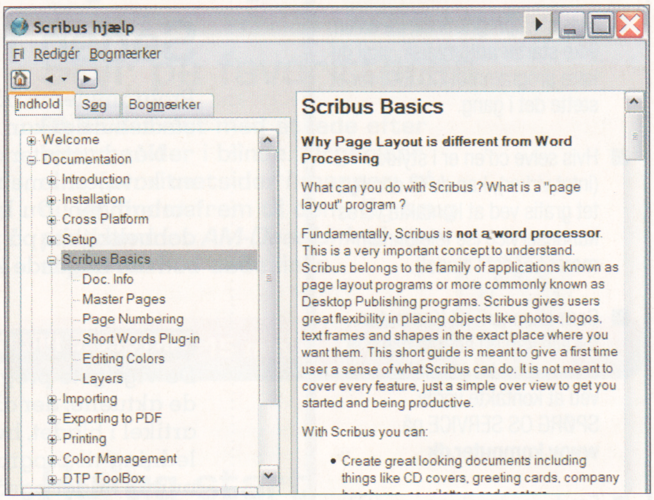

Online-manualen kan vise sig nyttig, hvis du skal få fuldt udbytte af de mange funktioner, det store program tilbyder.

FIREFOX 3.0

Ny version af den hurtigste internetbrowser

Firefox er en konkurrent til Microsofts browser *Internet Explorer*. Nu er *Firefox* ude i en ny udgave med mange forbedringer, der er endnu hurtigere, sikrere og nemmere end før.

Blandt forbedringerne er bedre visning af sider og skrifter, hvor *Firefox* nu lever op til de strengeste standarder. Der er også forbedret styring af bogmærker, udvidelser, filoverførsler og browserhistorie.

Sikkerhedsmæssigt er den nye gratis *Firefox* langt bedre end forgængeren til at afsløre phishing (falske hjemmesider). Der er andre sikkerhedsforbedringer, ligesom der er masser af små justeringer, der bare er nemme og praktiske. Endelig er der en længe ventet forbedring: Lange hjemmesider i rammer bliver nu udskrevet i passende stykker, så hele sidens tekst kommer med.

Læs mere om Firefox på side 62

Firefox er ikke bare blevet hurtigere end nogensinde. Browseren er også blevet endnu nemmere at bruge.

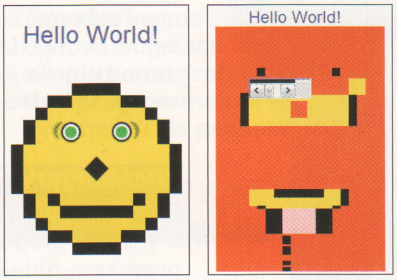

Firefox Internet Explorer

Acid 2 er en test, der viser, om browsere viser sider rigtigt. Firefox slår klart Internet Explorer. **www.webstandards.org/action/acid2**

BRUG CD'EN

Her kan du se, hvordan du bruger Komputer for alles cd. Og skulle noget gå galt, kan du se herunder, hvordan du får hjælp.

HJÆLP TIL CD'EN

Komputer for alle har afprøvet og testet alle programmer på cd'en grundigt, men i sjældne tilfælde kan selv vores cd'er desværre være behæftet med fejl.

- Hvis styreprogrammet på cd'en ikke starter automatisk, skal du køre programmet **CD.EXE** for at sætte det i gang.
- Hvis selve cd'en er i stykker (intet virker), kan du få den byttet gratis ved at kontakte vores kundeservice (se telefonnummeret bagest i bladet).
- Som abonnent på Komputer for alle kan du altid få hjælp til cd'en og andre pc-problemer ved at kontakte vores SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**
- Før du sender et spørgsmål til SPØRG OS SERVICE, kan du se, om svaret allerede findes, på **www.komputer.dk/faq**
- Komputer for alle påtager sig ikke noget ansvar for eventuelle problemer i forbindelse med programmerne på cd'en.

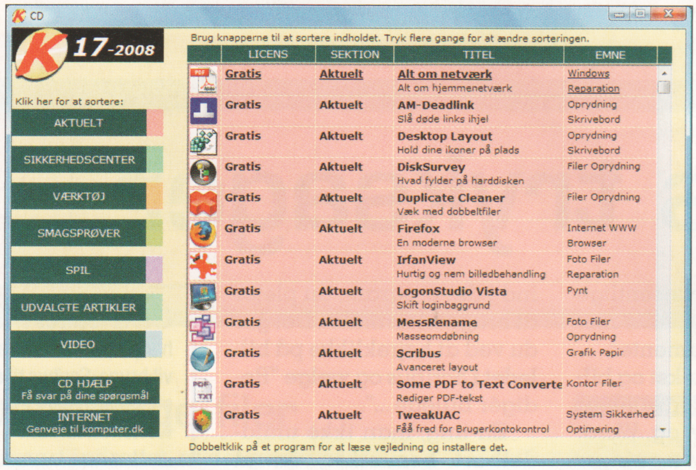

Hovedmenuen på cd'en er som udgangspunkt sorteret, så de aktuelle programmer står øverst. Du kan ændre sortering ved at klikke på en kategori eller en kolonne.

Sådan finder du rundt på cd'en

Programmerne på Komputer for alles cd er delt ind i syv forskellige kategorier, så du hurtigt kan finde frem til de rigtige programmer.

Når du starter cd'en, vises alle programmer i en lang liste. Du kan klikke på en kategori i menuen til venstre eller på en af kolonnerne øverst for at ændre sorteringen. Du læser mere om hvert enkelt program og installerer det ved at dobbeltklikke på programnavnet i listen.

I det følgende kan du læse mere om de syv kategorier på cd'en:

AKTUELLE PROGRAMMER

De vigtigste programmer på cd'en er de aktuelle, der altid knytter sig til en artikel i bladet, hvor der er trinvis vejledning til programmerne. I de fleste numre er der også en komplet og gratis version af et større program, der normalt ville koste dig penge.

SIKKERHEDSCENTRET

Her finder du de nødvendige og nyeste programmer til at holde din pc fri for virus, reklamespioner og andre ubehageligheder. Det vigtigste er et antivirusprogram, men også de andre programmer vil give dig sikkerhed og færre ubehagelige afbrydelser.

VÆRKTØJ

Værktøjskassen er fuld af lutter gratis programmer, der gør din computer nemmere at bruge, hurtigere eller på anden måde bedre. Her finder du fx et program til at læse PDF-filer samt et til selv at lave dem.

SMAGSPRØVER

Hvert nummer af Komputer for alle har 3-4 gode programmer, som du kan prøvekøre aldeles uforpligtende i en kortere periode, typisk 15-30 dage, før du beslutter, om du vil købe dem.

VIDEOER

Komputer for alle har produceret en samling videofilm, der viser, hvordan du udvider og opgraderer din pc. Her får du instruktioner i, hvordan du skiller pc'en ad og monterer nyt udstyr i den, samt hvordan du tilslutter det nye udstyr.

SPIL

Lidt sjov skal der til. Med 3-4 nye spiltitler på hver cd er der mulighed for at prøve lidt af hvert, både action- og tænkespil. Vi bringer typisk en stor og flot spildemo samt 2-3 mindre titler, der enten er helt gratis eller prøveudgaver af spil til en rimelig pris.

UDVALGTE ARTIKLER

I Komputer for alle finder du altid artikelserier, der virkelig går i dybden med vigtige emner. Hvis du ikke har været med fra starten, finder du i denne kategori de foregående afsnit af de aktuelle serier samt andre klassiske artikler om centrale emner.

TIP

Når du i cd'ens hovedmenu har dobbeltklikket på et program for at installere det, vil du i de fleste tilfælde også få tilbudt en trin for trin-vejledning i PDF-format. Klik på knappen LÆS GUIDE.

SPIL

På cd'en finder du hver gang en samling nye spil – prøveudgaver, shareware eller helt gratis. Spil bare løs!

DOUBLETAKE

Vendespil

I *DoubleTake* gælder det om at finde brikker, der er parvis ens. Når du gør det, bliver de fjernet fra brættet. Men til forskel fra det almindelige vendespil Memory, hvor antallet af brikker ligger fast, kommer her hele tiden nye til. Derfor gælder det om at holde tempoet oppe, også fordi det giver ekstra point at få brikker væk i en fart.

DoubleTake kan spilles som Time Attack, hvor du skal klare hver bane på tid. I Survival Mode gælder det om at finde par nok, inden banen fyldes op, og i Puzzle Mode skal du tømme banen for brikker. Undervejs kommer nye briktyper til. Dette er en demoudgave med et begrænset antal briktyper. Registrering koster 20 dollars (cirka 100 kroner) og lader dig spille 45 niveauer i spillet.

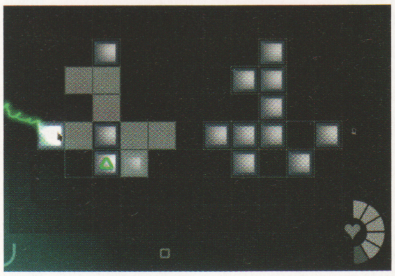

DoubleTake minder om et vendespil, hvor du skal vende to kort ad gangen for at finde ens par. Her kommer hele tiden nye, så du skal holde tempoet oppe for at vinde.

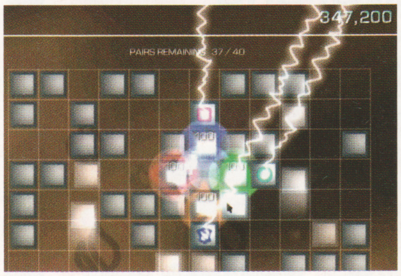

Det giver ekstra point at finde matchende par hurtigt. Undervejs i spillet bliver der flere typer brikker at holde rede på.

FLIGHTGEAR

Flyv rundt i hele verden

FlightGear er en flysimulator med et stort udvalg af landskaber og flytyper. Her kan du flyve alt fra små Cessna-fly til store passagerfly, fly fra 1. verdenskrig eller den supersoniske Concorde, der ikke længere flyver i den virkelige verden. Du kan flyve helikoptere, jagerfly og et bredt udvalg af eksperimentalfly som fx SR-71. Du kan flyve i ethvert sted i verden, herunder 20.000 lufthavne og alle landskaber.

FlightGear er en meget realistisk flysimulator uden nemme genveje. Alle fly er simulerede med alle knapper, håndtag og instrumenter og skal betjenes, helt som sad du i den virkelige udgave. Det gør også, at specielt ældre flytyper kan være besværlige at starte, flyve og lande. Programmet lærer dig rigtig meget om at flyve, og du kan endda bruge det som forberedelse til at tage et flycertifikat. *FlightGear* er gratis.

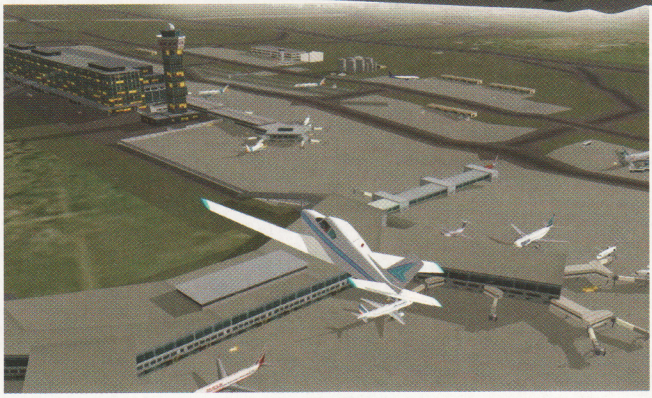

FlightGear har cirka 20.000 lufthavne. Her tager vi en tur over Charles de Gaulle-lufthavnen ved Paris.

WARBLADE

Bare skyd løs!

Warblade er et klassisk skydespil, hvor invaderende rumskibe i massevis styrtdykker mod dit enlige fartøj, mens de kaster bomber og andet skidt mod dig. Din opgave er at skyde igen så hårdt og effektivt som muligt, ellers bliver du pulveriseret af fjenderne. Her får du en prøveudgave med et begrænset antal baner. Registrering koster 20 dollars (cirka 100 kroner).

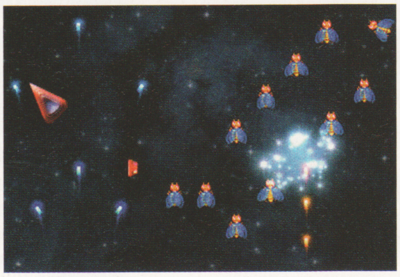

Warblade kan spilles af to spillere samtidig, enten i samarbejde eller i konkurrence.

CHINESE CHESS STONEMAN

Kinesisk skakspil

Dette kinesiske skakspil har anderledes brikker og regler end europæisk skak, men det grundlæggende princip er det samme: Flyt brikkerne efter tur, og få dem i en position, hvor du udmanøvrerer modstanderen og vinder spillet ved at sætte kongen skakmat. Registrering, der blandt andet giver automatisk justering af spillestyrken, koster 40 dollars (cirka 200 kroner).

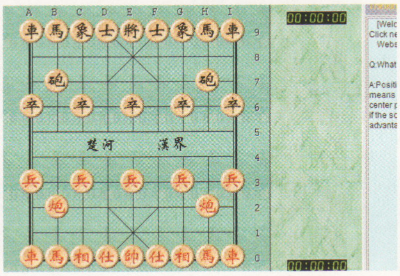

Chinese Chess minder om almindelig skak, men brikker og regler er noget anderledes.

SMAGSPRØVER

Komputer for alles cd har altid et udvalg af købeprogrammer, små som store, som du kan prøve gratis i en periode, inden du skal betale for dem. Vi har udvalgt programmer, der er nemme at komme i gang med og har rimelige priser. De vil typisk have nogle begrænsninger. Fx kan de have en prøveperiode på 14 til 30 dage, visse funktioner kan være slået fra, eller programmerne kan på diverse måder minde dig om, at de skal betales, hvis du vil blive ved med at bruge dem.

DESKMAN

Pilfingersikring

Hvis du har en eller flere computere, der bruges af andre, kan det være nyttigt at sikre, at drilagtige brugere ikke spolerer det for de andre. *Deskman* giver dig detaljeret kontrol over, hvad brugerne kan og ikke kan, og lader dig sikre, at computerne kun bliver brugt til deres formål. Her får du en 30-dages prøveudgave. Registrering koster 25 euro (cirka 190 kroner).

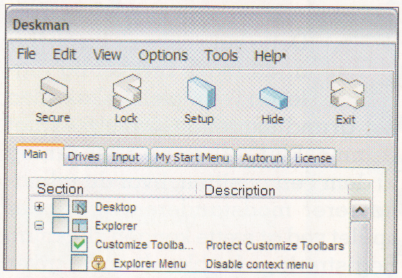

Deskman kan regulere mange programmer i både Windows XP og Vista.

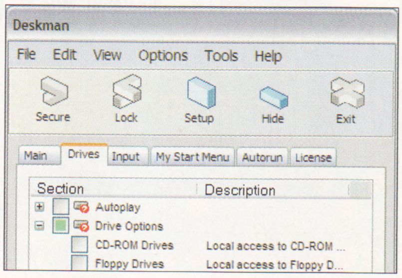

USB-drev kan være en sikkerhedsrisiko. Her kan du slå dem fra, så de ikke kan bruges.

DVD PIXPLAY

Nemme lysbilledserier på dvd

En af de bedste måder at vise dine fotos til andre på er at samle de bedste til en lysbilledserie, som du brænder på en cd/dvd eller lægger på nettet. *DVD PixPlay* lader dig klare det i en fart, og programmet giver også rige muligheder for justeringer og forbedringer.

Programmet består af en guide og giver dig så mulighed for at rotere billeder, justere farver og fjerne røde øjne, før du brænder resultatet. Her får du en 45-dages prøveperiode med maksimalt 50 billeder. Registrering koster 30 dollars (cirka 150 kroner).

www.xequte.com/pixplay

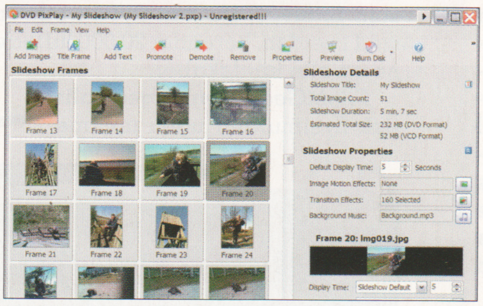

DVD PixPlay lader dig bearbejde billederne, inden de bliver brændt til cd eller dvd.

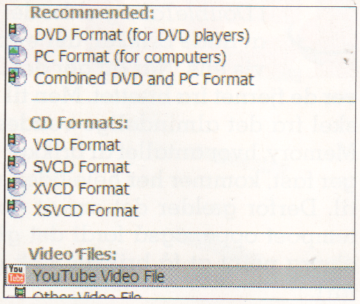

Programmet kender mange forskellige formater til dvd, cd og endda til YouTube.

WINPATROL

Ekstra sikring af Windows

WinPatrol ligger i baggrunden af *XP* eller *Vista* og sikrer mod uautoriserede programmer. Det lader dig fjerne dem, der allerede findes på din computer, og rydder op i overflødige filer. Her får du en gratis basisudgave. Den mere avancerede PLUS-udgave koster 30 dollars (cirka 150 kroner).

www.winpatrol.com

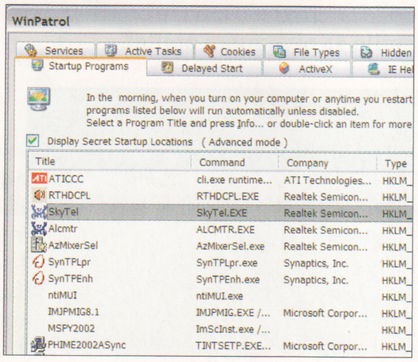

WinPatrol lader dig styre autostartprogrammer og mange andre detaljer i din computers drift.

DRIVERSCANNER

Hold driverne opdaterede

En af de bedre måder at holde din pc i form på er at sørge for, at driverne fungerer. *DriverScanner* finder forældede drivere, og den registrerede udgave henter desuden opdateringerne automatisk. Registrering koster 30 dollars (cirka 150 kroner).

www.uniblue.org

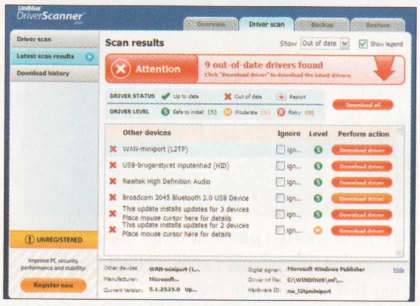

DriverScanner finder ud af, om der er nye og forbedrede udgaver af din computers drivere.

KOMPUTER FOR ALLE

2. SEKTION

GUIDER
KURSER
TRIN FOR TRIN

Godt i gang med artiklerne

2. sektion af Komputer for alle er spækket med spændende guider, inspiration til interessante projekter på hjemme-pc'en og masser af trin for trin-vejledninger. De fleste af artiklerne starter med en lille boks, der giver dig et hurtigt overblik over indholdet:

SÅDAN!

Sikkerhedsnet kan man aldrig få nok af. PC Inspector File Recovery er et af de finmaskede af slagsen, som redder dig, hvis du fx er kommet til at slette feriebillederne.

DET SKAL DU BRUGE
- Din pc
- Ca. 6 MB harddiskplads

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG

30 min.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 10

File Recovery ligger under Aktuelle programmer

SYSTEMKRAV

Windows 2000 · Windows xp · Windows Vista

Først fortæller vi, hvad du lærer – eller bare bliver endnu bedre til – ved at læse netop denne historie.

Du ser hurtigt, om du har alt det, du skal bruge, hvilke udgifter du må forvente – og hvor lang tid det typisk tager for en almindelig pc-bruger.

Nogle emner er mere krævende end andre. Det viser vi på en skala, hvor 1 er nemmest og 10 betyder: Kun for eksperter.

På bladets cd finder du de programmer, der hører til artiklen. Under "Systemkrav" ser du, om programmet virker på din Windows-version.

Få orden på din pc på 90 min. 44

Excel: Opret et adressekartotek 54

Få mere ud af din scanner 58

Sikkert på nettet med Firefox 62

Lav selv flotte tryksager 66

Bliv fundet på nettet 74

6 stærke programmer til Vista 76

SÅDAN ØGER DU DIN EFFEKTIVITET:

90 minutter

SÅDAN!

DET SKAL DU BRUGE
- Din pc
- Duplicate Cleaner
- AM-DeadLink
- MessRename
- DiskSurvey

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG

90 min.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 17

Duplicate Cleaner
AM-DeadLink
MessRename
DiskSurvey

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

En rodet computer gør dit arbejde unødigt besværligt, og du ender med at bruge alt for lang tid på fx at finde dine dokumenter. Løsningen er at omdanne dit digitale kaos til struktur og orden.

Computeren er blevet vores vigtigste arbejdsredskab og underholdningscenter, og der er nærmest ingen grænser for, hvilke opgaver man kan udføre på skærmen, og ikke mindst hvilken information man kan gemme på harddisken. Digitale fotos, musik, breve, e-mails, regnskaber – alt ligger på pc'en og er lige ved hånden. Eller gør det? Kan du med god samvittighed sige, at du ved, nøjagtig hvor dine dokumenter er gemt, og at du aldrig må lede som en gal i startmenuen for at finde det rette program? De færreste kan. Som informationsmængderne vokser, kræves stor disciplin for at holde styr på det hele.

På de næste sider gennemgår vi, hvordan du nemt kan skabe orden på din computer og gør det let at vedligeholde denne orden. Vi har udvalgt seks indsatsområder, hvor bedre struktur vil kunne lette din hverdag foran skærmen betydeligt. Der er tale om hurtige indsatser, hvor du med få klik får has på forvirringen.

Hele oprydningen varer kun 90 minutter – halvanden time. Det kan lyde af meget, men det vil hurtigt vise sig at være en god investering, der lynhurtigt tjenes ind i dit fremtidige pc-arbejde.

Tipsene i artiklen er skrevet til *Windows XP*, men *Vista* har lignende funktioner til god oprydning.

Af Torben B. Sørensen. Foto: Theis Thimm Bertelsen.

giver dig orden på pc'en

Fjern dubletter

Dupletter er filer, som ligger i flere forskellige mapper på din pc. Det gør det svært at bevare overblikket. Heldigvis får programmet *Duplicate Cleaner* hurtigt bugt med de overflødige tvillinger.

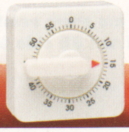

Tidsforbrug: 15 min. ▶▶▶

Styr på favoritterne

Så er det slut med at lede efter hjemmesider i blinde. Organiser dine favoritnetsider i mapper, så du let finder frem til dem. Og brug programmet *AM-DeadLink* til at slippe af med døde links.

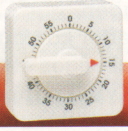

Tidsforbrug: 15 min. ▶▶▶

Styr på dokumenterne

Snesevis af løse dokumenter på Skrivebordet eller i dokumentmappen er den sikre vej til stress og tidsspilde. Vi viser, hvordan du rydder op i mapper og på Skrivebordet.

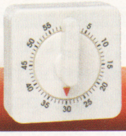

Tidsforbrug: 30 min. ▶▶▶

Hurtig start

Startknappen til venstre på proceslinjen giver adgang til dine favoritprogrammer. Men listen af programmer bliver hurtigt lang og uoverskuelig, hvis du ikke organiserer den ordentligt.

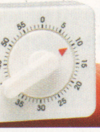

Tidsforbrug: 10 min. ▶▶▶

Styr på filnavnene

Programmet *MessRename* løser et ofte forekommende problem med billedfiler – at de får uforståelige navne fra kameraet. Her kan du omdøbe mange filer på en gang, så de får logiske navne.

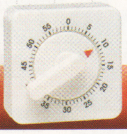

Tidsforbrug: 10 min. ▶▶▶

Organiser indbakken

E-mails i din indbakke i *Outlook Express* har det med at hobe sig op i en lang liste. Men med få simple kunstgreb får du automatisk programmet til at sortere nye mails i de passende mapper.

Tidsforbrug: 10 min. ▶▶▶

▶▶▶

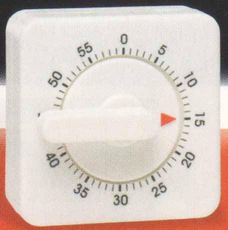

Fjern dubletter

Tidsforbrug: 15 min.

Når du flytter rundt på dokumenter på din computer, er der risiko for at komme til at placere de samme filer flere steder på harddisken. Ud over at spilde plads kan det give langt alvorligere problemer at have dubletter. Har du dubletter blandt de dokumenter, du jævnligt arbejder på, kan det pludselig være svært at afgøre, hvilken der er den nyeste. Og så risikerer du at overskrive det nye dokument med gamle! Vi viser dig, hvordan du ved hjælp af programmet *Duplicate Cleaner* let finder og fjerner dubletter fra din harddisk.

Sådan fjerner du overflødige filer

Programmet *Duplicate Cleaner* er så smart indrettet, at det genkender dubletter enten på filernes navne eller på indholdet af filerne.

LIGGER PÅ CD 17

Duplicate Cleaner ligger under Aktuelle programmer

1 Fortæl først programmet, hvilke mapper det skal gennemsøge, ved at klikke på knappen **Select Folder** [1], og vælg en mappe. Klik nu på **Add Search Path** [2] for at tilføje den til listen [3] over mapper, som skal gennemsøges. Afmærk desuden feltet **Scan All Subfolders** [4] for at tage undermapper med i søgningen.

Herefter kan du vælge, hvilke typer af filer der skal søges efter. Ud for feltet **File Filter** [5] kan du via knappen **Select** [6] vælge mellem forskellige dokumenttyper. Nedenfor kan du vælge, om søgningen skal finde dubletter på ens indhold [7], ens filnavn [8], ens størrelse [9] eller ens dato [10]. Klik herefter på knappen **Start** [11] for at påbegynde søgningen.

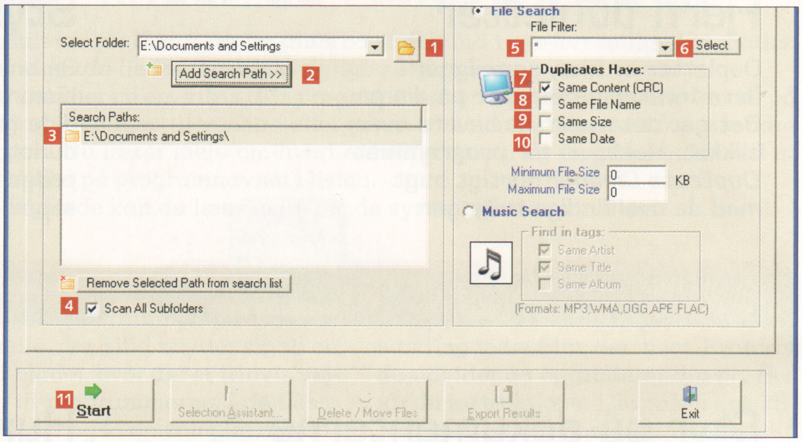

2 Når søgningen er færdig, kan du se en oversigt over de fundne dubletter. Dobbeltklik eventuelt på en fil for at åbne den og se, hvad den indeholder. Marker de uønskede filer med et flueben [12], og klik på knappen **Delete / Move Files** [13].

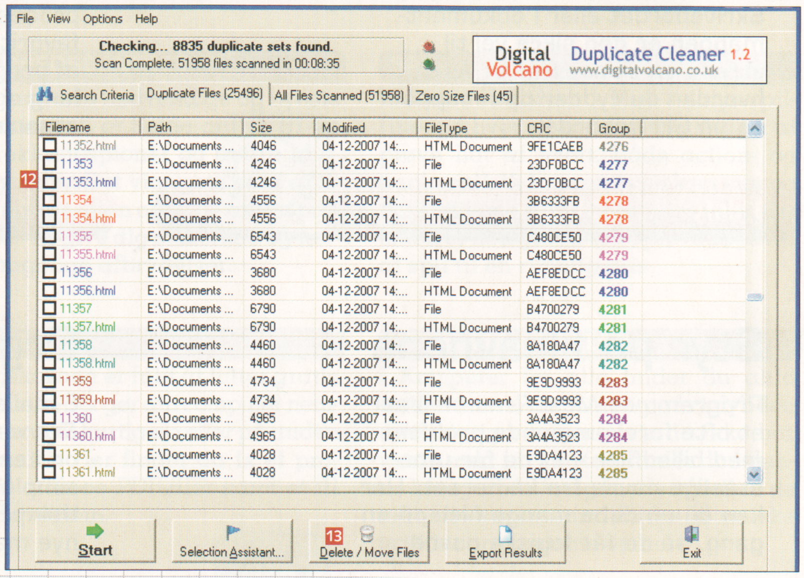

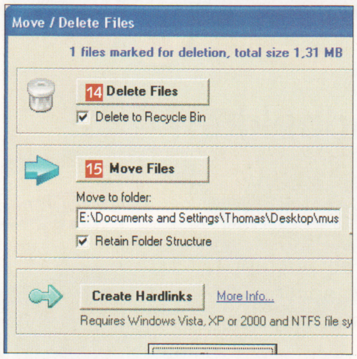

3 Herefter kan du vælge, om filerne skal sendes til Papirkurven [14] eller flyttes til en anden mappe [15].

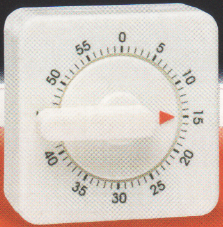

Styr på favoritterne

Tidsforbrug: 15 min.

Internettet er for mange af os blevet den vigtigste kilde til information i dagligdagen. Desværre flyder nettet også med mængder af ubrugelig information, og det kan være meget tidskrævende at skille skidt fra kanel. Derfor er det vigtigt at huske at gemme links til nyttige sider på nettet, efterhånden som man finder dem. Vi viser dig her, hvordan du holder orden i dine internetlinks, så du let kan finde den rette side på nettet. Vi viser også, hvordan du løbende kan få luget ud i "døde" links, når hjemmesider forsvinder fra nettet.

Sådan organiserer du links

Browseren *Internet Explorer* har indbygget en funktion, som gør det let at organisere sine favoritlinks, så du altid har let adgang til dem.

1 Klik på knappen **Føj til Favoritter** 1, og vælg derpå **Arranger Favoritter ...** 2.

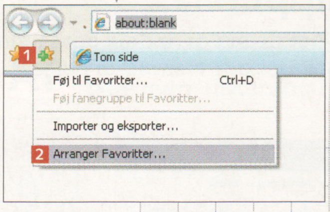

2 Det er en rigtig god idé at kategorisere sine favoritlinks i mapper efter emne. Har du mange foretrukne, kan det være nødvendigt at oprette flere niveauer af undermapper på samme måde, som du gør i din dokumentmappe. Genveje flyttes nemt mellem de forskellige mapper ved at trække og slippe dem i listen eller ved at markere genvejen, klikke på **Flyt ...** 3 og herefter vælge den mappe, genvejen skal placeres i.

Du opretter en undermappe ved at markere en mappe i listen og klikke på **Ny mappe** 4.

Tilsvarende kan du omdøbe og slette genveje og mapper ved at markere disse og klikke på **Omdøb** 5 eller **Slet ...** 6.

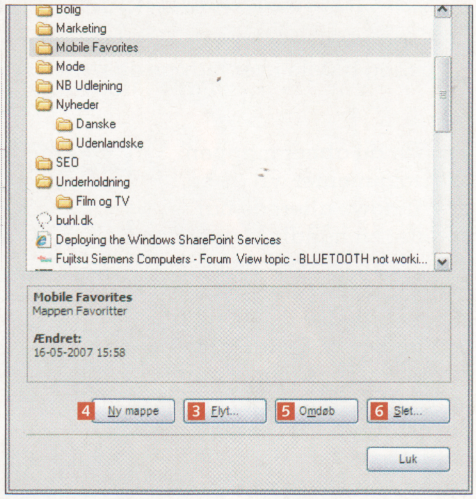

Fjern de døde genveje

AM-DeadLink er et simpelt lille program, som kan hjælpe dig med at scanne dine favoritter for genveje til websteder, som ikke længere eksisterer. Programmet er gratis og findes på cd'en.

LIGGER PÅ CD 17

AM-DeadLink ligger under Aktuelle programmer

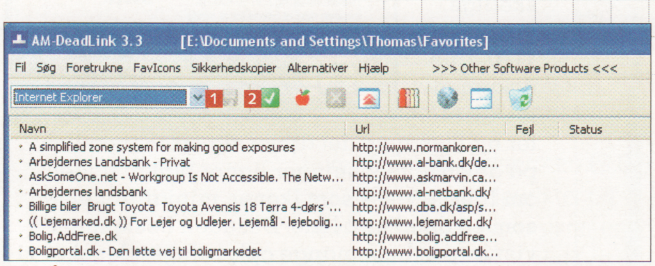

1 Åbn programmet. Start med at vælge din foretrukne browser i rullemenuen 1. Hvis programmet ikke selv kan finde den valgte browser, bliver du bedt om at fortælle, hvor den er installeret. Klik herefter på det grønne flueben 2 for at starte gennemsøgningen.

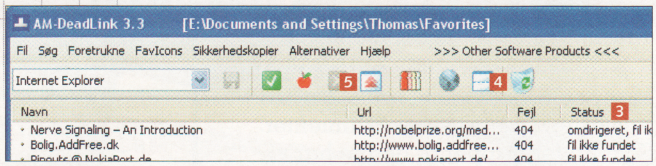

2 Når gennemsøgningen er færdig, vises alle dine foretrukne i listen. I kolonnen **Status** 3 kan du se, om *AM-DeadLink* havde held med at finde det pågældende websted. Du kan sortere listen efter status ved at klikke på knappen **Sorter foretrukne med fejl øverst** 4. Slet de "døde" sider ved at markere dem og klikke på knappen **Slet** 5. Herefter slettes linkene fra browserens favoritoversigt, så dit overblik forbedres.

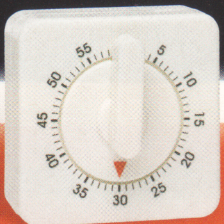

Styr på dokumenterne

Tidsforbrug: 30 min.

Windows' Skrivebord er din arbejdsplads, og ligesom du sikkert forsøger at holde orden på skrivebordet i arbejdsværelset, så er det en god idé at holde samme disciplin på computeren. Når rodet vokser, gør du det sværere for dig selv at finde de ting, du skal bruge, og din effektivitet mindskes. Ideelt set, skal Skrivebordet kun indeholde genveje til dine mest benyttede programmer samt måske de tre-fire dokumenter, du arbejder på i øjeblikket. Egentlig opbevaring af dokumenter bør derimod foregå i den dertil oprettede mappe: Dokumenter. Fordelen ved at samle alle dine dokumenter her, er – ud over at det gør dem nemmere at finde – at det er lettere at sikkerhedskopiere dine uerstattelige dokumenter ved blot at kopiere hele denne mappe.

Det er desuden en rigtig god idé at oprette undermapper i din dokumentmappe og gruppere dine dokumenter efter type, arbejdsopgave eller et andet system. Windows har allerede hjulpet dig et stykke af vejen ved at oprette en håndfuld standardmapper.

Organiser dine filer i mapper

For at skabe orden i dine dokumenter kan det betale sig at opdele dem i mapper og tildele hver mappe en række egenskaber, der gør visningen perfekt.

1 Når du åbner mappen **Dokumenter**, vil du se, at Windows allerede har oprettet en håndfuld undermapper til forskellige typer af dokumenter. Det drejer sig om **Billeder** 1, **Musik** 2 og **Videoer** 3. En lang række andre programmer opretter yderligere mapper, når de installeres. Du vælger naturligvis selv, om du vil anvende disse mapper, eller om du hellere vil bruge dit eget system.

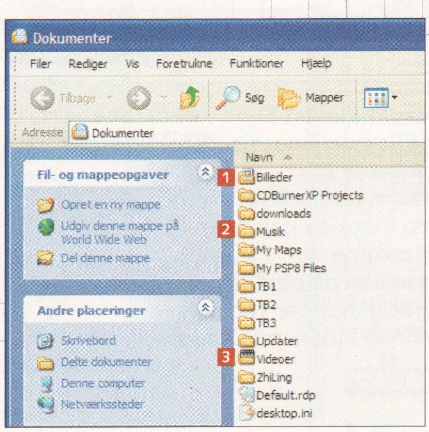

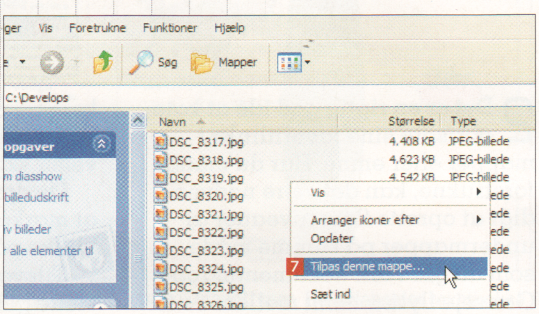

3 Det er muligt at tilpasse den enkelte mappe til den type filer, den indeholder. Højreklik et tomt sted i mappen, og vælg: **Tilpas denne mappe ...** 7.

2 Der er ingen grund til at spare på mapperne, når du organiserer dine dokumenter. Et godt råd er at starte med at oprette meget generelle mapper og derefter blive mere og mere specifik, som du bygger undermapper på. Her er vist et eksempel i stifinderen til venstre (den får du frem via menuen **Vis/Panel/Mapper**). Mappen **Arbejde** 4 er topmappe til alle arbejdsrelaterede dokumenter. Som undermapper til denne har vi oprettet mapper til de job, pc-brugeren bestrider 5. I næste niveau opdeler vi dokumenterne efter arbejdsområder 6 osv. Systemet kan umiddelbart virke omstændeligt, men forudsat, at du får navngivet mapperne godt, kan alene placeringen af et dokument give dig en masse information, som vil komme dig til gode.

4 Du kan nu vælge mellem en række forskellige visninger 8 af dine dokumenter, alt efter hvilken type det drejer sig om. Forskellen på de enkelte visninger ligger blandt andet i, om filerne vises som ikoner, miniaturer eller som en detaljeret liste. Desuden bestemmer visningen, hvor mange oplysninger der skal vises i listevisningen. For eksempel tilføjes en kolonne med kunstnernavn til musikfiler.

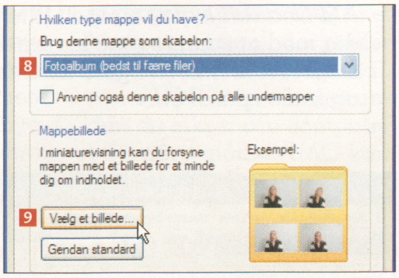

Du kan også selv bestemme, hvilket billede der vises på mappeikonet i miniaturevisning. Klik på knappen **Vælg et billede ...** 9, og vælg det ønskede billede.

Find dine filer

Uanset hvor god orden du har på din pc, kommer du sikkert på et tidspunkt ud for ikke at kunne finde et dokument, du skal bruge. Her kan Windows' indbyggede søgemaskine komme dig til hjælp. Her viser vi, hvordan du søger i *Windows XP*.

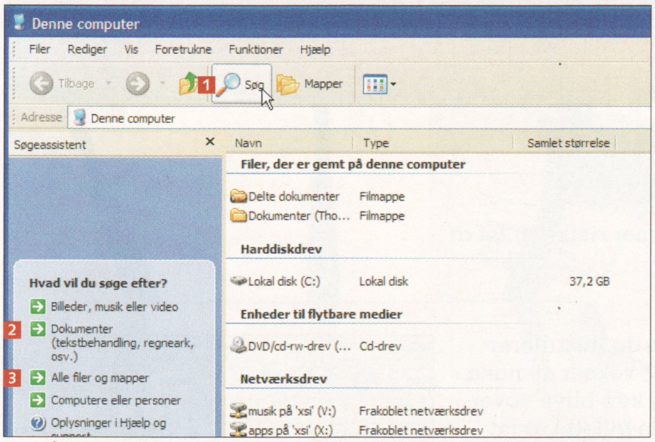

1 Åbn **Denne computer**, og klik på knappen **Søg** **1**. Via søgepanelet kan du vælge at søge efter bestemte filtyper **2** eller bredt på alle filer **3**.

2 Du kan nu vælge en række kriterier for søgningen. Indtast fx navnet eller dele af navnet på filen **4**, eller søg på ord eller sætninger i filen **5**, hvis det fx drejer sig om et *Word*-dokument. Start søgningen ved at klikke på **Søg** **6**. **OBS:** Søgning i *Windows Vista* er hurtigere og smartere, idet søgningen begynder, straks du indtaster de første bogstaver i søgeordet. Desuden finder du søgefelter flere steder i *Vista*, fx i *Stifinder*.

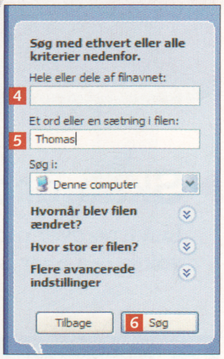

3 Alle matchende filer og dokumenter vises nu i listen **7**, efterhånden som søgningen finder dem.

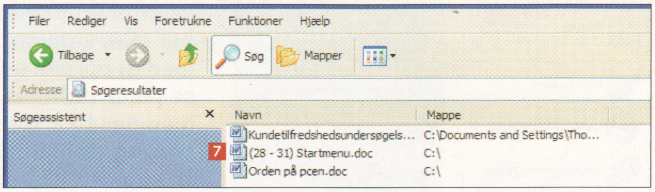

Automatisk oprydning på Skrivebordet

Oprydning indebærer at få sat system i sine ting, så de lettere kan findes igen. Og uanset hvordan du vælger at gribe arbejdet an, kommer det til at kræve en løbende indsats. Der findes dog en funktion i *Windows XP*, som kan give dig en hånd med på vejen. Den automatiske Skrivebordsoprydning er en effektiv måde at holde Skrivebordet fri for rod. Den fjerner nemlig de mindst benyttede emner fra Skrivebordet og gemmer dem i en speciel mappe, som placeres på Skrivebordet. Du kan få Windows til at foretage denne oprydning ganske automatisk hver anden måned.

OBS: Guiden Skrivebordsoprydning findes også i *Windows Vista*. Det ligger som et program under **Alle programmer** fulgt af **Tilbehør** og **Systemværktøjer**.

1 Højreklik på Skrivebordet, og vælg **Egenskaber**. Under fanen **Skrivebord** **1** skal du klikke på knappen **Tilpas skrivebordet...** **2**.

2 Marker feltet **Kør guiden Skrivebordsoprydning hver 60. dag** **3**, eller kør den med det samme **4**. Afslut ved at klikke på **OK** **5**.

▶▶▶

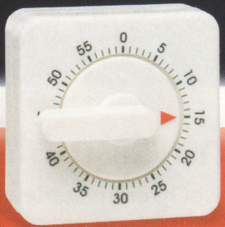

Hurtig start

Tidsforbrug: 15 min.

I bunden af Skrivebordet finder du proceslinjen. Først og fremmest fungerer denne som forankring for startmenuen, hvorfra du let kan få adgang til alle programmer og indstillinger på din computer. Selve proceslinjen huser dog også andre nyttige funktioner. Ikke alene kan du her danne dig et overblik over og skifte imellem alle åbne vinduer på skærmen. Du kan også placere genveje til de mest anvendte programmer, så du slipper for at åbne startmenuen hver gang. Værktøjerne startmenu og proceslinje er dog kun nyttige, hvis du formår at få nogenlunde styr på de mange genveje, så du ikke konstant skal lede efter det rette ikon. Vi viser dig her, hvordan du kan skabe orden i startmenuen og på proceslinjen.

Skab orden i startmenuen

Listerne over programmer i startmenuen og Alle programmer risikerer let at vokse dig over hovedet. Løsningen er at oprette mapper.

1 Startmenuen er delt op i områder med hver sine typer af genveje. Kolonnen til venstre **1** indeholder genveje til de mest benyttede programmer. Genvejene over skillelinjen **2** ligger fast, mens området under linjen viser de seks hyppigst brugte programmer. Er der et program, du bruger særligt ofte, kan du sende genvejen til det op i området over skillelinjen og dermed låse den fast til startmenuen. Det gør du ved at højreklikke på genvejen og vælge **Fastgør til menuen Start**. Omvendt flytter du en genvej ned under linjen ved at højreklikke og vælge **Frigør fra menuen Start**. Nedenfor finder du knappen **Alle programmer** **3**, som åbner en liste med genveje til samtlige installerede programmer.

2 Efterhånden som du installerer programmer i *XP*, vokser menuen **Alle programmer** og kan blive uoverskuelig. En god måde at lette rodet på er at organisere genvejene i mapper efter kategori. Før vi går i gang med at oprette undermenuer, skal vi se på, hvordan startmenuens genveje gemmes i *XP*. Højreklik på startknappen, og vælg **Stifinder**. Hver bruger i *Windows XP* har sin egen personlige startmenu, og genvejene i listen **Alle programmer** bliver gemt i brugermappen **Menuen Start** **4**. Genveje i mappen **Menuen Start** bliver placeret over skillelinjen i **Alle programmer** **5**, mens genveje i undermappen **Programmer** **6** bliver placeret under skillelinjen **7**.

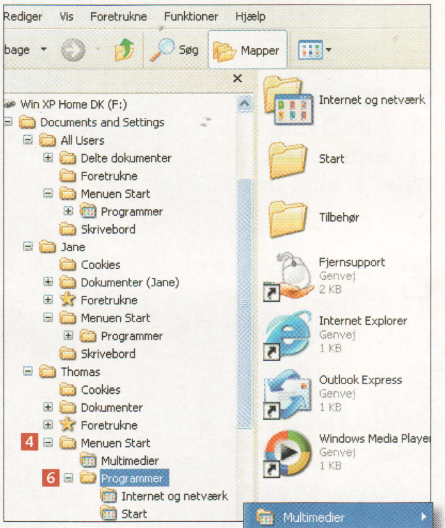

3 Du opretter undermapper ved at markere i *Stifinder*, hvor mappen skal placeres, og vælge **Filer** **8** fulgt af **Ny** **9** og **Mappe** **10**.

4 Nu kan du tilføje programmer til den nyoprettede mappe. Det gøres simpelthen ved at trække programmerne hen over mappen **11**.

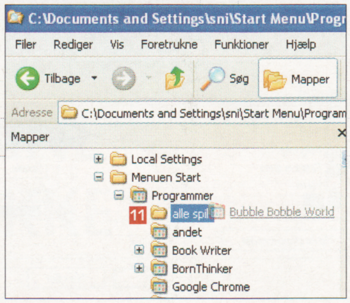

▶ Lav værktøjslinjer på proceslinjen

Uanset hvor fin orden du har fået skabt i startmenuen, kræver det mindst to museklik at starte dit favoritprogram. For endnu hurtigere adgang kan du i stedet vælge at placere genvejen direkte på proceslinjen, fx i Hurtig start.

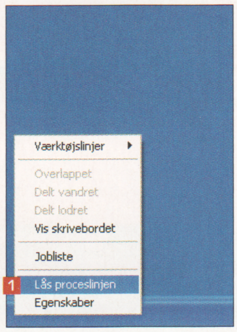

1 Normalt er proceslinjen låst, hvilket betyder, at man ikke af vanvare kommer til at flytte på indholdet. Før vi kan placere en genvej på proceslinjen, er det nødvendigt at låse den op. Højreklik på et tomt område af proceslinjen, og fjern fluebenet ved **Lås proceslinjen** 1.

2 Du har måske allerede værktøjslinjen **Hurtig start** 2 liggende på din proceslinje. *Windows XP* er født med en håndfuld genveje i Hurtig start, og du kan let tilføje flere ved at trække genveje til værktøjslinjen fra Skrivebordet eller startmenuen. Du kan dog skabe meget større overskuelighed ved selv at oprette flere værktøjslinjer og således gruppere dine genveje logisk. Højreklik på et tomt område af proceslinjen 3. Vælg **Værktøjslinjer** 4 og **Ny værktøjslinje …** 5.

3 En værktøjslinje er i virkeligheden en mappe med genveje. I dialogboksen **Ny værktøjslinje** vælger du, hvor mappen skal ligge. Marker **Dokumenter** 6, og klik på **Opret en ny mappe** 7. Omdøb den nye mappe til et logisk navn ved at skrive det i feltet **Mappe** 8. Klik på **OK** 9, og værktøjslinjen er klar.

4 Den nye tomme værktøjslinje 10 kan nu trækkes hen, hvor du ønsker den.

5 Ligesom med værktøjslinjen Hurtig start kan du tilføje genveje til den nye værktøjslinje ved at trække og slippe dem fra Skrivebordet eller startmenuen.

6 Synes du, at værktøjslinjen fylder for meget, kan du fjerne titlen og teksten ved hvert ikon. Højreklik på værktøjslinjen, og fjern fluebenene ved **Vis tekst** 11 og **Vis titel** 12.

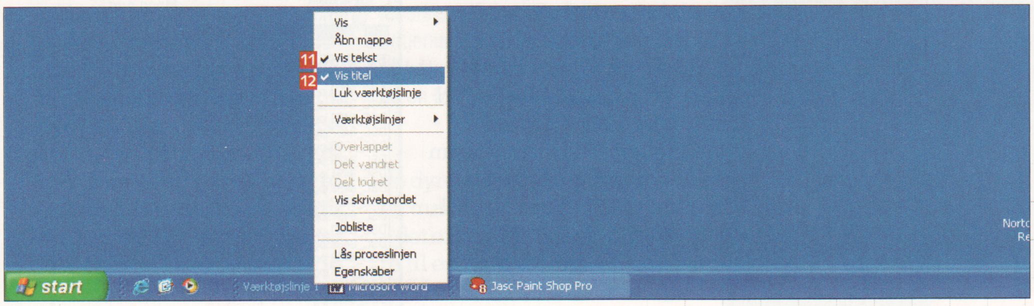

▶▶▶

Styr på filnavnene

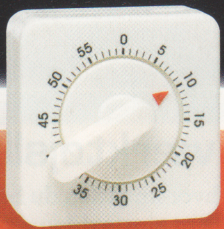

Tidsforbrug: 10 min.

Arbejder du meget med digitale foto, har du sikkert været ude for at skulle omdøbe en større mængde filer på en gang fra digitalkameraets intetsigende navngivning til noget meningsfyldt – fx "Sommerferie2008_01", "Sommerferie2008_02" osv. Så ved du også, hvilket omstændeligt arbejde det er. Der er heldigvis en lettere måde at gøre det på. Vi viser dig her, hvordan du omdøber flere filer på en gang – både ved brug af Windows' indbyggede funktioner og ved hjælp af et simpelt lille program.

▶ Sådan omdøber du i Windows XP

Windows XP's indbyggede funktion til at omdøbe mange filer foregår i *Stifinder*, hvor du simpelthen markerer den gruppe filer, der skal have nyt navn.

1 Marker alle de filer, du vil omdøbe. Højreklik derefter på en af dem, og vælg **Omdøb** 1. Tast det ønskede navn, og afslut med **Enter**. Alle de markerede filer vil nu få det indtastede navn tilføjet et fortløbende tal i parentes. Metoden er hurtig, men desværre også noget begrænset i mulighederne.

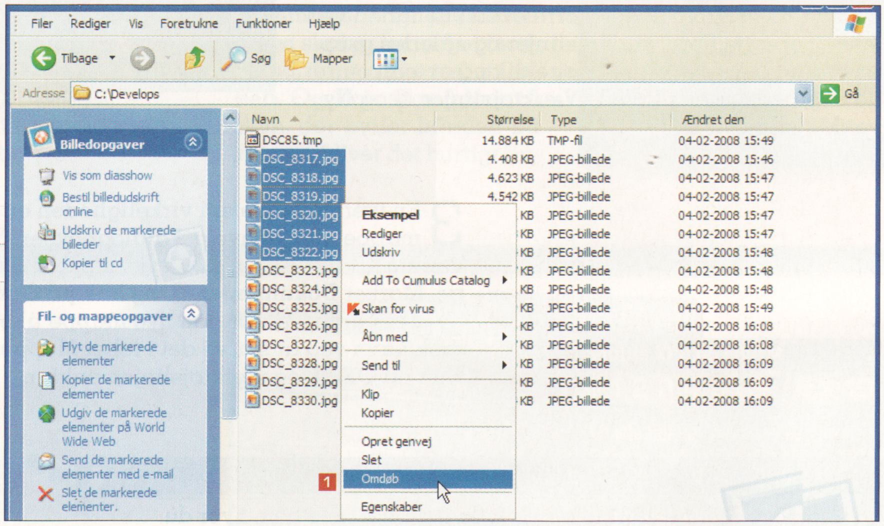

▶ Omdøbning med flere muligheder

På cd'en finder du det lille værktøj *MessRename*, som kan udføre det samme omdøbningstrick. Her kan du bedre styre, hvad de nye filer døbes.

LIGGER PÅ CD 17

MessRename ligger under Aktuelle programmer

1 Vælg den mappe 1, hvor filerne, der skal omdøbes, er placeret. Dobbeltklik på mappen, og indholdet vises i listen til højre 2. I listen nedenfor 3 samles alle de filer, der skal omdøbes. Du tilføjer en fil ved at klikke på den i listen til højre og fjerner den igen ved at klikke på den i omdøbningslisten i det store vindue. På samme måde kan du fjerne alle filer fra omdøbningslisten ved at klikke på **Clear List** 4. *MessRename* omdøber ligesom Windows filerne med et fornavn, et fortløbende nummer og en filendelse. I øverste felt 5 indtaster du det ønskede "fornavn", som alle filer skal have. Vælg herefter, hvor mange cifre det efterfølgende nummer skal have 6, og hvilket tal det starter fra 7. Vælg den rette filendelse 8. Klik til slut på **Rename All** 9 for at omdøbe de valgte filer efter de opstillede regler.

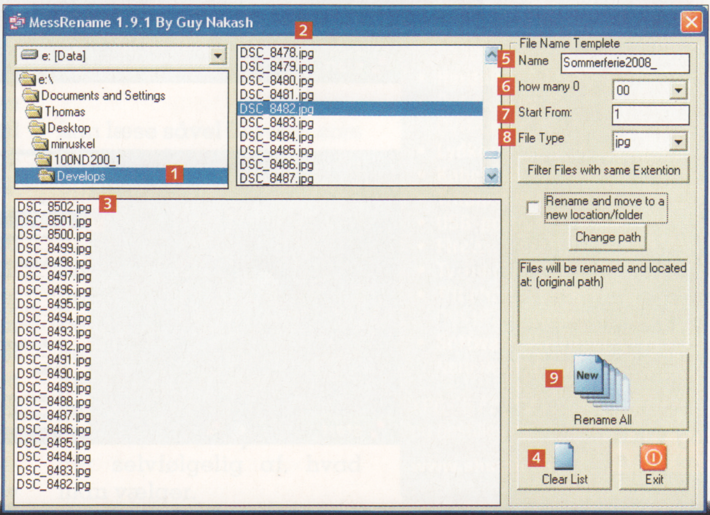

Organiser indbakken

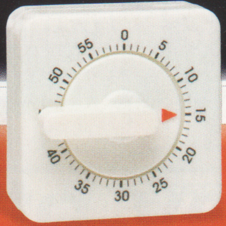

Tidsforbrug: 15 min.

Efterhånden som din indbakke i *Outlook Express* vokser, mindskes overskueligheden, og inden længe er det helt umuligt at genfinde e-mails. En oplagt løsning er at organisere e-mails i mapper, men i en travl hverdag kan det være svært at få det gjort.

Heldigvis kan *Outlook Express* give dig en hånd med på vejen med såkaldte Meddelelsesregler. Det fungerer som din elektroniske sekretær, som sorterer dine breve i mapper på baggrund af kriterier, du sætter. Det kan fx være afsenderens navn.

▶ Få nye mails i rette mappe

Outlook Express kan foretage en automatisk oprydning, da du kan få programmet til at placere nye mails i præcis den mappe, du ønsker.

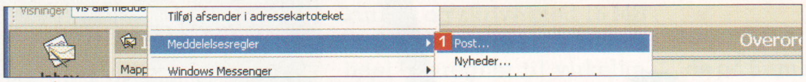

1 Åbn menuen **Funktioner** i *Outlook Express*, og vælg derefter **Meddelelsesregler > Post...** 1.

2 I øverste liste kan du ved at sætte flueben markere det kriterium 2, som *Outlook Express* skal reagere på. Det kan være, hvem afsenderen er, om der er vedhæftede filer, eller som her hvilken konto brevet kommer fra. I listen nedenfor 3 bestemmer du, hvad der skal ske med de e-mails, som matcher det satte kriterium. Om de fx skal slettes eller flyttes til en anden mappe. Nederst kan du ved at klikke på linkene angive detaljer for kriterier 4 og handlinger 5. Endelig kan du give den automatiske sortering et navn 6. Slut af med **OK** 7, og fremtidige mails vil blive sorteret automatisk i mapperne.

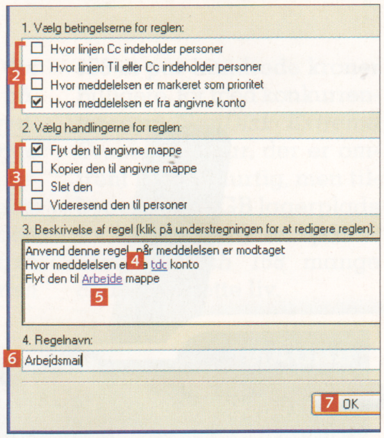

▶ Hvad bruger pladsen?

LIGGER PÅ CD 17

DiskSurvey ligger under Aktuelle programmer

Ud over orden på pc'en kan det være nyttigt at få overblik over, hvilke mapper og filer der optager pladsen på harddisken, så du eventuelt kan slette de filer, der fylder op. Overblikket får du fra programmet *DiskSurvey*.

1 Vælg, hvilken partition 1 og hvilken mappe 2 du vil gennemsøge. *DiskSurvey* scanner ikke kun den valgte mappe, men også dens undermapper. Klik herefter på **Begin Scan** 3.

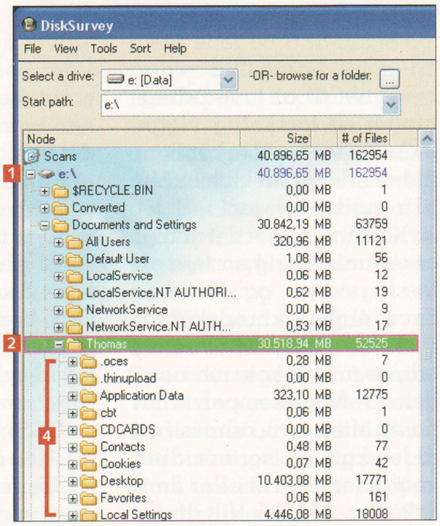

2 Scanningen kan godt tage nogle minutter. Når gennemsøgningen er slut, vises pladsforbruget i den valgte mappe fordelt på undermapper 4. Markerer du en mappe i listen, skifter lagkagediagrammet til at vise pladsforbruget i den valgte mappe. Så kan du hurtigt se, hvilke filer der fylder, og om de kan slettes.

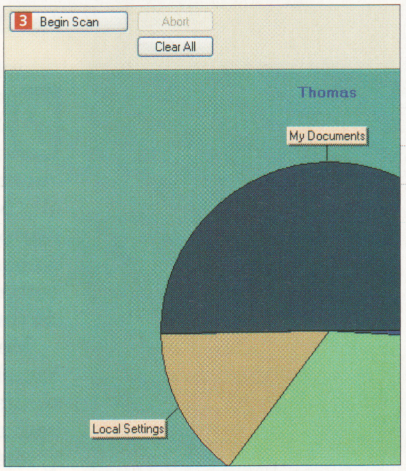

SMID ADRESSEBOGEN UD:

Lav et adressekartotek i Excel

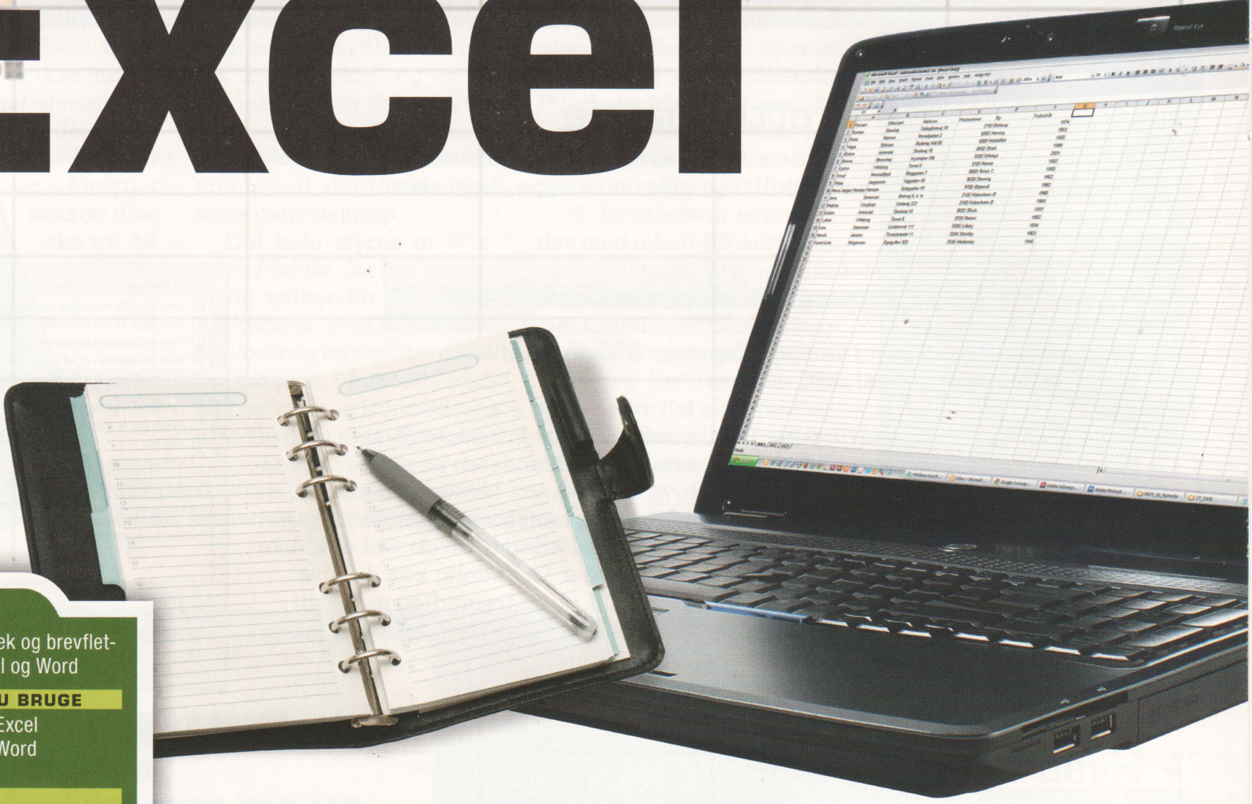

Et regneark kan bruges til andet end regnestykker. Vi viser, hvordan du effektivt kan bruge Excel som adressekartotek og til at udskrive breve med fortrykte adresser.

SÅDAN!
Adressekartotek og brevfletning med Excel og Word

DET SKAL DU BRUGE
- Microsoft Excel
- Microsoft Word

UDGIFTER
- Excel og Word er en del af Microsoft Office (alternativt har OpenOffice de samme funktioner)

TIDSFORBRUG
30 minutter + løbende småtilføjelser

SVÆRHEDSGRAD
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 17
Tidligere artikler om Excel (som PDF) "Læg budget med Excel" og "I form med Excel"

VIRKER MED:
Windows xp, Windows Vista

Du kender problemerne med en adressebog. Jo flere adresser du skriver ind, des mere uoverskuelig bliver den. Og så er der lige én, der skifter adresse, og en anden skal slettes, så personerne kommer til at rode rundt mellem hinanden.

Men med et regneark som *Excel* kan du med sindsro skaffe den gamle adressebog af vejen. Et regneark er i virkeligheden en tabel, der består af massevis af celler, og som er delt op i rækker og kolonner. Det er primært beregnet til at lave udregninger af forskellig slags, men cellerne i arket kan indeholde alt fra klokkeslæt til e-mail-adresser.

Kolonnerne gør det muligt at organisere og sortere alle slags data, og derfor er *Excel* et perfekt redskab til at holde styr på navne og adresser. Hvis kolonnerne er delt op efter eksempelvis fornavn, efternavn, adresse og alder kan du sortere dine kontakter efter et eller flere kriterier. Måske vil du se navnene sorteret efter fornavn med de ældste personer øverst. *Excel* kan klare det hele.

Mindst lige så nemt er det at skrive et brev, der skal sendes til hver eneste person i adressekartoteket. På kort tid kan du sætte et standard-brev op i *Word* og automatisk få sat adresserne fra *Excel*-arket enkeltvis ind i brevhovedet.

OBS: Skærmskuddene i artiklen er taget i *Excel 2003*. Andre versioner har de samme funktioner, men ser lidt anderledes ud.

Af Chris Hansen. Foto: iStockphoto© Valeriy Aksak

Skriv adresser ind i Excel

Excel begynder med et blankt gitter med celler, som du skriver data ind i. Det er nemt nok at skrive i et regneark. Peg med musen på den celle, du vil skrive i. Klik en enkelt gang, og begynd at skrive. I vores projekt skal vi skrive navne og adresser og øvrige persondata, og eftersom det senere kan blive nødvendigt at sortere navnene efter både fornavn og efternavn, deler vi kolonnerne op i fornavn, efternavn, adresse, postnummer, by og fødselsår. Denne del foregår manuelt, mens de smarte funktioner kommer på de næste sider.

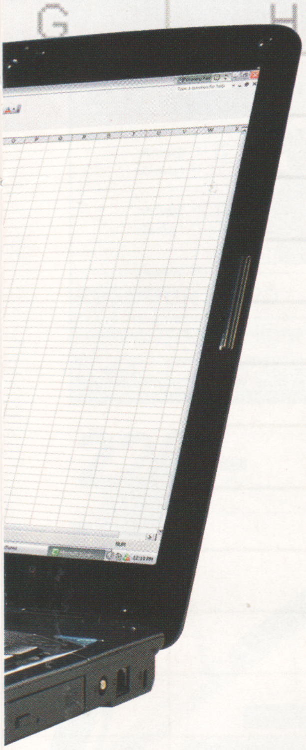

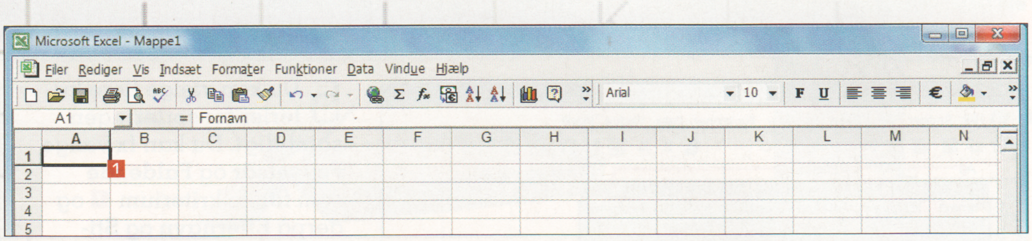

1 Peg og klik på den øverste celle til venstre. Den kendes som **A1** svarende til bogstavet i rækken og tallet i kolonnen. Vi skriver først overskrifterne til kolonnerne. I **A1** skriver du **Fornavn** **1**.

2 Når du er færdig, trykker du på højre piletast på tastaturet. Så flytter markeringen automatisk til cellen til højre, **B1** **2**. Skriv **Efternavn**, og gentag med højre piletast, og skriv **Adresse**, **Postnummer**, **By** og **Fødselsår** i de næste kolonner.

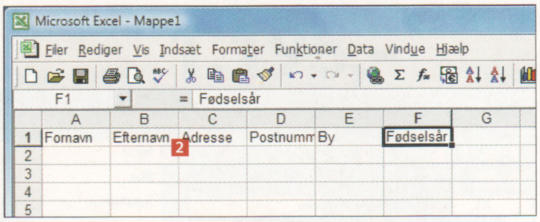

3 Så er regnearket klar til at blive fyldt ud med oplysninger. Fat din adressebog, og begynd at skrive navne ind. Du kan navigere rundt i cellerne med piletasterne, eller du kan klikke med musen på den celle, du vil skrive i. Et naturligt sted at starte vil være et fornavn i celle **A2** **3**.

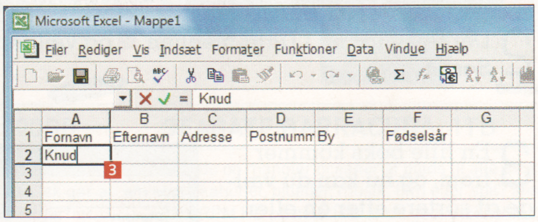

TIP!

Du kan ændre skrifttype og størrelse ved at bruge værktøjslinjen i *Excel* **1**. Du kan også vælge farve på teksten og baggrunden i de enkelte celler. Man kan fx skrive familiemedlemmer med blå, venner med gul og kollegerne med rød. Det gør det meget nemmere at overskue et større adressekartotek.

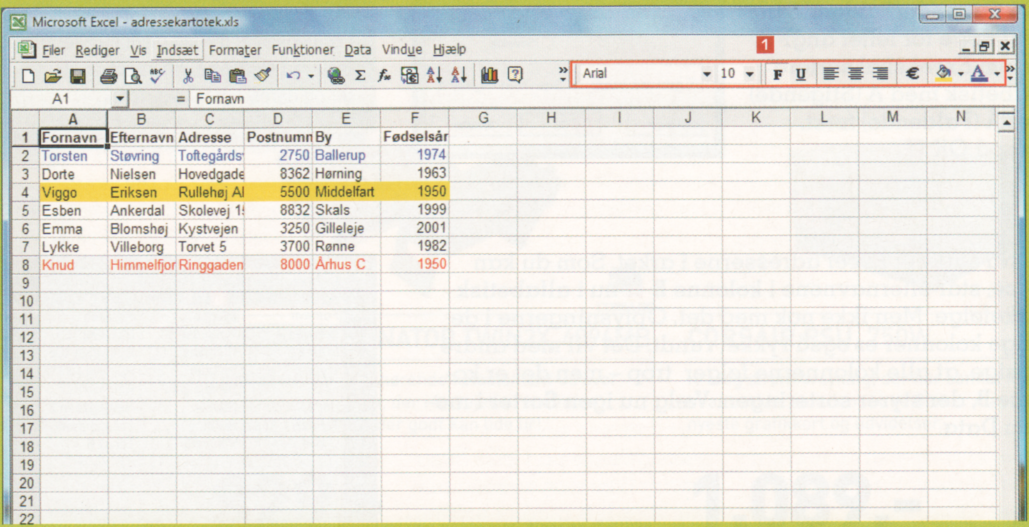

Sorter på kryds og tværs

Et af problemerne ved en gammeldags papir-adressebog er, at nye adresser ofte bliver skrevet i bunden. Med tiden får man samlet mange adresser, men det er svært at finde rundt, fordi de ikke er sorteret alfabetisk. I *Excel* kan vi nemt holde styr på adresserne.

Med den kolonne-inddeling, vi har valgt på forrige side, kan vi sortere på fornavn, efternavn, postnummer og så videre. Du kan naturligvis tilføje flere kolonner efter behov, fx telefonnummer. Vi kan også sortere flere af kolonnerne kombineret med hinanden. For eksempel kan vi få de yngste først, men stadig sorteret alfabetisk på efternavn. Det kan være særligt praktisk, hvis du sidder i bestyrelsen for en idrætsforening. Børn og unge betaler ikke nødvendigvis det samme i kontingent som de voksne medlemmer, og så kan vi tage *Excel* til hjælp for at få opdelt personerne på listen.

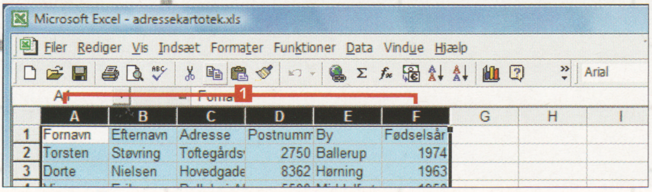

1 I vores eksempel er der allerede en masse adresser i kartoteket. Nu vil vi gerne have dem sorteret alfabetisk efter efternavn. Først markerer du kolonnerne **A-F**. Det gør du ved at pege med musen øverst ved kolonne **A**, og med venstre museknap nede fører du musen ud til kolonne **F** 1.

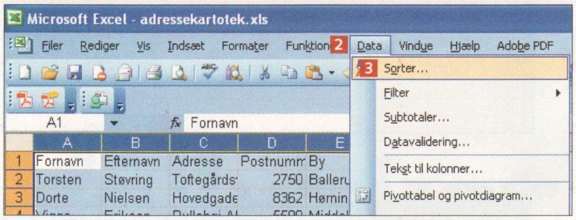

2 Dernæst går du i **Data**-menuen 2 og vælger **Sorter...** 3.

3 En lille boks kommer frem, og nu kan du vælge at sortere efter én eller flere af kolonnerne. Vælg **Efternavn** i den øverste liste 4. De to små knapper med **Stigende/Faldende** lige til højre for feltet angiver, om *Excel* skal sortere alfabetisk med A (Stigende) eller Å (Faldende) først. Tryk på **OK** 5.

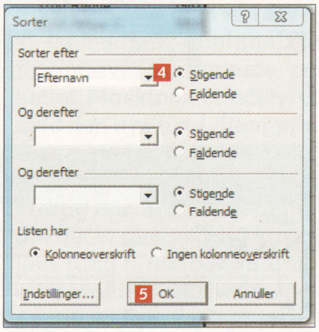

4 Nu sorterer *Excel* adresserne i arket. Som du kan se, står efternavnene i kolonne **B** 6 nu i alfabetisk rækkefølge. Men ikke nok med det. Oplysningerne i de øvrige kolonner er også rykket rundt. Det vil med andre ord sige, at alle kolonnerne følger trop – men det er kolonne **B**, der styrer sorteringen. Vælg nu igen **Sorter** i menuen **Data**.

5 Du kan vælge flere kriterier for sorteringen samtidigt. Du kan fx vælge **Fødselsår** og **Faldende** som første kriterium 7 og derpå **Efternavn** og **Stigende** 8. Så vil *Excel* sortere efter efternavn og med de yngste øverst, når du klikker på **OK** 9.

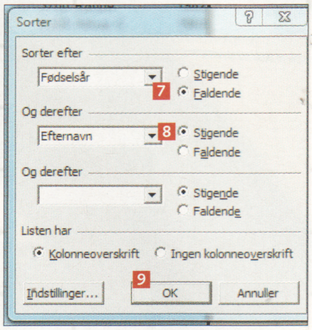

TIP!

Hvis du allerede har et adressekartotek i *Outlook* eller *Outlook Express*, kan du overføre alle navnene og de øvrige data til et *Excel*-ark. I *Outlook* sker det via menuen Filer fulgt af "Importer og eksporter ...". I *Outlook Express* gør du det via menuen Filer fulgt af Eksporter og derpå Adressekartotek.

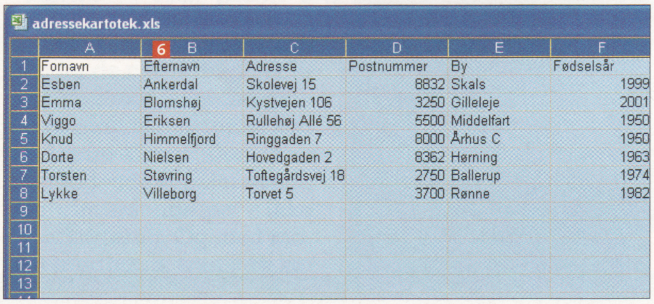
adressekartotek.xls

	A	6 B	C	D	E	F
1	Fornavn	Efternavn	Adresse	Postnummer	By	Fødselsår
2	Esben	Ankerdal	Skolevej 15	6832	Skals	1999
3	Emma	Blomshøj	Kystvejen 106	3250	Gilleleje	2001
4	Viggo	Eriksen	Rullehøj Allé 56	5500	Middelfart	1950
5	Knud	Himmelfjord	Ringgaden 7	8000	Århus C	1950
6	Dorte	Nielsen	Hovedgaden 2	8362	Hørning	1963
7	Torsten	Støvring	Toftegårdsvej 18	2750	Ballerup	1974
8	Lykke	Villeborg	Torvet 5	3700	Rønne	1982
9						
10						
11						
12						
13						

Flet adresser med Word

Skriv breve med fortrykt adresse

I en forening har man med mellemrum brug for at sende breve ud til alle medlemmerne på én gang. I *Word* kan man skrive et standardbrev og automatisk få indsat alle navnene fra *Excels* adressekartotek og sende de færdige breve direkte til printeren.

Brevene får for det første et mere personligt snit, når der står "Kære Knud" i stedet for "Hej alle", og hvis du tillige bruger rudekuverter, sparer du tid ved ikke at skulle skrive adresser på hvert enkelt brev. *Word* og *Excel* gør alt arbejdet for dig.

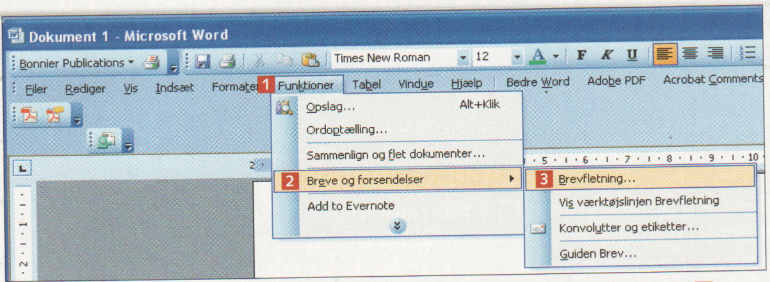

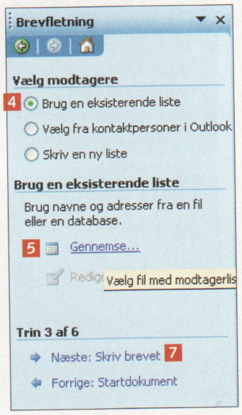

1 Først åbner du et tomt dokument i *Word*. Vælg **Funktioner** 1 fulgt af **Breve og forsendelser** 2 og **Brevfletning...** 3. Nu køres en guide til højre i *Word*-vinduet. Vælg først **Breve** og **Næste: Startdokument**. I næste vindue markerer du boksen **Brug det aktuelle dokument** og vælger **Næste: Vælg modtagere**.

2 Marker nu **Brug en eksisterende liste** 4, og klik på knappen **Gennemse...** 5.

3 Nu skal du finde *Excel*-filen, hvor du har gemt den. Marker den, og vælg **Åbn** 6. Vælg **OK** i næste vindue. I *Word* vælger du **Næste: Skriv brevet** 7.

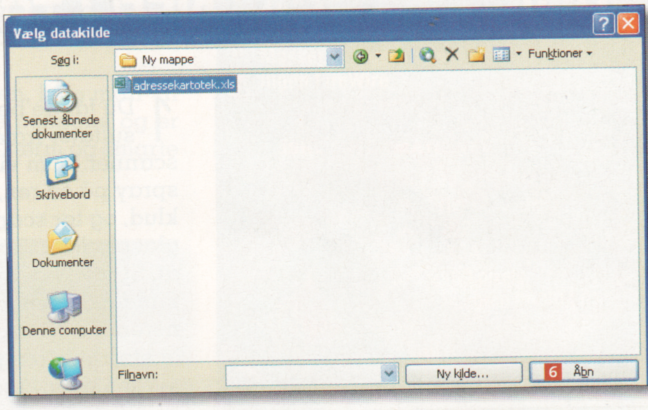

4 Nu skriver du brevet, som *Excel*-dataene skal bruges i. Placer markøren der i dokumentet, hvor dataene skal stå. Klik på **Flere elementer...** 8. I vinduet skal du vælge de elementer, du vil placere i dokumentet. De seks elementer svarer til de seks kolonneoverskrifter i *Excel*-arket. Marker fx **Fornavn** 9, og vælg **Indsæt** 10. Gentag processen med **Efternavn** og så videre. Når du er færdig, klikker du på **Næste: Gennemse brevene** 11, hvorpå brevfletningen er færdig.

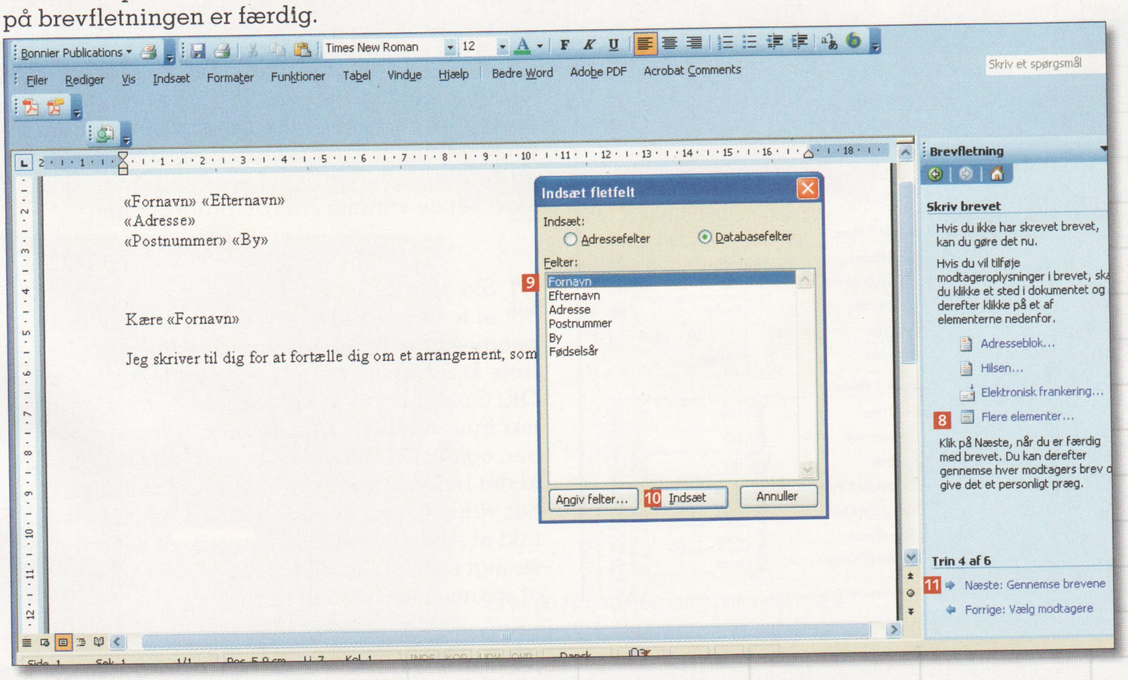

OBS

Ovenstående guide er lavet i Word 2003. Andre versioner brevfletter på lignende måde, men det vil se lidt anderledes ud end på skærmskuddene her.

I næste blad får du 20 tips til Excel, så du kan blive ekstra skarp til finesserne.

Få mere ud

SÅDAN!

Få gennemtjekket din scanner, så du får perfekte resultater hver eneste gang.

DET SKAL DU BRUGE

- Pc
- Scanner
- Glasrens
- Fnugfri klud

TIDSFORBRUG

Op til **2** timer

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Scanneren kan bruges til langt mere end bare at kopiere lønsedlen og til reproduktion af gamle familiebilleder. Se her, hvordan du bringer din scanner i topform, og få ideer til at få endnu mere glæde af den.

En scanner rummer langt flere muligheder, end man lige skulle tro. Ud over kopiering kan den forbedre beskadigede originalbilleder og desuden bruges kreativt, nærmest som et stationært digitalkamera.

Det gælder, uanset om der er tale om en selvstændig scanner eller en alt i én-model, hvor scanner og printer er bygget sammen. Der findes mange forskellige scannere på markedet, men grundlæggende fungerer de alle ens. Tager du højde for de små individuelle forskelle modeller og producenter imellem, er det bare at gå i gang.

Giv scanneren nyt liv med fotokollager og andre kreative billeder. Prøv dig frem med de mange ideer og teknikker, du finder på de følgende sider. Men først skal din scanner trimmes til perfektion.

BRING DIN SCANNER I TOPFORM

1 Du får de bedste resultater fra en ren scanner. Kom vinduesspray på en ren, fnugfri klud, og tør scannerens glasplade omhyggeligt af. Sprøjt ikke rengøringsmiddel direkte på scanneren. Se efter, at der ikke er støv hverken på glaspladen eller låget.

2 Scan nu et stykke hvidt papir. Læg mærke til, om det billede, der dannes, er helt jævnt hvidt, eller om det er synligt mørkere eller farvet nogen steder. Er det tilfældet, kan det muligvis hjælpe at trykke glaspladen bedre ned med hænderne eller noget tungt under scanningen og sikre, at der ikke kommer lys ind udefra. Lykkes det ikke at få et jævnt oplyst billede på denne måde, er scanneren defekt og vil aldrig give dig optimale billeder. Så er der grund til at overveje udskiftning.

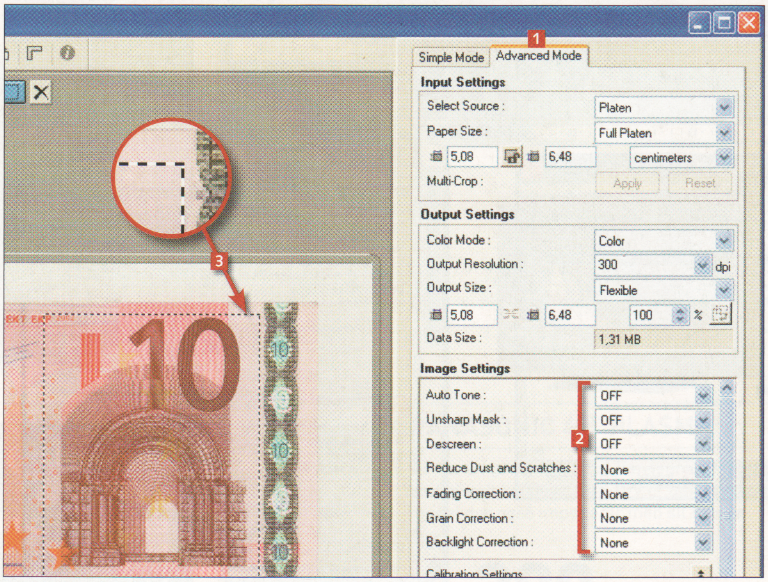

3 De fleste scannere har opdelt deres software i sektioner, alt efter hvor meget man vil lade automatikken klare. Vi bruger her den mest avancerede indstilling **1**. I dette eksempel benytter vi programmet *ScanGear CS* fra en Canon-scanner, men begreberne vil være stort set de samme i andre programmer.

4 Slå alle filtre og korrektioner **2** fra, og lav et testscan ved at scanne fx en del af en pengeseddel. Træk med musen den stiplede linje **3** rundt om det, du vil scanne, og klik på **OK**. Gå det færdige billede igennem. Hvis du har fanget alle de fine detaljer og farvenuancer her, og der ikke er støv at se, vil du også kunne få det bedste frem i dine andre scanninger. Vi har valgt en pengeseddel, fordi det er et billede fuld af små fine detaljer. Bemærk, at det er strengt forbudt at printe pengesedler, men tilladt at scanne mindre dele som her.

Af Thomas Nykrog. Foto: Stillleben. Billedmanipulation: Claus Lunau

af din scanner

Din scanner er andet og mere end blot en kopimaskine.

SÅDAN SCANNER DU PERFEKT

TIP Juster lyset

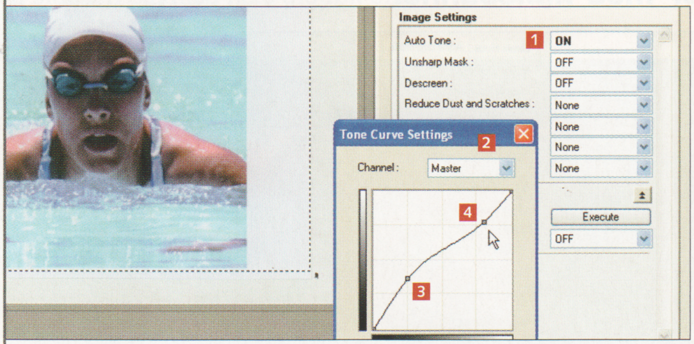

Jo bedre du rammer en korrekt belysning i scanningen, jo flottere bliver det færdige print. Brug bare automatikken 1. Driller et billede, kan du justere med tonekurven 2, der typisk aktiveres ved et klik på et ikon. Træk den nederste del af kurven op 3 for at gøre de mørke dele lysere eller ned for at gøre mørkere. På den øverste del af linjen 4 gøres det samme med de lyse toner.

TIP Sæt farver på det falmede

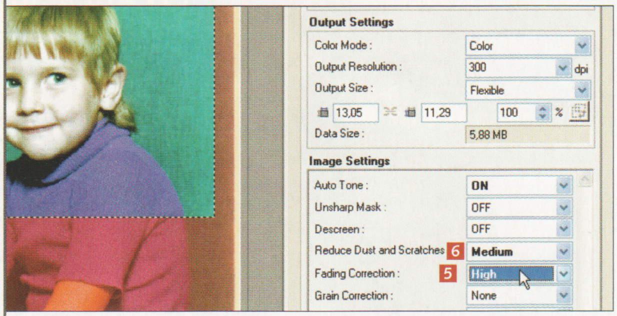

Brug scannerens software til at redde falmede billeder. Inden for den stiplede linje er det gamle billede korrigeret. Uden for den stiplede linje ses det originale falmede billede. Vi har brugt **Fade Correction** 5 til at reducere falmen og **Reduce Dust and Scratches** 6 til at fjerne støv og ridser. Funktionerne findes på alle scannere, men kan have forskellige navne.

TIP Scan bedre fra blade

Scanning af billeder fra bøger og blade kan give et grimt mønster, der hedder moiré. Brug scannerens **Descreen**-filter 7 til at modvirke problemet. Filteret skal være slået fra ved alle andre typer scanninger, hvor det vil nedsætte skarpheden.

TIP Lav kollager med din scanner

Der er intet i vejen for at scanne flere billeder sammen. Læg dem dekorativt på scannerens glasplade, og prøv. Du kan kombinere billeder med alt, hvad du kan få til at ligge på scannerens glasplade uden at gøre skade:

Fra ferien Dine egne billeder, billetter, visitkort, regninger, boardingkort, pas, lidt sand, en muslingeskal, lidt fremmed valuta, lokal emballage osv.

Fra familien Få barnet til at lægge sin lille hånd på scannerens glasplade, og scan eventuelt sammen med en tegning, den foretrukne Pixie-bog, et billede af barnet, en sok osv.

Fra firmafesten, polterabend, klubudflugten, klasseturen osv.

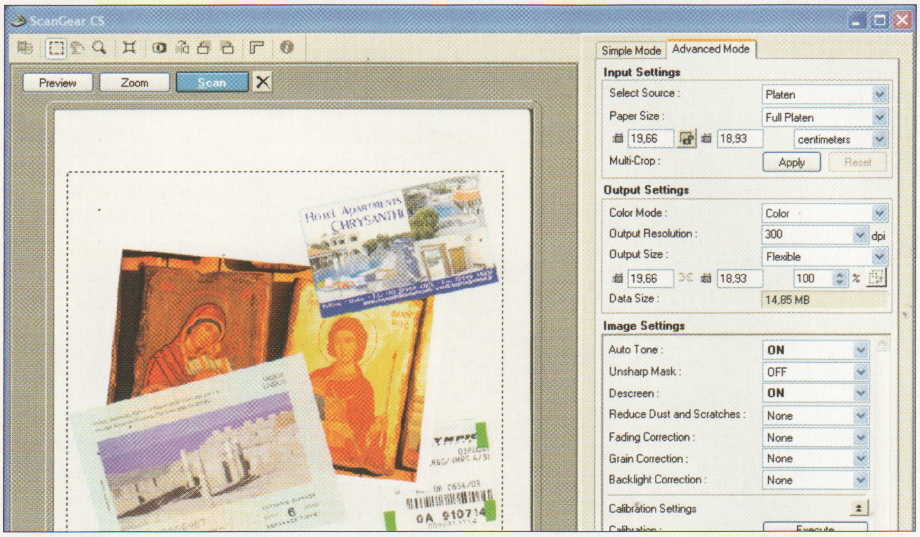

Du kan tilføje overskrifter, datoer eller kommentarer. Når scanningen er, som du gerne vil have den, gemmer du den og printer den ud i A4. Nu kan den bruges som forside til et feriealbum eller til Barnets Bog, eller du kan sætte flere A4-sider dekorativt sammen til et personligt hæfte, både til dig selv og til at forære væk.

TIP Scanneren som kamera

Scanneren kan bruges til meget andet end billeder og dokumenter. Prøv at lege med den som et stationært digitalkamera. Her har vi lagt smykker i og på den måde lavet dokumentation af hensyn til forsikringen. I de kommende lange, mørke vinteraftener er der også mulighed for at slukke fjernsynet og give de kreative tilbøjeligheder frit løb ved scanneren.

TIP Sjove muligheder med filmscanner

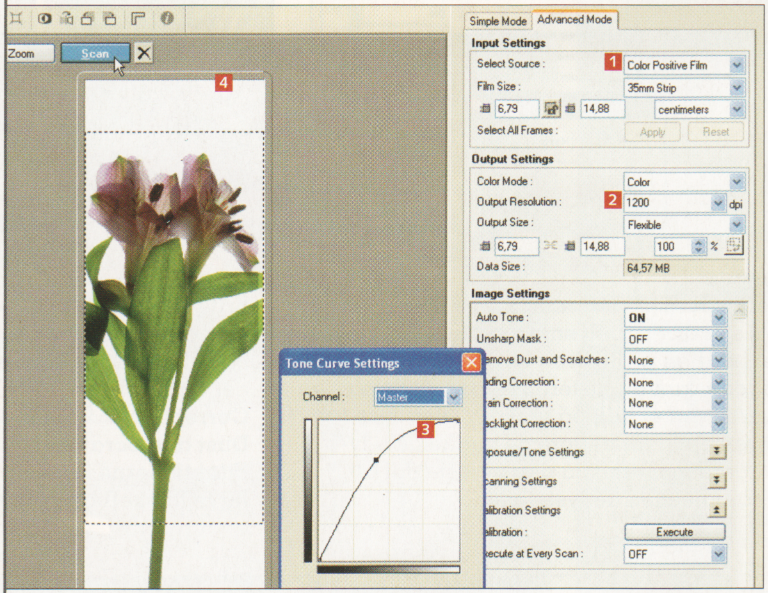

Kan scanneren også scanne film, åbner der sig nye muligheder. Lyskilden i låget kan ikke kun bruges til at reproducere dias og negativer, men også til alt, hvad du kan få plads til på glaspladen. Indstil til **Color Positive Film** 1 (dias) og **1200 dpi** 2 for at få billedet stort nok. Indstil med tonekurven 3, til lysstyrken ser rigtig ud i preview-vinduet 4, og lav et prøvescan. Prøv at eksperimentere med andre indstillinger. Der gemmer sig mange forunderlige og sjove billeder i dagligdags ting. Måske kan du bruge dem til en "hvad er det?"-quiz, udsmykning eller noget helt tredje.

Her er blomsten "affotograferet" med scannerens diaindstilling.

... her scannet som farvenegativ og med øget farvemætning.

OPVARMNING

? *Skal scanneren varme op, før man scanner?*

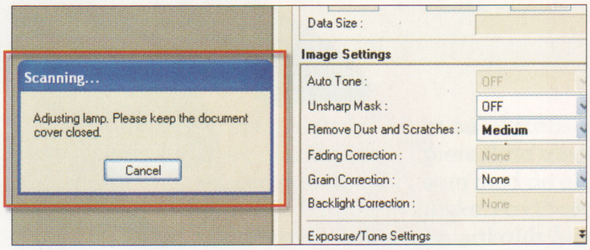

! Ja, de fleste scannere skal varme op. Først når lampen har den rette temperatur, udsender den et lys, der giver korrekt farvegengivelse. Den varmer dog automatisk op og blokerer scanneren i cirka 30 sekunder, til den er varm og scanneren er klar. Scannere med LiDE-teknologi benytter dog dioder i steder for lamper og er klar med det samme.

UNSHARP MASK

? *Hvad kan det filter, der hedder Unsharp Mask?*

! Det virker fuldstændig ulogisk, men Unsharp Mask-filteret får billedet til at se skarpere ud. **Unsharp Mask** øger kontrasten i samtlige små lys/mørk-overgange i billedet. Billedet bliver ikke mere skarpt, men det kommer til at se sådan ud. Brug filteret, men pas på ikke at overdrive!

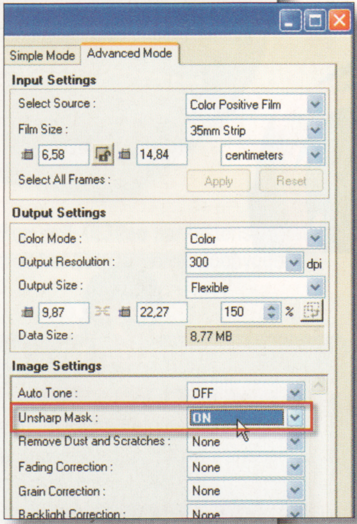

DPI

? *Hvad er dpi, og hvilken værdi er bedst?*

! Dpi betyder "dots per inch" og dækker over, hvor mange detaljer der kommer med i billedet. 300 dpi er det ideelle til print, men man kan om nødvendigt klare sig med 200 dpi. Skal billedet kun bruges til skærmbrug, altså hjemmeside, e-mail eller webgalleri, er 100 dpi nok, da de er hurtigere at overføre, og skærme alligevel ikke kan vise mere. Scanner du fra dias eller negativer, skal du vælge ca. 2.000 dpi, da billederne skal forstørres voldsomt for at kunne printes.

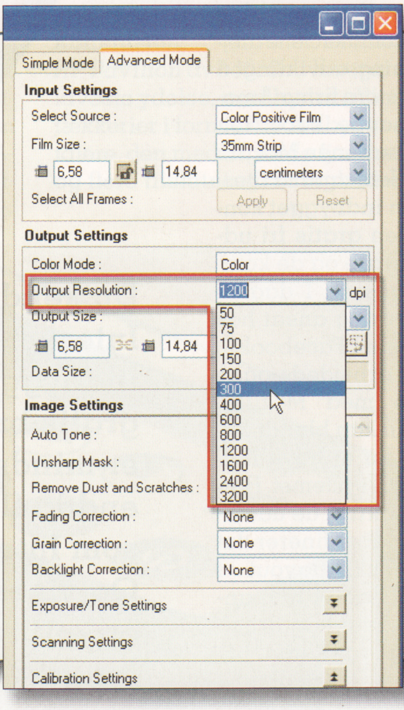

FORSTØRRELSE

? *Kan jeg scanne de gamle papirbilleder større, end de var?*

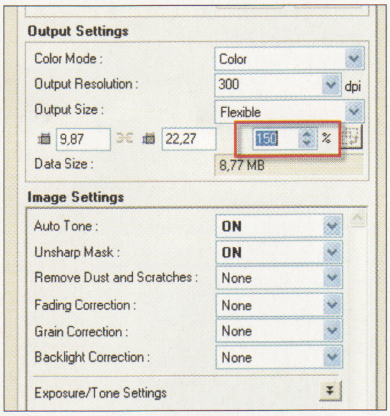

! Hvis originalbillederne er flotte og skarpe og med blank overflade, kan du med godt resultat scanne billederne ind i 150 procent og dermed få en kopi, der er større end originalen.

FILFORMAT

? *Hvilket filformat skal jeg gemme scanningerne i?*

! Gem filerne i JPEG-formatet i størrelse 10. Det giver den optimale balance mellem høj kvalitet og overkommelige filstørrelser.

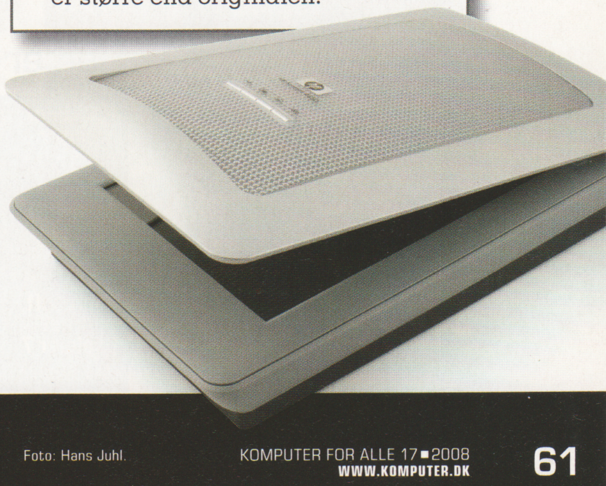

Bordscanneren viger efterhånden pladsen for multifunktionsprinteren med indbygget scanner. Men begge modeller har masser af sjove muligheder, hvis du følger vores tips i artiklen.

Foto: Hans Juhl.

Firefox blev skabt i protest

I sommeren 2008 blev *Mozilla Firefox version 3.0* frigivet. I det første døgn hentede 8 millioner brugere programmet, og der er i øjeblikket omkring 500 millioner computere på kloden, der har *Firefox* installeret. Projektet *Mozilla Firefox* blev startet i 2003 af de to udviklere Dave Hyatt og Blake Ross, fordi de ønskede at skabe en webbrowser, som var hurtigere, slankere og kort sagt bedre. Blake Ross havde arbejdet på *Netscape*, siden han var 15 år gammel, men var utilfreds med den kommercielle drejning, udviklingen fik, efter at det store firma America Online havde købt Netscape. Organisationen Mozilla og selskabet Netscape skiltes, fordi der var en indbygget konflikt mellem den gratis fri udvikling af software og de kommercielle interesser. I dag er Blake Ross 23 år og ansat hos netværkstjenesten Facebook.

Dave Hyatt arbejdede også hos Netscape med Mozilla-browseren. Han kan blandt andet tage æren for at have indbygget fanebladssystemet. Han er også meget aktiv i de udviklingsgrupper, der definerer det såkaldte CSS-skriftlayout i hjemmesider. I dag er han ansat hos Apple, hvor han arbejder med *Safari*-browseren.

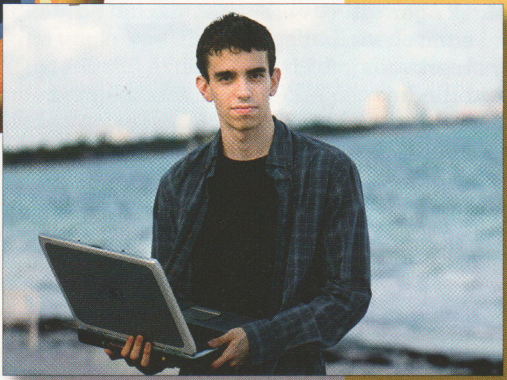

Ross Blake var med til at grundlægge Mozilla Firefox som et "open source"-projekt, fordi han var utilfreds med den kommercielle udvikling hos Netscape, hvor han arbejdede.

Du kender allerede browseren Internet Explorer, som er indbygget i Windows, men den gratis browser Mozilla Firefox 3 er mindst lige så god. Den har endda flere smarte funktioner, som Internet Explorer savner. Og vises hjemmesider ikke ordentligt i den ene browser, fungerer de ofte i den anden.

SÅDAN!

Firefox er en browser med masser af smarte funktioner

DET SKAL DU BRUGE

- Det gratis program Firefox 3

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

15 minutter

SVÆRHEDSGRAD

LIGGER PÅ CD 17

Firefox 3 ligger på CD 17 under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows XP, Windows Vista

Her er forskellene på Internet Explorer og Firefox

Funktion/ browser	Størrelse	Pris	Faneblade	Download af filer	RSS-feed med løbende opdatering	Google-søgning i menubjælke
Mozilla Firefox 3	Ca. 7 MB	Gratis	Ja	Download-manager med funktioner	Genvej under Hyperlinks	Ja
Microsoft Internet Explorer 7	Indbygget i Windows Vista (14 MB til Windows XP)	Gratis	Ja	Genoptager kun, hvis programmet stadig er åbent	Liste i ekstra panel	Ja

Af Stig Boesgaard.

Surf hurtigt og sikkert med Firefox 3

Mange hjemmesider er optimeret til at vise indholdet inden for de standarder, som *Internet Explorer* overholder. Det kodesprog, som bruges til at bygge hjemmesider, udvikles dog løbende. Du kan derfor med fordel prøve de mange forskellige hjemmesider, som du besøger, i flere webbrowsere. Så vil du hurtigt opdage, at der kan være stor forskel på, hvordan de viser indholdet af en hjemmeside. Faktisk er der nogle sider, som ikke fungerer korrekt i en af browserne – især banker og forsikringsselskaber er meget konservative, når der skal udvikles hjemmesider. Der findes mange sider, som først kommer rigtigt til deres ret, når du bruger en bestemt webbrowser. De fortolker nemlig koderne lidt forskelligt, hvilket har stor betydning for udseendet af indhold på siden, men også for den hastighed, brugeren oplever fra et klik på et link, til en side er helt indlæst. Men den største forskel i webbrowsere ligger i den måde, menuerne, knapperne og funktionerne er til rådighed for brugeren på. En af de mest populære alternative browsere er *Mozilla Firefox* – ikke mindst takket være de meget brugervenlige faneblade og smarte funktioner, som *Internet Explorer* stadig mangler. *Mozilla Firefox* er meget hurtigere til at indlæse de fleste hjemmesider, og du kan supplere *Firefox* med et utal af plugins, der udvider programmets funktionalitet og menuer. Samtidig er sikkerheden helt i top, så du løbende bliver advaret, hvis en hjemmeside er registreret som "farlig". Du skal ikke fjerne *Internet Explorer*, før du installerer *Firefox*. De to programmer kan sagtens være installeret samtidig, og fordelen for dig er, at du kan vælge den browser, som viser en bestemt hjemmeside bedst.

Auto-udfyldning i adressefelt	Adgangskode-styring	Pop-up-blokering med positivlister	Bogmærke-styring og sortering	Ekstraudstyr som giver nye funktioner	Fortsætter browsing ved programfejl	Tastatur-genveje i menuer	Bruger-beskyttelse mod phishing	Fjernelse af alle private data efter browsing
Visning med titelord i besøgte sider	Ja	Ja	Ja	Mere end 5.000 tilføjelser	Ja	Ja	Ja	Ja
Besøgte webadresser	Ja	Ja	Ja	Mange hundrede plugins	Nej	Ja	Ja	Nej

Smarte funktioner i Mozilla Firefox 3

Firefox 3 indeholder mange af de samme elementer og funktioner, som du kender fra *Internet Explorer 7*. Der er dog en række smarte funktioner, som giver dig lidt ekstra fart på internettet. Ud over at programmet bare generelt er lynhurtigt til at hente data ind på skærmen, så vil du hurtigt opleve en glæde ved at lære – og bruge – de supersmarte funktioner. Du starter *Firefox* fra startmenuen eller ved at klikke på den genvej, som ligger på Skrivebordet.

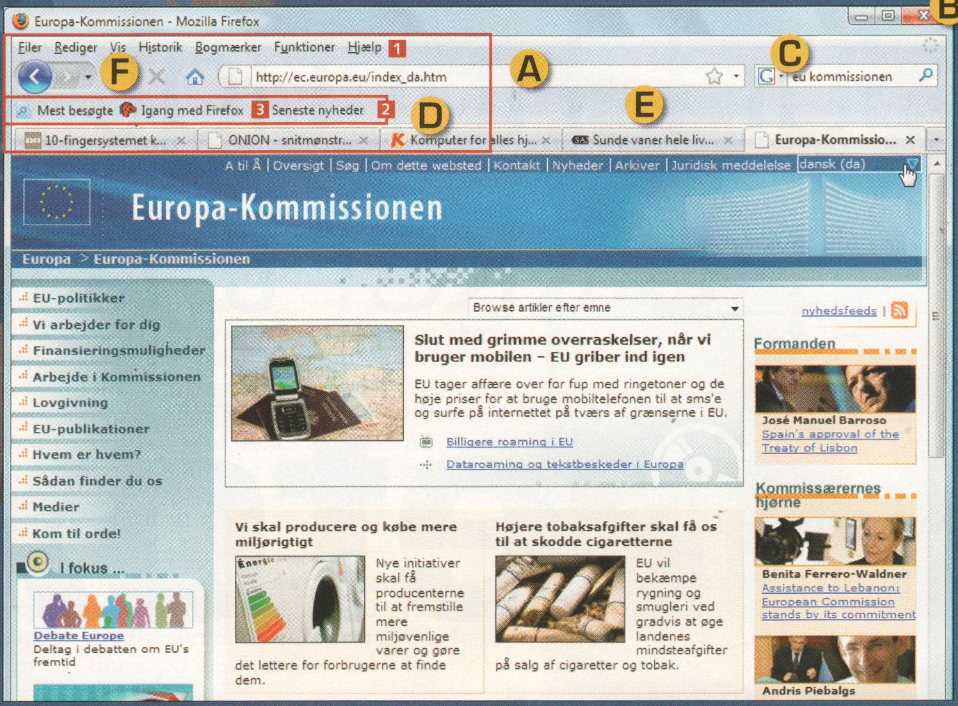

Indbygget begynderhjælp

Du finder alle *Firefox'* nødvendige funktioner i toppen af vinduet **1**. Som standard vil der være tre genveje i Bogmærke-linjen **2**. Det er en god idé at klikke på **Igang med Firefox** **3**, som åbner en hjemmeside med links til populære og kendte sider samt en genvej til tips og tricks til *Mozilla Firefox*. De mange gode tips er delt op i tre kategorier: Begynder, Lettere øvet og Avanceret.

A Hurtigt tilbage til en hjemmeside

I adressefeltet behøver du ikke at skrive www. foran et domænenavn. Ofte kan du nøjes med fx at skrive komputer.dk, og browseren finder alligevel dette blads hjemmeside. *Mozilla Firefox 3* kan også finde de hjemmesider, som du tidligere har besøgt **1**, hvis du bare skriver et ord **2**, der optræder i enten titellinjen **3** eller sidens adresse **4**. Du får så markeret ordet – også selv om du kun skriver et par bogstaver. Brug musen eller piletasterne og Enter-tasten til at vælge den rigtige hjemmeside.

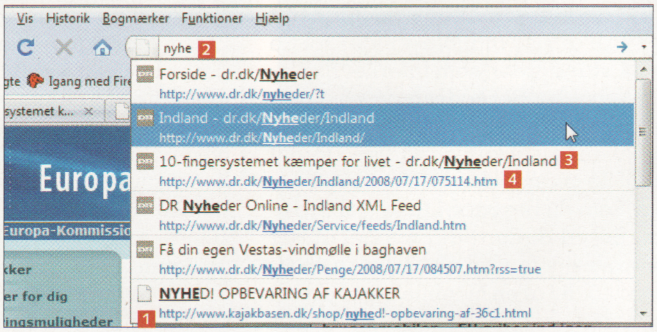

B Genskab en session

Når styresystemet går i baglås eller en hjemmeside lukker din webbrowser, husker *Firefox*, hvor du var, da uheldet var ude. Næste gang du starter programmet, vil du blive spurgt, om du vil genskabe den tidligere session. Klikker du på **Start ny session** **1**, vil du få en ny tom side. Klikker du til gengæld på **Genskab tidligere session** **2**, åbner programmet alle de faneblade og vinduer, du havde åbne, da programmet sluttede.

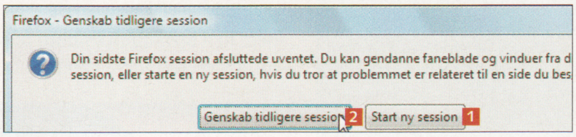

C Nem søgning med søgefeltet

I søgefeltet kan du selv vælge, hvilken søgemaskine der skal bruges. Det gør du ved at klikke på Google-logoet **1**, som fortæller, at Google i øjeblikket er valgt som søgemaskine. Når du skriver et søgeord **2**, vil søgemaskinen lynhurtigt komme med relevante forslag på søgeord, du kan vælge fra **3** – uden at skrive alle ordene helt ud.

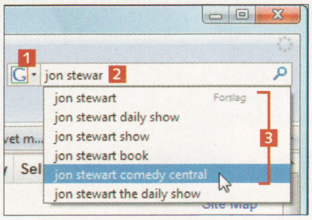

LIGGER PÅ CD 17

Firefox 3 ligger under Aktuelle programmer

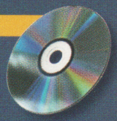

D Overskuelige faneblade

Fanebladene 1 indeholder hver en åben hjemmeside, så du kan springe imellem flere forskellige sider i samme vindue. Du kan lukke et faneblad ved at klikke på krydset 2. Højreklikker du på et faneblad, får du mulighed for at åbne et nyt 3, genindlæse det 4, lukke de andre faneblade 5 eller bogmærke det 6. Du kan i øvrigt altid åbne et nyt tomt faneblad med tastaturgenvejen **Ctrl** + **T**.

Genoptag afbrudte downloads

Når du henter software eller billeder fra internettet, åbnes **Filhentning** som et selvstændigt vindue 1. Det viser, hvilke filer du har hentet tidligere 2, og hvor langt programmet er nået med den aktuelle fil 3. Du kan klikke på pauseknappen 4 for at sætte overførslen på pause eller stoppe dit download ved at klikke på krydset 5. Du kan højreklikke på en fil i oversigten for at åbne den mappe 6, som filen er hentet til. Du kan også genfinde den hjemmeside, hvor filen blev downloadet fra, ved at klikke på **Gå til siden, filen blev hentet fra** 7. Vinduet **Filhentning** kan også åbnes med **Ctrl** + **Y**. Hvis du mister forbindelsen, mens du henter en fil, fortsætter overførslen automatisk, næste gang du starter *Firefox*.

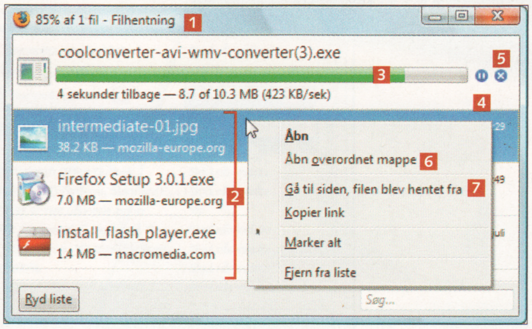

E Husker selv adgangskoder

Når du udfylder en adgangskode på en hjemmeside – fx til en webmailservice 1 – tilbyder *Firefox* at huske adgangskoden for dig 2. Du kan dog også vælge, at computeren aldrig skal gemme koden for en bestemt side 3, hvilket er en god idé, hvis andre har adgang til din computer. Klik på **Ikke nu** 4, hvis du senere vil have tilbuddet igen. Er du alene om at bruge computeren, kan du roligt klikke på **Husk** 5.

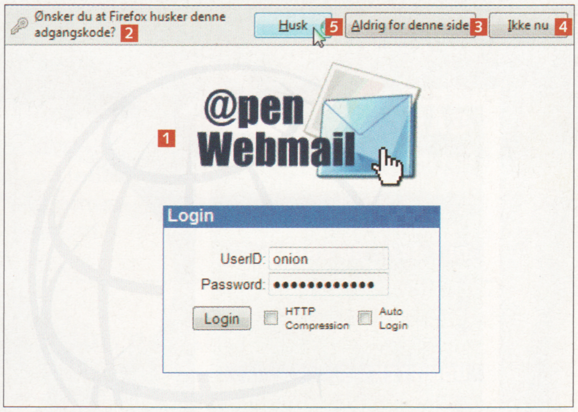

F Gør teksten mere læsevenlig

I menuen **Vis** 1 finder du funktionen **Zoom** 2. Du kan vælge at zoome ind på en side, så tekst 3 og billeder 4 bliver større og nemmere at se. Du kan også bruge **Ctrl** + rullehjulet på musen. Bemærk, at billederne også bliver større. Vælg **Zoom kun tekst** 5, hvis du vil nøjes med at forstørre teksterne på siden og ikke billederne.

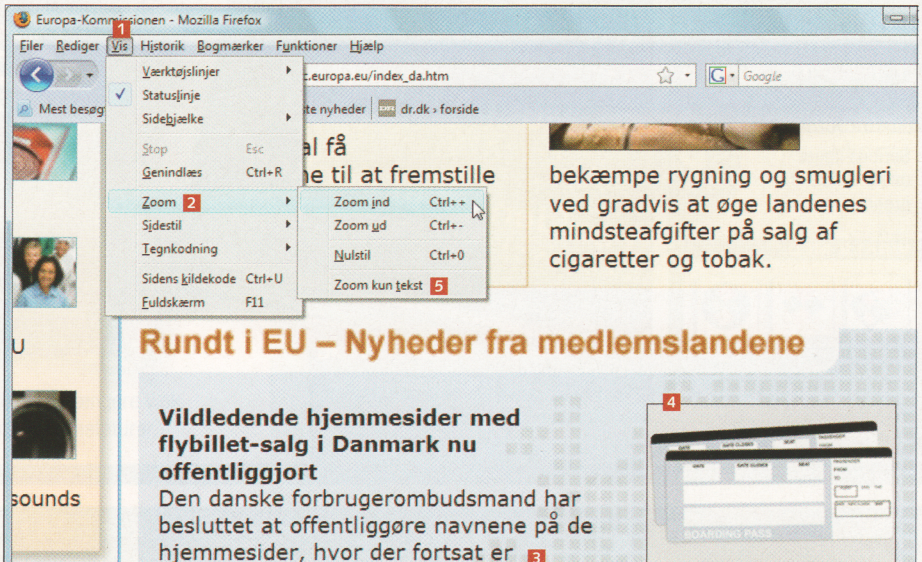

BROCHURER, NYHEDSBREVE OG INVITATIONER:

Fantastisk program!

FLOTTE

du

SÅDAN!

Lav dine egne flotte brochurer, plakater og andre tryksager med Scribus.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc
- Programmet Scribus
- Billeder og tekst

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

45 min.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 17

Scribus ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

TRYKSAGER nemt selv kan lave

Layoutprogrammet Scribus gør dig i stand til at lave dine egne flotte brochurer, plakater, blade og visitkort. Se her, hvor nemt det er at bruge.

Sæt tekst og billeder pænt sammen, lav små justeringer, til alt passer perfekt sammen, og så er dine første tryksager klar til brug. Visitkort, brevpapir, plakater og foreningsblade kan du printe, mens andre ting egner sig bedre til at blive produceret i PDF-format – perfekt til nettet eller til at sende med e-mail.

Alt dette og meget mere kan du nu gøre selv i layoutprogrammet *Scribus*. Når du først én gang har gemt et projekt, er det nemt og hurtigt at gå tilbage og hente det ind igen. Ved at klare tingene selv kan du til enhver tid holde dine oplysninger helt opdaterede, uden at det koster dig en krone.

Scribus er bygget op som de fleste andre layoutprogrammer: Tekst, billeder og grafik ligger i bokse, som du kan redigere i og tilpasse. Du kan frit placere dem over eller under hinanden, sådan at tekst fx går ind over et billede, som til gengæld går ind over et andet billede. Med *Scribus* lærer du med andre ord alt det grundlæggende om layout på en computer. Du har måske prøvet at lave invitationer og brochurer i *Word*. Med *Scribus* har du mange flere muligheder, og det er let lige at flytte rundt på indholdet.

Der er kort sagt lagt op til en både kreativ, inspirerende og fremadrettet oplevelse, når vi over de næste sider kaster os ud i at lave en helt ny og flot brochure til Teesvilde Golf Klub.

Begynd med blyant og papir

Før du går i gang med et nyt projekt i *Scribus*, er det godt at have en forestilling om, hvordan resultatet skal blive. En skitse at arbejde efter er det bedst tænkelige udgangspunkt. Gå derfor først dine ønsker og muligheder igennem:

✓ Hvilke oplysninger skal frem?

✓ Skal stemningen være smart, eksklusiv, nede på jorden eller noget helt fjerde?

✓ Hvilke billeder har du til rådighed, og hvilke kan du selv tage?

Tag en blyant og et stykke A4-papir, og tegn en skitse. Prøv flere layouts, både hvor du folder papiret én gang og en version, hvor du folder det to gange. Specielt til brochurer og plakater er det vigtigt, at teksten ikke kommer til at fylde for meget. Du skal skabe en stemning omkring det, du vil fortælle, og det gør du med billeder, overskrifter og flot layout. Teksterne skal helst være korte og bestå af praktiske oplysninger. Tænk også på:

✓ **Balance:** Store billeder skal spredes på flere sider
✓ **Farve:** De skal harmonere sammen
✓ **Tekst:** Bestem, hvor overskrifterne skal være, og fordel den øvrige tekst nogenlunde jævnt over papiret.

Af Thomas Nykrog. Foto: iStockphoto

Sådan virker Scribus

Projekter i *Scribus* kan laves helt fra bunden, men vi bygger op fra et eksisterende projekt. Det giver allerede fra starten et indblik i, hvordan *Scribus* er bygget op.

1 Når *Scribus* er installeret og åbnes, vises først dialogboksen **Nyt dokument** **1**. Her kan du starte et nyt projekt op fra bunden. Du kan vælge dokumentets udformning, selv definere **papirstørrelse** og **retning** **2**, **marginer** **3**, **antal sider** **4** med mere. På fanebladet **Åbn eksisterende dokument** **5** kan du senere gå tilbage og hente projekter ind, du er i gang med at arbejde på, eller et gammelt projekt, der skal opdateres med fx nye priser og telefonnumre. Tryk i stedet på **Annullér** **6**.

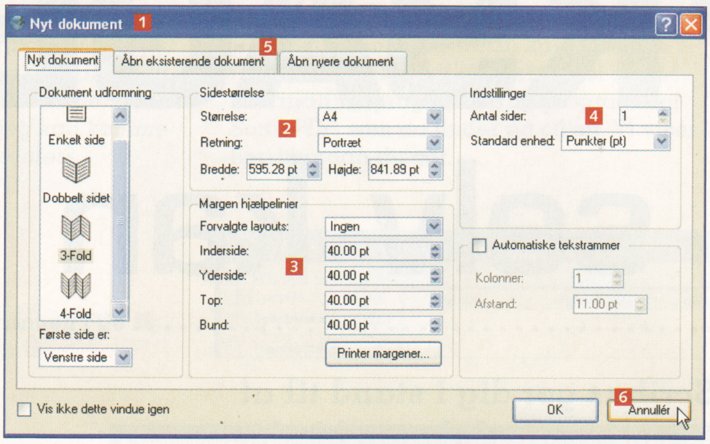

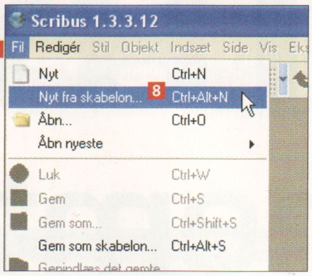

2 Klik på **Fil** **7** i menubjælken, vælg **Nyt fra skabelon ...** **8**, og åbn det dokument, der hedder **Brochure_1**. Møder du undervejs dialogboksen **Erstatnings font**, skal du bare klikke på **OK**.

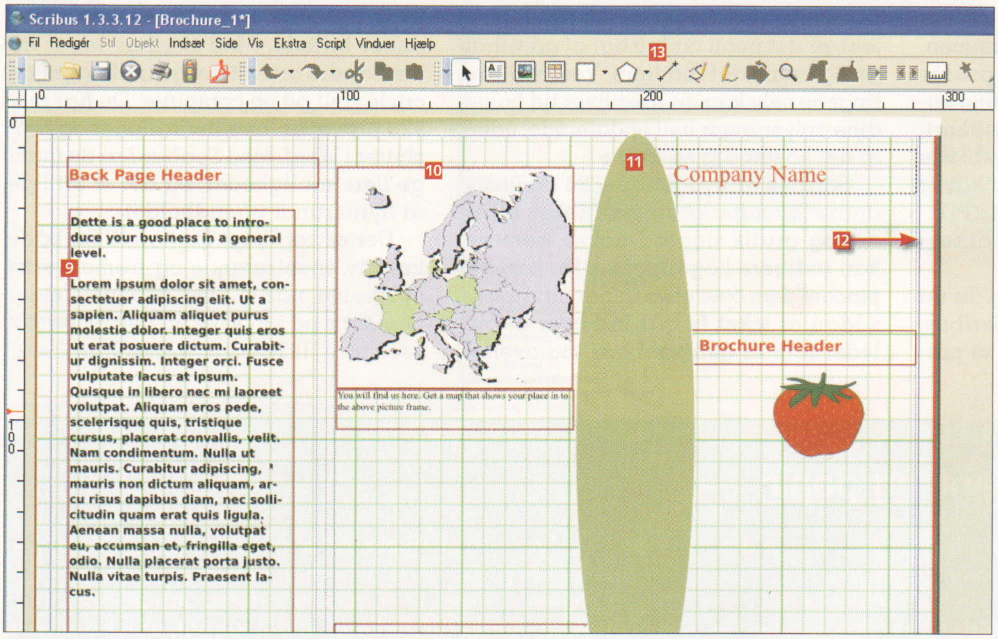

3 Nu ser du et færdigt projekt med tekstbokse **9**, bokse med billeder **10** og figurer **11**. Fordelen ved at bruge bokse er, at du kan flytte rundt på dem, trække dem større og mindre og lade dem gå ind over hinanden. Tynde blå linjer **12** viser margener og i dette tilfælde også, hvor papiret på vores brochure skal foldes. Når du er tilfreds med en placering af en boks, markerer du den og trykker på **Ctrl** + **L**. Nu er placeringen låst fast. En linje med ikoner **13** giver direkte adgang til de mest benyttede værktøjer.

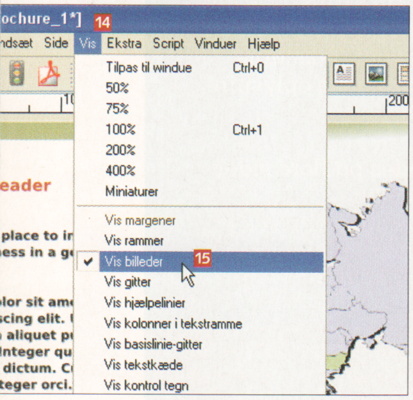

4 Bokskanter og hjælpelinjer kommer ikke med på det færdige projekt. I menupunktet **Vis** **14** kan du angive, hvor meget du vil se. Fjerner du alle markeringer, på nær **Vis billeder** **15**, ser du dit dokument, som det kommer til at se ud, når det er helt færdigt.

5 Nu skal alle elementer fjernes fra "Brochure_1". Træk med musen en markering rundt om det hele. Højreklik på det, og fjern markeringen ved **Er låst** **16**. Tryk på **Slet** **17** for at slette tekst og billeder. Hvis alle elementer ikke forsvinder, så klik på det, der mangler, og slet det som beskrevet. Hvis der er røde håndtag på en ramme **18**, er den ikke låst. Er rammen en ren streg **19**, er den låst. Marginer og hjælpelinjer skal bevares. Gem nu dokumentet under nyt navn via menuen **Fil**, som vist på artiklens sidste side.

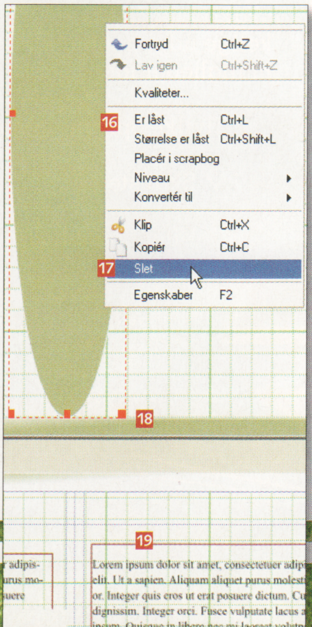

Indsæt billeder i din brochure

Først viser vi, hvordan du sætter billeder ind i brochuren. Teksten er nem at flette ind bagefter. Billederne bør på forhånd være tilpasset i størrelse i et billedbehandlingsprogram. Brug en funktion til at skalere billeder, og sæt billedernes længde og bredde i centimeter, så de får den størrelse, de skal have på A4-arket. Gem dem derefter under et nyt navn, så du stadig har det oprindelige billede intakt. Omdøb for eksempel "mitbillede" til "mitbillede_scribus01", så du både har billedet i fuld størrelse og et beskåret og i ny størrelse.

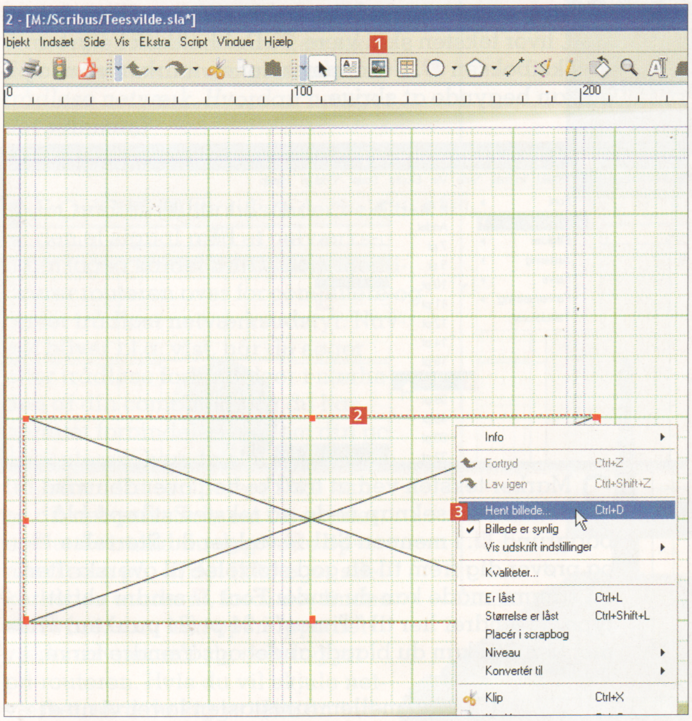

1 Klik på ikonet med billedramme 1. Træk med venstre museknap nede en markering rundt om det sted, hvor billedet skal sættes ind. Nu kommer en gennemkrydset markering 2, som du siden får mulighed for at tilpasse. Højreklik i rammen, og klik på punktet **Hent billede…** 3. Det er en god idé fremover at benytte genvejstasten **Ctrl + D**.

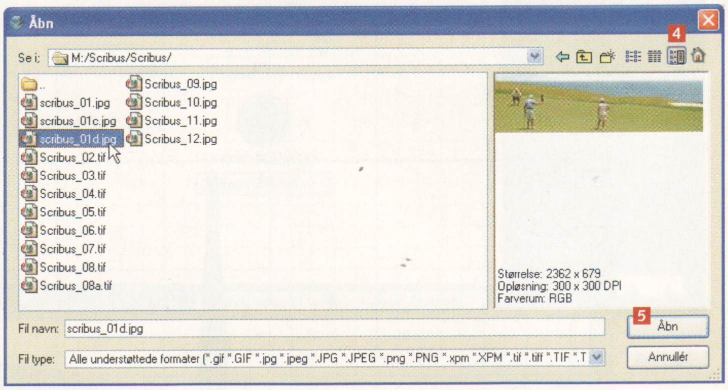

2 Find frem til den mappe, hvor du gemmer dine billeder. Klik på ikonet med eksempler 4, så du kan se, hvilket billede du skal til at sætte ind. Klik så på knappen **Åbn** 5.

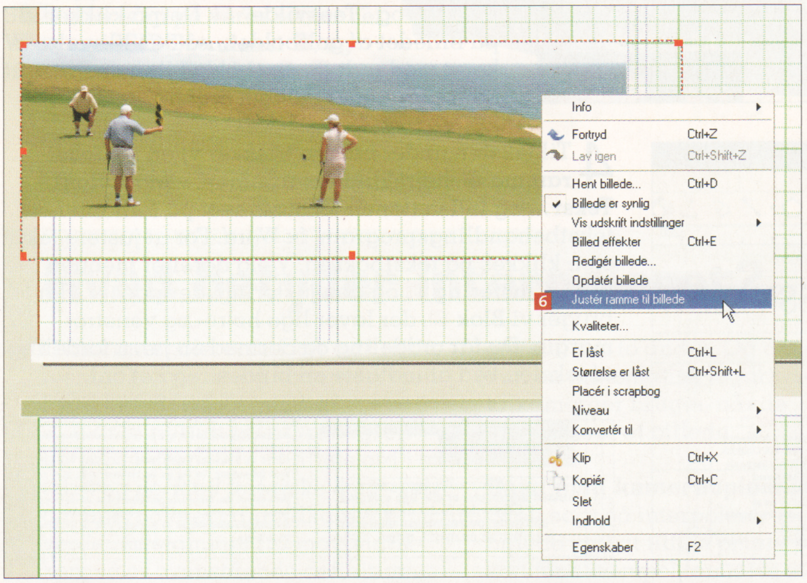

3 Højreklik på billedet, og vælg **Justér ramme til billede** 6. Herefter kan du med piletasterne på tastaturet køre billedet helt præcist på plads i projektet. Du kan også pege på det, og når du ser en firdobbelt pil, kan du med venstre museknap nede trække billedet rundt. Sæt nu de øvrige billeder ind på samme måde.

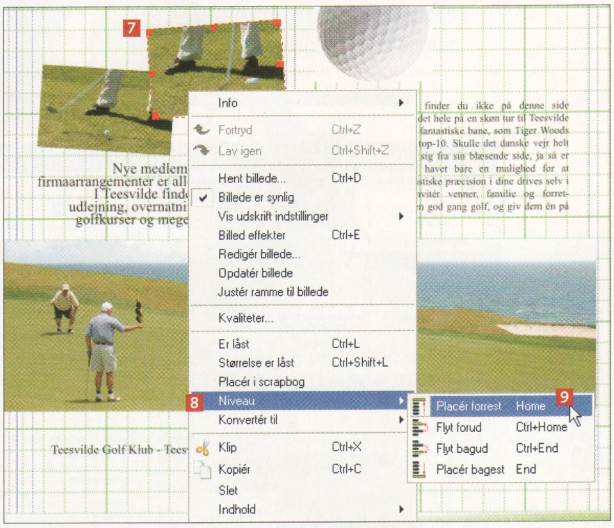

4 Du kan lade billederne lappe ind over hinanden og selv bestemme, hvilket der ligger øverst. Højreklik på det billede, du vil arbejde med, så det får en ramme med røde håndtag 7, vælg **Niveau** 8, og marker, hvordan du vil flytte billedet i forhold til de øvrige 9. Husk i øvrigt at gemme dit projekt regelmæssigt med **CTRL + S**.

Sæt tekst ind

Du kan sætte tekst ind på to måder, nemlig enten ved at importere en tekst, du har skrevet i et tekstbehandlingsprogram, eller ved at skrive teksten direkte ind i *Scribus*. Vi skal prøve begge teknikker. Fordelen ved at benytte et tekstbehandlingsprogram er, at du her har flere muligheder og stavekontrol. Korte tekster som for eksempel overskrifter, hvor man nemt ser slåfejl, kan derimod sagtens skrives direkte i *Scribus*. Vi begynder med overskriften.

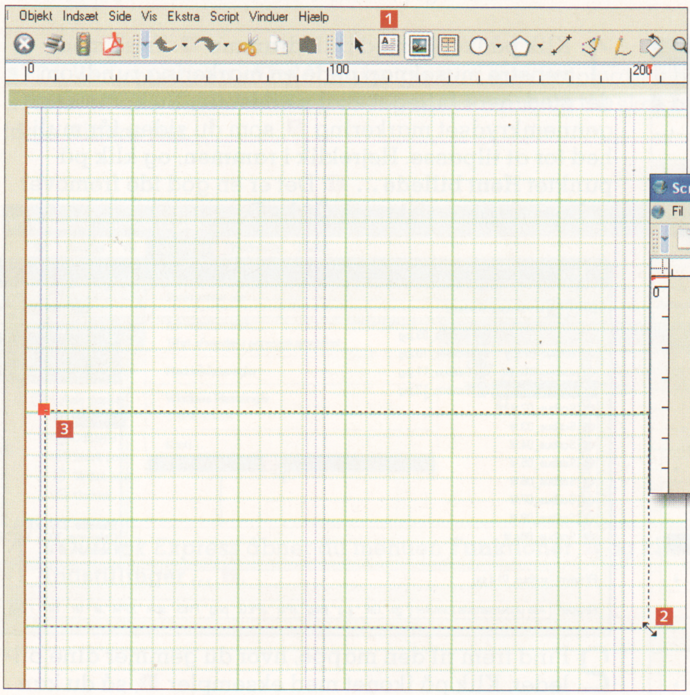

1 Klik på ikonet med tekstramme **1**. Træk med venstre museknap nede en markering rundt om det sted, hvor teksten skal være **2**. Dobbeltklik i starten af tekstboksen **3**. Nu kommer der en markør frem, og du kan begynde at skrive.

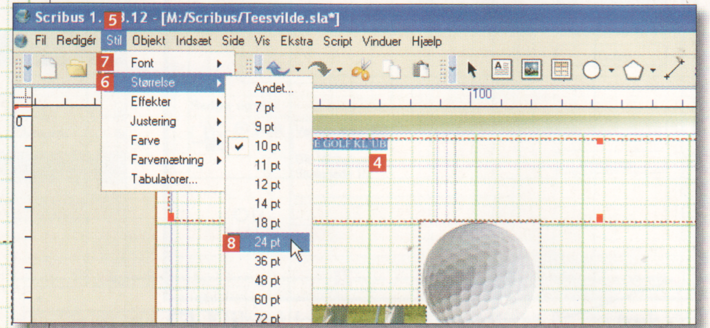

2 Marker teksten ved at trække hen over den med venstre museknap nede, så teksten står på blå baggrund **4**. I menuen **Stil** **5** vælger du **Størrelse** **6** og prøver dig frem til en god størrelse til overskriften. På samme måde kan du under **Font** **7** ændre skrifttype. Vi ændrer her til "Times" i **24 pt** (24 punkter) **8**. I menuen **Stil** kan du blandt andet også ændre farve.

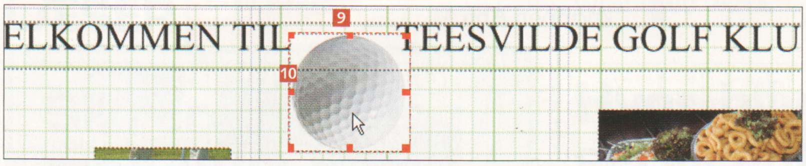

3 Med mellemrumstasten laver vi nu et mellemrum i teksten mellem "Velkommen til" og "Teesvilde" **9**. Derpå klikker vi på billedet af golfbolden, så den bliver markeret med rødt **10**, og trækker den op i mellemrummet mellem ordene.

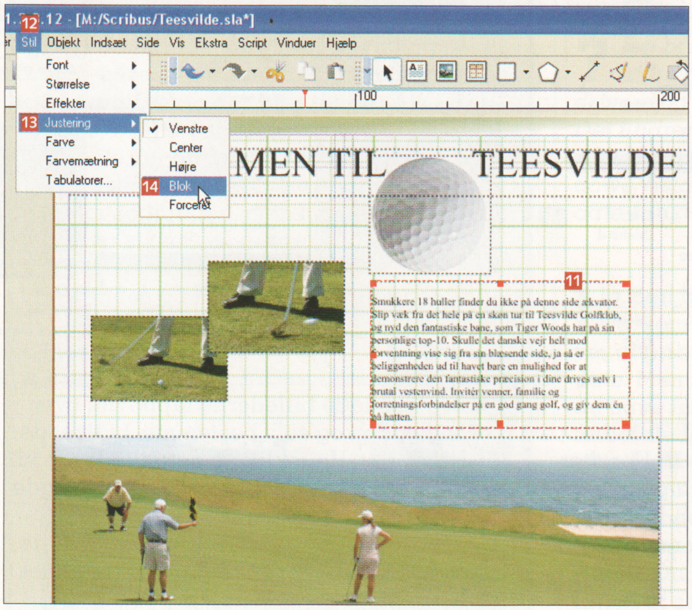

4 Til teksten under bolden trækker vi en ny **Tekstramme** **11**, højreklikker i rammen, vælger **Hent Tekst…** og indsætter en tekst skrevet på forhånd i et tekstbehandlingsprogram, fx *Word*. For at justere teksten klikkes på tekstboksen. Vælg derefter menuen **Stil** **12**, **Justering** **13** og den justering, der passer. Her bruger vi **Blok** **14**, der laver lige højre- og venstremargin. Du får orddeling og dermed en jævn fordeling af teksten ved at indtaste en bindestreg i et ord.

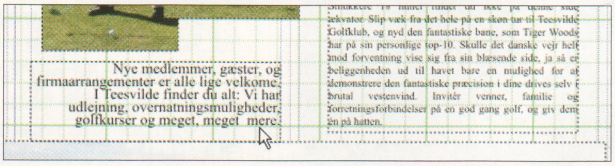

5 Når teksten er sat ind, kan du justere den ved at trække den større eller mindre på de røde håndtag. Prøv dig frem, og sørg for, at tekstrammen til sidst flugter med andre bokse på siden. Bemærk, hvordan du med selv små ændringer i skriftstørrelsen kan styre læsernes øjne hen på det vigtige.

LIGGER PÅ CD 17

Scribus ligger under
Aktuelle programmer

Indsæt en linje

Et godt grafisk virkemiddel er linjer imellem tekst og illustrationer. Som med alle andre grafiske virkemidler bør de bruges med måde.

1 Klik på linje-ikonet **1**, træk en linje i dokumentet med venstre museknap nede, og slip, når længden er på plads **2**.

2 Når linjen er klar, kan du højreklikke på den og fx vælge **Liniebredde** **3**, **Typen af linie** **4**, og om den skal starte og ende i en pil **5**. Du kan også ændre farven som beskrevet under tekstbokse. Linjen kan skubbes ved at klikke på den, så der kommer en firdobbelt pil som markør, der ændres ved at klikke på linjen. Når der er et håndtag i hver ende, kan du trække i det og gøre pilen kortere eller længere.

Brug dine egne billeder

Når du laver tryksager, der skal ud til andre, skal du passe på ikke at overtræde ophavsretsloven.

Du må kun bruge billeder, du har tilladelse til – og det samme gælder for tekst. Ellers risikerer du en stor regning eller i værste fald en politianmeldelse. Det gælder for en offentlig brochure som vores, men også for selv et uskyldigt nyhedsbrev til sangkoret eller kortklubben. Du må kun benytte:

✓ Dine egne billeder

✓ Andres billeder, du har fået klar tilladelse til

✓ Billeder købt på billedbureauer

✓ Royalty-fri billeder fra cd

✓ Pressefotos fra fx producenters hjemmesider

Zoom ind på detaljerne

Det er både nemt og praktisk at zoome ind på en side i din brochure, når du skal arbejde med detaljerne, og når tekst og billeder skal bringes til at flugte med hinanden.

1 I menupunktet **Vis** **1** får du mulighed for at zoome ind på detaljerne med **200%** eller **400%** **2**. Med **Tilpas til vindue** **3** får du optimeret skærmbilledet, så siden fylder skærmbilledet ud. Længere nede kan du fravælge visning af margener, rammer med mere **4**. I denne fase af projektet giver det mening gradvist at slå disse muligheder fra for at se siden, som den rent faktisk kommer til at se ud på papiret.

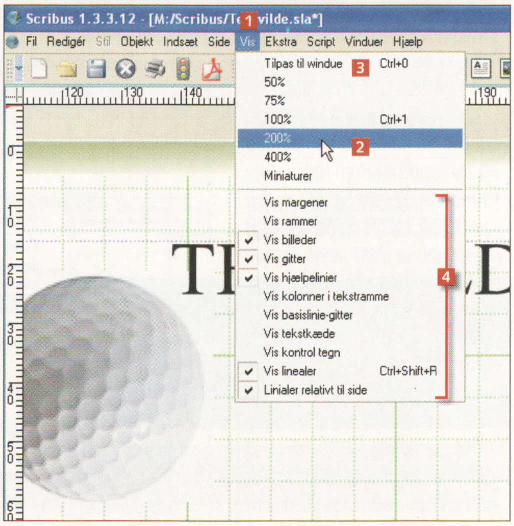

Sæt boks og ramme om din tekst

Scribus giver også mulighed for at lave en grafisk figur som baggrund for tekst eller billeder. Vi viser her, hvordan du laver en diskret boks, der fremhæver vigtige kontaktoplysninger, som vi på forhånd har skrevet ind i en ny ramme som tidligere beskrevet.

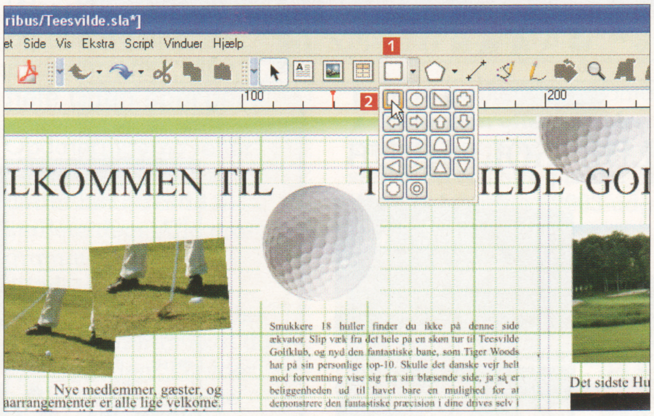

1 Klik på firkant-ikonet 1, og vælg den figur, du vil tegne. Vi bruger firkanten 2. Træk nu med venstre museknap nede en markering rundt om det sted i brochuren, hvor firkanten skal være. Slip musen. Firkanten bliver sandsynligvis sort, men det gør ikke noget.

2 Klik på figuren, så den bliver aktiv og får røde håndtag 3. Højreklik på figuren, og klik i den dialogboks, der kommer op, på det nederste punkt, **Farver** 4. Vælg en passende farve 5 ved at klikke på den. Sæt nu **Uigennemsigtighed** 6 ned fra 100 % til noget passende, for eksempel 30 %. Luk dialogboksen ved at klikke på det lille kryds øverst i højre hjørne 7.

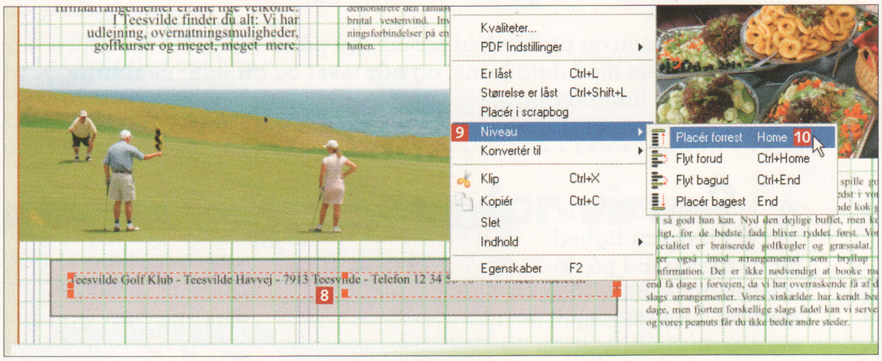

3 Klik på tekstboksen, så den bliver aktiv og får røde håndtag 8. Højreklik på figuren, og klik i den dialogboks, der kommer op, på punktet **Niveau** 9. Vælg **Placér forrest** 10 – ellers kan din tekst få en forkert farve.

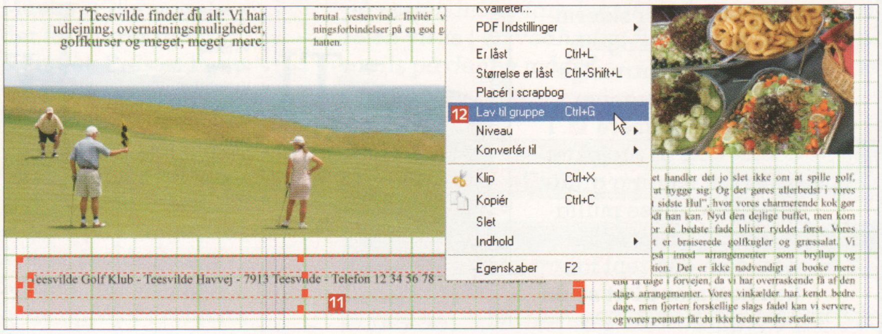

4 For at undgå, at boks og tekst forskyder sig i forhold til hinanden, låser vi dem sammen. Tryk **Shift**-tasten ned, hold den nede, og klik på begge bokse, så de er aktive 11. Højreklik på boksen, og klik i den dialogboks, der kommer op, på **Lav til gruppe** 12. Fortryder du, kan du til hver en tid låse gruppen op igen ved at vælge **Bryd gruppe**.

Gem og udgiv din brochure

Det er en god idé løbende at lave prøvetryk undervejs, så du kan se, hvordan skrifttyper, farver og billeder spiller sammen. En virkelig god detalje ved *Scribus* er, at projekter også kan gemmes i PDF-format, perfekt til nettet og e-mails. Se her, hvordan du gemmer dit arbejde undervejs og printer og gemmer den færdige brochure i PDF-format.

Gem din brochure

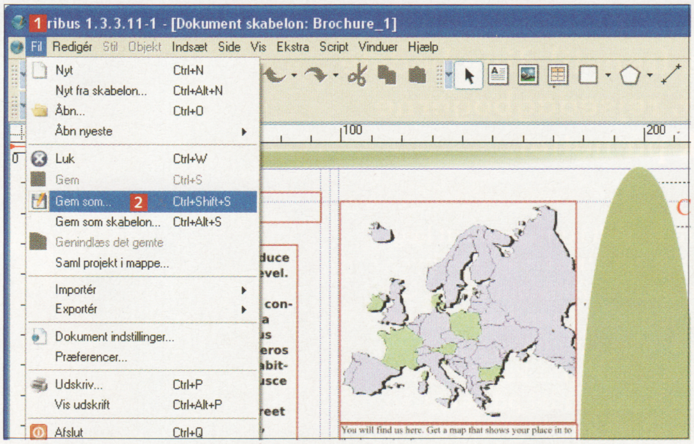

1 For at gemme dit arbejde i *Scribus*' eget filformat vælger du **Fil** 1 og **Gem som...** 2.

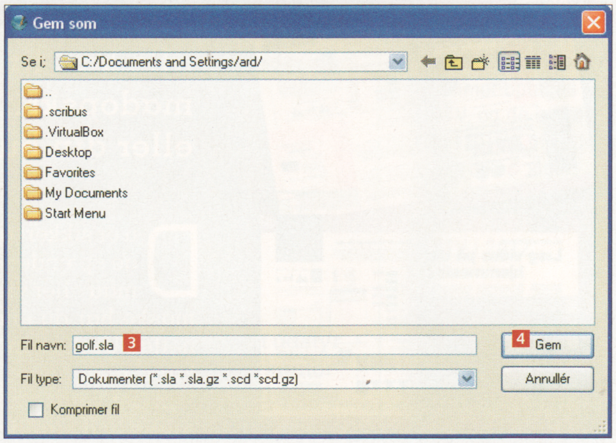

2 Giv din brochure et passende navn 3, og klik på **Gem** 4. Din brochure er nu gemt.

Udskriv din brochure

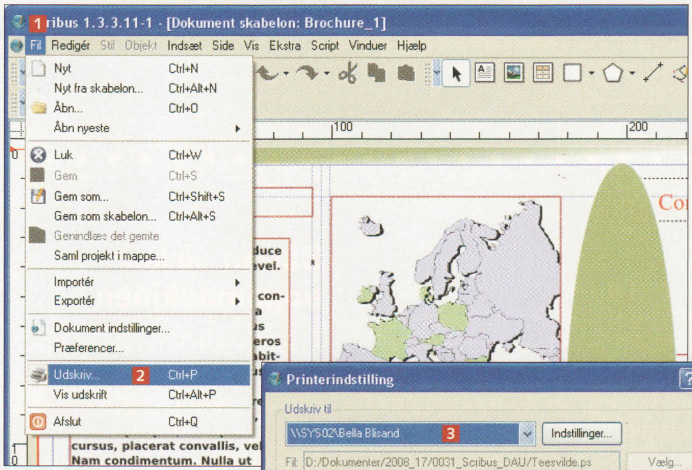

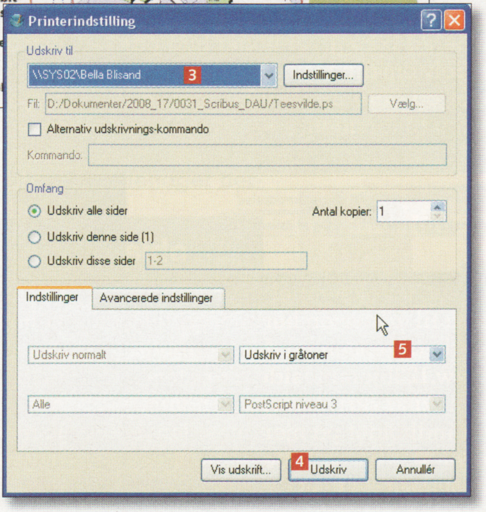

1 Hvis du vil udskrive din brochure i *Scribus*, skal du tænde din printer, vælge **Fil** 1 og **Udskriv...** 2.

2 Vælg din printer 3, og klik på **Udskriv** 4. Udskriv eventuelt prøvetryk i sort-hvid 5.

Gem en PDF-fil

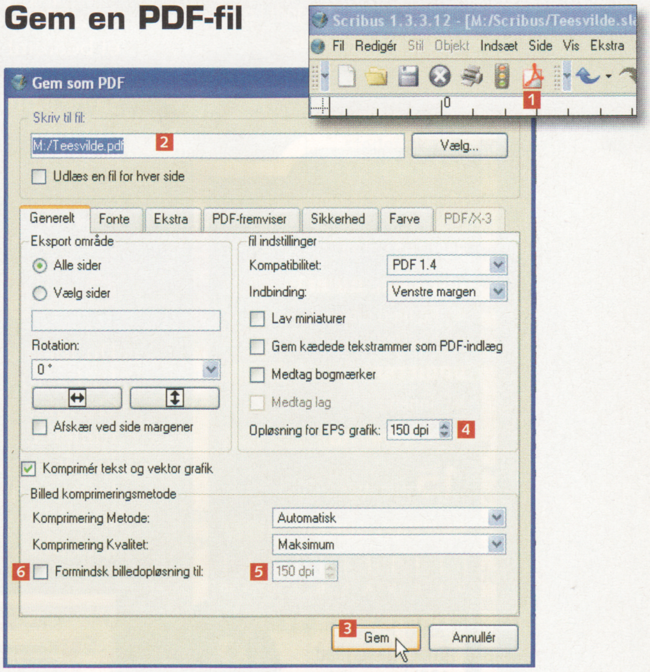

1 Hvis du vil gemme dit arbejde som PDF-fil, skal du klikke på PDF-ikonet 1 og herefter give brochuren et passende filnavn 2. Skal PDF-filen kunne gemmes og printes, bevares indstillingerne, og du kan klikke på **Gem** 3. Skal filen benyttes på nettet eller i e-mail, sættes opløsningen på grafik 4 og billeder 5 til 150 dpi. Husk at sætte flueben ved **Formindsk billedopløsning til** 6. Klik så på **Gem** 3.

Bliv fundet på

Meld din 123hjemmeside til søgemaskinerne på internettet, så alle kan finde frem til dine bedste madopskrifter, rejsedagbøgerne eller din butik på nettet.

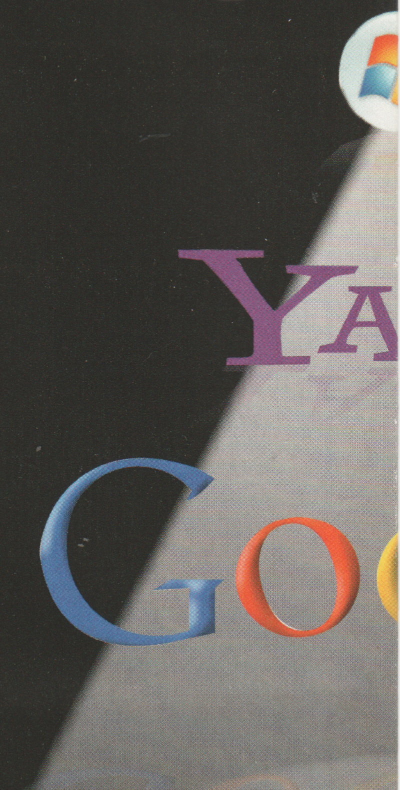

Du er sikkert allerede godt i gang med at lægge spændende stof om dine rejser, hobbyer, mad eller vin ud på din 123hjemmeside. Og måske har du endda lagt din egen butik ud på nettet. Uanset om du er ekspert i italiensk kogekunst eller har et galleri med egne kunstværker, kan det være smart at blive fundet på nettet, så andre end familie og venner kan få glæde af din side. Her kommer internettets søgemaskiner som Google, Yahoo! og Live Search ind i billedet.

Søgemaskinerne er avancerede robotter, der finkæmmer hjemmesider på internettet og gemmer oplysninger om indholdet i store databaser, som alle kan bruge til at finde frem til sider om et bestemt emne. Søgemaskinerne vil før eller siden også indeksere dine sider, men du kan selv sætte skub i processen ved at melde adressen på din hjemmeside til Google og de andre søgemaskiner. Her viser vi, hvordan du gør.

Du kan stadig nå at oprette din egen 123hjemmeside, som er gratis for abonnenter af Komputer for alle. På cd'en, der følger med dette blad, har vi samlet en række artikler i et hæfte, der hjælper dig godt i gang med din 123hjemmeside.

SÅDAN!

Meld din 123hjemmeside til søgemaskinerne, og bliv kendt på nettet.

DET SKAL DU BRUGE
- Pc med internet
- Internet Explorer

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG

15 minutter

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 17

Godt i gang med 123hjemmeside ligger under Udvalgte artikler.

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows XP, Windows Vista

Google

Du føjer din hjemmesideadresse – også kaldet URL – til Google ved at udfylde et par felter på Googles websted. Bemærk, at Google ikke garanterer, at din hjemmeside bliver optaget i Googles database og heller ikke giver noget bud på, hvornår det sker. Selv om din hjemmeside består af både en forside og flere undersider, skal du kun tilføje adressen til forsiden.

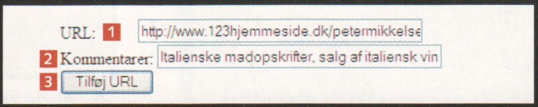

1 Åbn din browser, for eksempel *Internet Explorer*, og gå til adressen herunder. I feltet **URL** 1 skriver du adressen på din hjemmeside – fx **http://www.123hjemmeside.dk/petermikkelsen**. Du kan også skrive nogle få nøgleord, der beskriver indholdet på hjemmesiden, i feltet **Kommentarer** 2. Klik på **Tilføj URL** 3.

www.google.dk/intl/da/add_url.html

Sådan virker søgemaskinen

En søgemaskine benytter et kompliceret regelsæt, når den gennemgår – eller indekserer – hjemmesider. Søgemaskinen tæller, hvor ofte de forskellige ord på siden går igen, og finder på den måde ud af, hvad siden handler om. Når man søger information om et emne, sorteres søgeresultatet efter de enkelte hjemmesiders relevans. Jo længere din tekst er, og jo oftere du bruger ord, der beskriver emnet, jo mere relevant vil din side være. Du skal også opdatere din hjemmeside jævnligt, hvis den skal bevare sin relevans.

Af Thomas Buus-Larsen.

nettet

Gratis 123hjemmeside til abonnenter

Få en gratis hjemmeside, og spar 379 kroner om året med dit abonnement på Komputer for alle. Du får en gratis 123hjemmeside med plads til 40 siders indhold, 300 fotos og 10 minutters video. Mere end 200 skabeloner gør det nemt at lave fotoalbum, videoklip og andet spændende indhold til hjemmesiden – helt uden svære koder og indviklet programmering.

www.komputer.dk/123

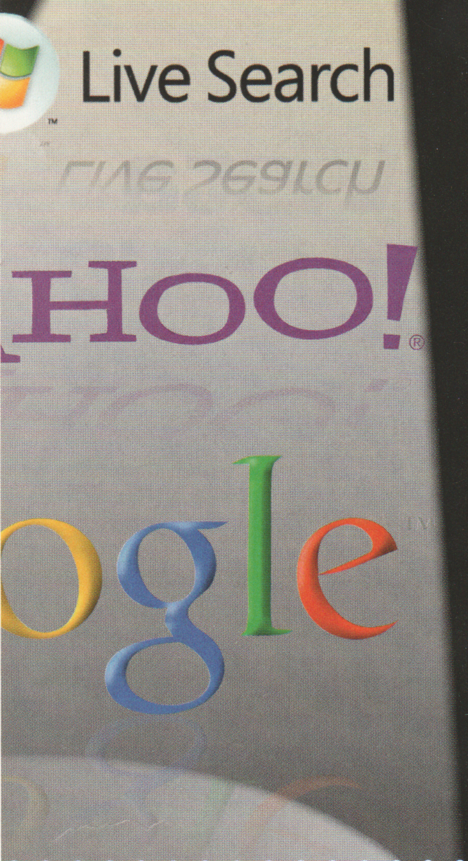

Tilmeld din hjemmeside på de største søgemaskiner, så du lettere kan blive fundet på nettet.

Microsoft Live Search

Live Search er navnet på Microsofts søgemaskine, som du også nemt kan melde din hjemmeside til. Som på de andre søgemaskiner skal du også her kun tilføje adressen til forsiden på hjemmesiden.

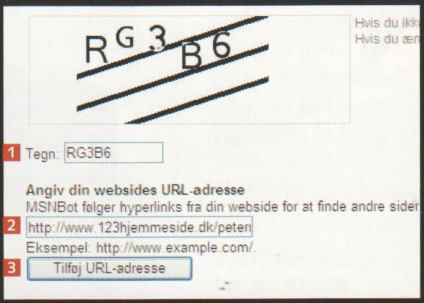

1 Skriv adressen herunder i din browsers adressefelt. I feltet **Tegn** 1 taster du de tegn, der er vist lige over feltet. Proceduren forhindrer, at et program kan misbruge tilmeldingsfunktionen. Skriv nu din hjemmesideadresse i feltet **Angiv din websides URL-adresse** 2. Klik herefter på **Tilføj URL-adresse** 3.

http://search.msn.dk/docs/submit.aspx

Gør opmærksom på dig selv

Ud over at bruge søgemaskinerne til at skabe opmærksomhed om din hjemmeside kan du også skrive hjemmesideadressen i bunden af dine e-mails eller få andre hjemmesider til at linke til din. Husk også at nævne adressen, når du skriver i gæstebøger, chatter eller deltager i debatter på nettet. Sælger du varer på din hjemmeside, kan du købe dig til en god annonceplads på for eksempel Googles side.

https://adwords.google.dk

Yahoo!

Du skal være registreret bruger på Yahoo! for at kunne melde hjemmesider til søgemaskinen. Er du ikke registreret, kan du oprette en gratis konto samtidig med tilmeldingen. Du behøver kun tilføje adressen til hjemmesidens forside.

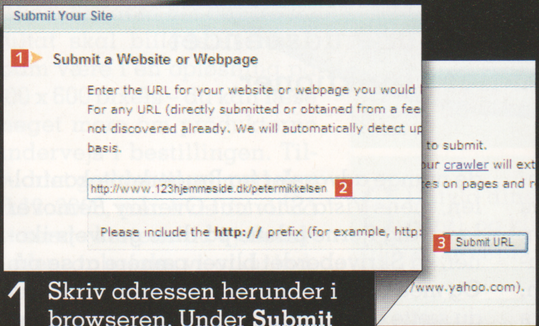

1 Skriv adressen herunder i browseren. Under **Submit a Website or Webpage** 1 skriver du hjemmeside-adressen i feltet 2. Klik på **Submit URL** 3.

https://siteexplorer.search.yahoo.com/submit

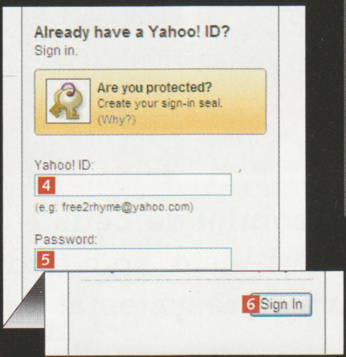

2 Hvis du er registreret hos Yahoo!, logger du nu ind ved at udfylde felterne **Yahoo! ID** 4 og **Password** 5. Ellers opretter du en ny konto ved at klikke på **Sign In** 6, udfylde felterne med dine personlige oplysninger og trykke på **Create My Account**. Nu er du bruger hos Yahoo!, og din hjemmesideadresse er blevet føjet til søgemaskinen.

Glæd dig til næste nummer

I næste nummer af Komputer for alle kan du læse, hvordan du med enkle midler kan gøre din 123hjemmeside flottere med baggrunde og menubilleder.

6 stærke og gratis programmer til Windows Vista

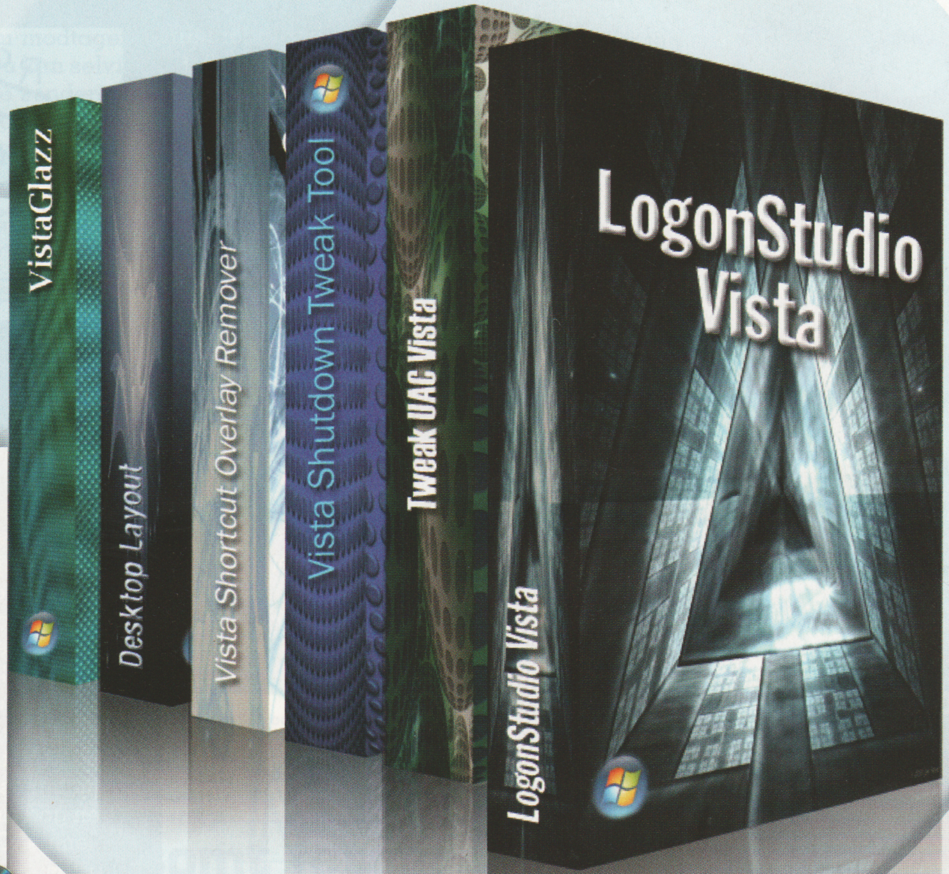

SÅDAN!

Få endnu flere funktioner i Windows Vista med seks gratis programmer.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc
- Programmerne på CD 17

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

10-15 minutter

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 17

- TweakUAC
- Vista Shutdown Tweak Tool
- Vista Shortcut Manager
- VistaGlazz
- LogonStudio Vista
- Desktop Layout

ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows Vista Home Premium og Ultimate SP1

Vi har samlet de bedste gratisprogrammer til Windows Vista, som både kan fintune udseendet og give styresystemet endnu flere funktioner.

Vi har i de sidste mange numre af Komputer for alle kigget nærmere på *Vistas* store udvalg af indbyggede funktioner, men her giver vi dig smarte gratisprogrammer, der er specielt lavet til *Vista*. På cd'en, der følger med dette blad, har vi lagt seks gratisprogrammer til *Vista*, som du kan læse meget mere om på de følgende sider. Programmet *TweakUAC* kan fx skjule nogle af de mange advarsler fra Brugerkontokontrollen, mens *Vista Shortcut Overlay Remover* lader dig fjerne pilene på dine genvejs-ikoner, så Skrivebordet bliver pænere at se på. Og med programmet *LogonStudio Vista* kan du sætte et flot baggrundsbillede ind på den skærm, du møder, når du tænder for pc'en.

Så selv om *Windows Vista* stadig er forholdsvist nyt, findes der allerede mange pro-

Af Stig Boesgaard.

LIGGER PÅ CD 17

Vista Shortcut Manager ligger under Aktuelle programmer

1 Fjern pilene på dine genveje

Programmet *Vista Shortcut Manager* er et smart lille program, der kan gøre dine ikoner flottere at se på. Med programmet kan du nemlig fjerne de pile, som *Windows Vista* lægger hen over genvejen – eller gøre dem mindre, så du bedre kan se ikonerne og teksten.

1 Når du har installeret *Vista Shortcut Manager* fra CD 17, skal du åbne startmenuen 1, vælge **Alle programmer** og **Frameworkx** 2, **Vista Shortcut Manager** 3. Klik på genvejen **Vista Shortcut Manager** 4.

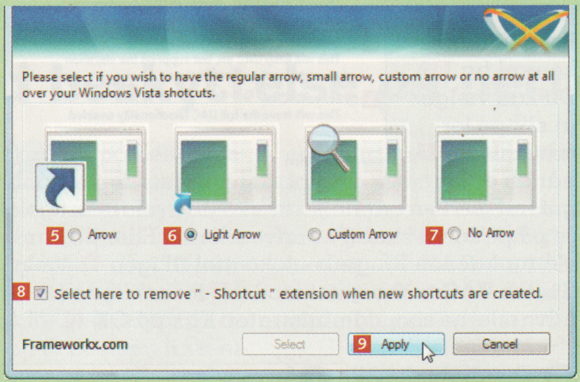

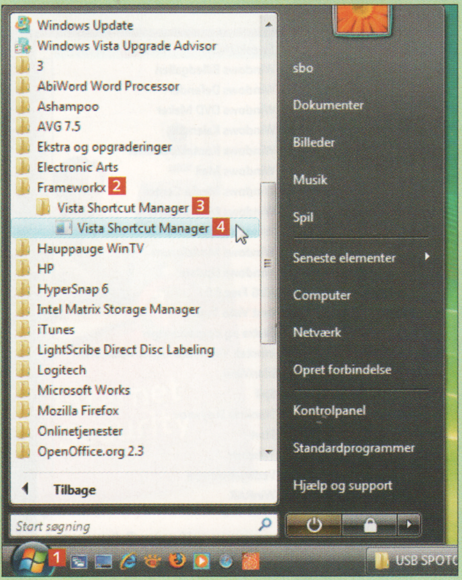

2 Nu kan du vælge imellem en stor pil 5, en lille pil 6, eller at genveje på computeren ikke skal have en pil overhovedet 7. Kryds af ud for **Select here to remove ...** 8 for at fjerne genvejspile på de programmer, du efterfølgende installerer på computeren. Klik på **Apply** 9. Du bliver nu bedt om at logge ud og ind af din brugerkonto, så ændringerne kan træde i kraft. Klik på **Ja** for at lade programmet logge dig ud.

3 Når du har logget ind igen, kan du se, at dine genvejspile 10 er ændret.

grammer til styresystemet. Nogle forbedrer systemfunktioner, mens andre giver helt nye og spændende muligheder. Du kan selvfølgelig stadig bruge en del af programmerne til *Windows XP* i *Vista* – også fra vores cd – men fordelen ved programmer, som er særligt programmeret til *Vista* er, at de bedre kan tilpasse specifikke *Vista*-funktioner og i mange tilfælde fungerer mere stabilt.

Læs på de næste sider:

- Slip for de irriterende advarsler
- Giv programmerne flere rettigheder
- Nyd gennemsigtigheden fuldt ud
- Husk ikonernes faste pladser
- Luk Vista ned med turbo
- Gør din login-skærm personlig

LIGGER PÅ CD 17

TweakUAC ligger under Aktuelle programmer

2 Slip for de irriterende advarsler

En af de mest bemærkelsesværdige og for nogle irriterende funktioner i *Windows Vista* er sikkerhedsfunktionen Brugerkontokontrol. Det er en ny sikkerhedsfunktion, som skal sikre, at der ikke bliver startet programmer i baggrunden, uden at du ved det. Det giver desværre en masse ekstra dialogbokse, som du skal bruge tid på, hver gang du vil foretage dig noget. Med programmet *TweakUAC* kan du slå Brugerkontokontrollen fra, når du er logget ind som administrator (den primære brugerkonto), men gør det kun, hvis du har antivirus installeret på pc'en – fx *AVG Anti-Virus Free*, som ligger på CD 17.

1 Klik på startknappen **1**, vælg **Alle programmer**, og klik på **TweakUAC** **2**.

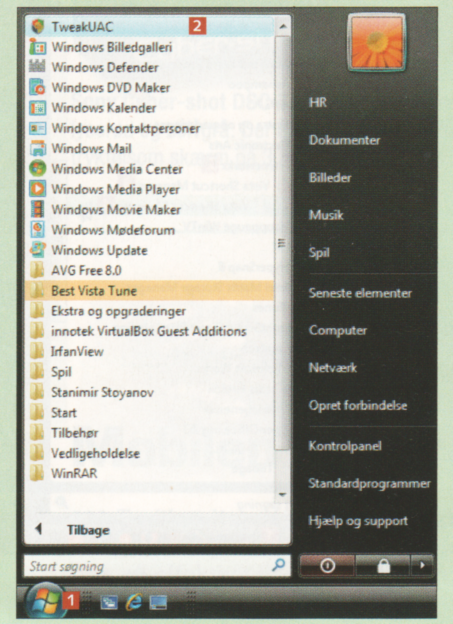

2 Du har tre valgmuligheder i *TweakUAC*. Du kan slå Brugerkontokontrol fra **3**. Du kan vælge at slippe for advarslerne **4**, når du er logget ind med en administratorkonto – andre brugere på pc'en vil stadig se advarslerne. Eller du kan slå funktionen Brugerkontokontrol til igen **5**. Vælg **Switch UAC to the quiet mode** **4** for at slippe for advarslerne som administrator. Klik på **OK** **6**.

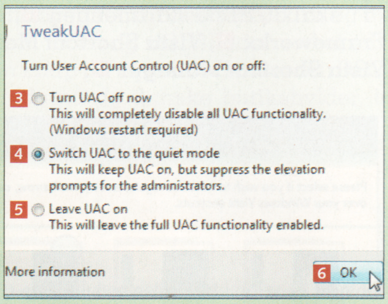

3 Du får nu at vide, at "quiet mode" er slået til. Klik på **OK** **7**. *Windows Vista* vil fremover fortælle dig, at du har et sikkerhedsproblem, når du tænder pc'en, fordi Brugerkontokontrollen er slået fra.

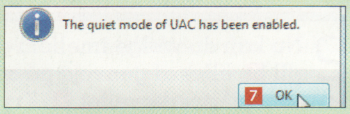

Giv programmerne flere rettigheder

Mange af de programmer, som du installerer, har brug for at kunne skrive på harddisken. *Windows Vista* kan derfor kræve, at du af sikkerhedshensyn starter dem med administrator-rettigheder. Alt efter hvilken brugerkonto, du er logget ind på computeren med, skal du bruge adgangskoden til administratorkontoen for at gøre det.

1 Højreklik på programmet eller genvejen **1**, og vælg **Kør som administrator...** **2** fra menuen. Du vil så få en advarsel fra Brugerkontokontrollen, som du skal klikke **Ja** til. Hvis det er et program, du ofte anvender, kan du gemme indstillingen ved i stedet at klikke på **Egenskaber** **3**.

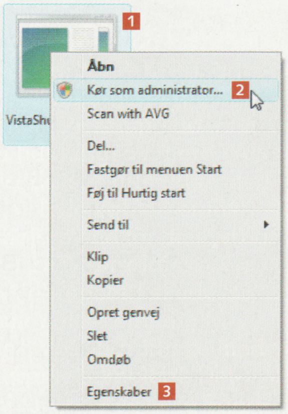

2 Klik nu på fanebladet **Kompatibilitet** **4**, og kryds af ud for **Kør dette program som administrator** **5**. Nu vil det altid starte med udvidede rettigheder. Klik på **OK** **6**.

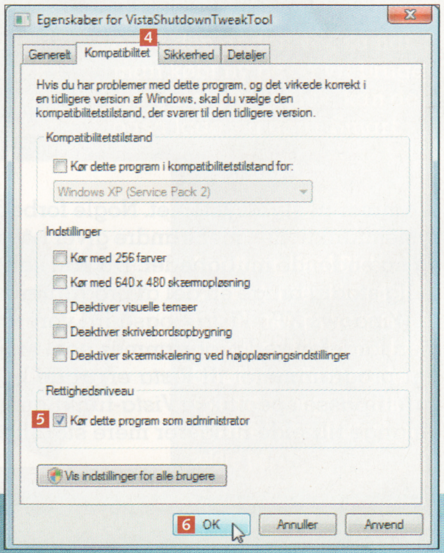

3 Nyd gennemsigtigheden fuldt ud

LIGGER PÅ CD 17
VistaGlazz ligger under Aktuelle programmer

Windows Vistas Aero-design ser flot ud, men Microsoft har tilsyneladende glemt, at vinduerne også skal være gennemsigtige, når de er maksimerede. Det tager gratisprogrammet *VistaGlazz* hånd om – hurtigt og effektivt.

1 Klik på startknappen **1**, vælg **Alle programmer**, og klik på **VistaGlazzBeta3** **2**.

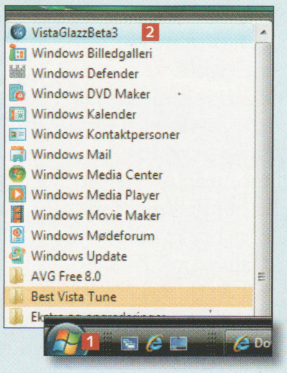

2 Når programmet starter, skal du klikke på **I agree** **3**.

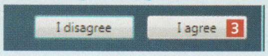

3 Hovedvinduet indeholder to vigtige ikoner. Det første er en rettelse til systemfilerne **4**, og det andet er en rettelse til de filer, der styrer de grafiske temaer **5**. Når der optræder et lille grønt kryds i skjoldet **6**, er rettelsen gennemført. Du kan så klikke på symbolet, hvis du senere vil fjerne ændringen. Klik på de to ikoner et ad gangen.

4 Når du klikker på en af knapperne, skal du bagefter klikke på **Patch files** **7** og herefter genstarte computeren ved at klikke på **Reboot**.

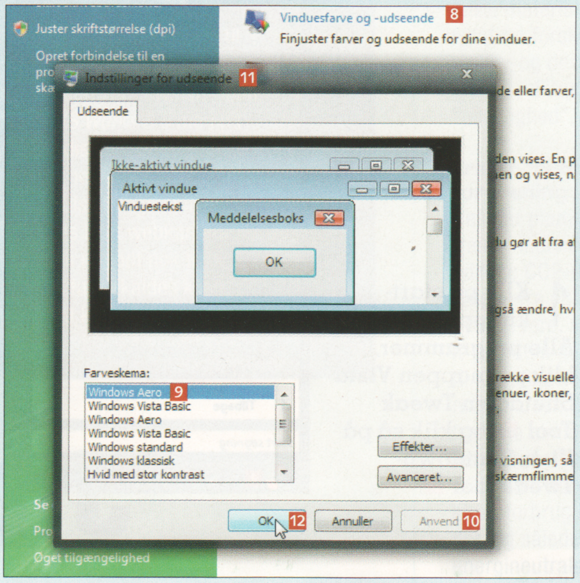

5 Du kan skifte imellem forskellige vinduelayouts ved at højreklikke på Skrivebordet og vælge **Personlige indstillinger** og derefter **Vinduesfarve og -udseende** **8**. Klik på et layout i listen **9**, og klik på **Anvend** **10**. Så kan du se det nye layout på vinduesrammen **11**. Klik på **OK** **12**.

4 Husk ikonernes faste pladser

LIGGER PÅ CD 17
Desktop Layout ligger under Aktuelle programmer

Når du skifter skærmopløsning på din pc – fx for at se billeder på et tilsluttet tv – vil Skrivebordets ikoner hoppe rundt på skærmen og skifte plads. Desværre vender de ikke altid tilbage til den plads, som de havde, før du eller et program skiftede opløsning. Med *Desktop Layout* kan du gemme ikonernes placering og gendanne den, hvis de ikke selv vender tilbage til deres rette plads.

1 Når du har installeret *Desktop Layout*, får du to nye funktioner i *Vista*. Klik på startknappen **1**, og højreklik på **Computer** **2** i startmenuen. **Save Desktop Icon Layout** **3** gemmer den aktuelle placering af ikoner på Skrivebordet. Har ikonerne flyttet sig efter en ændring i skærmopløsningen, skal du blot klikke på **Restore Desktop Icon Layout** **4** for at få den gemte placering tilbage igen.

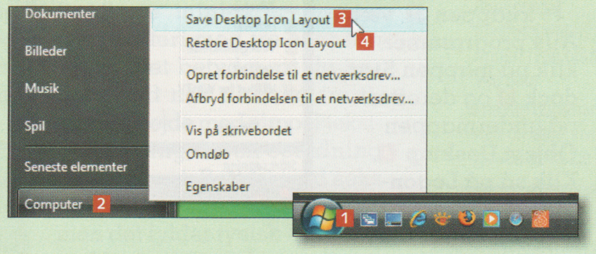

LIGGER PÅ CD 17
Vista Shutdown Tweak Tool ligger under Aktuelle programmer

5 Luk Vista ned med turbo

Det lille gratis program *Vista Shutdown Tweak Tool* giver dig en hurtig genvej til at ændre på den "pause" som *Windows Vista* lægger ind imellem at du vælger funktionen Luk computeren i startmenuen, og til computeren faktisk gør det. Funktionen kaldes WaitToKillService og er normalt skjult.

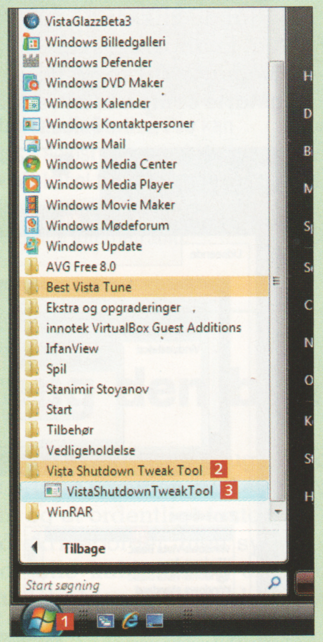

1 Klik på startknappen **1**, vælg **Alle programmer**, klik på mappen **Vista Shutdown Tweak Tool** **2**, og klik så på **VistaShutdownTweakTool** **3**.

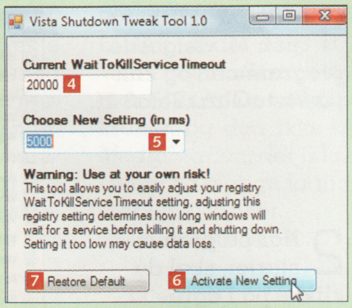

2 Øverst ses den nuværende værdi **4** i millisekunder. Du kan vælge en ny tidsværdi i rullemenuen **5** eller blot skrive et tal. Start fx med en halvering. Klik så på **Activate New Setting** **6**. Du kan senere vende tilbage til standard-indstillingen ved at klikke på **Restore Default** **7**. Pas på ikke at sætte værdien for lavt, da du så kan miste data, når programmerne lukker.

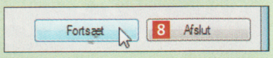

3 *Vista Shutdown Tweak Tool* kan kræve, at du bruger en administratorkonto, og du risikerer derfor at få en fejlmeddelelse. Sker det, skal du vælge **Afslut** **8** og starte programmet ved at højreklikke på det og vælge **Kør som administrator** (se boks på forrige side).

LIGGER PÅ CD 17
LogonStudio Vista ligger under Aktuelle programmer

6 Gør din login-skærm personlig

Før du logger på *Windows Vista*, vises der en *Vista*-login-baggrund. Den kan du gøre mere personlig med et snuptag. Med gratisprogrammet *LogonStudio Vista* kan du nemlig vælge blandt masser af flotte baggrundsbilleder eller endda bruge dine personlige billeder fra harddisken.

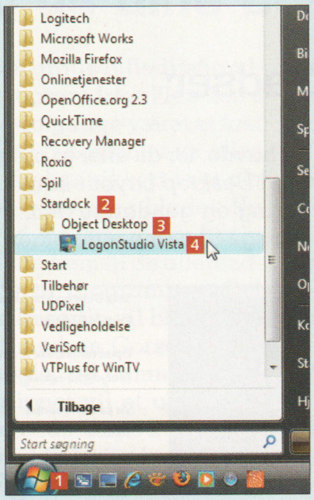

1 Klik på startknappen **1**, vælg **Alle programmer**, klik på mappen **Stardock** **2** og derefter på undermappen **Object Desktop** **3**. Klik så på **LogonStudio Vista** **4**.

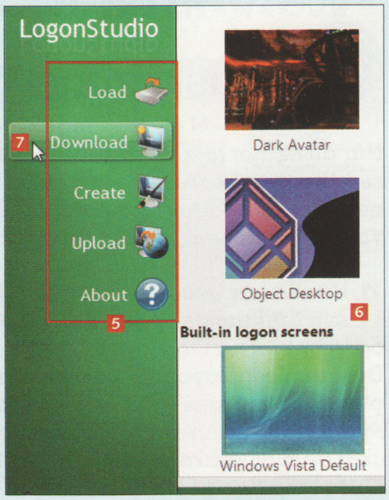

2 I venstre side af vinduet **5** har du en smart menu med programmets funktioner. I højre side kan du se en oversigt over de billeder **6**, som er klar til brug med det samme. Klik på **Download** **7** for at hente flere fra internettet.

3 Det åbner en hjemmeside med gratis temaer til *LogonStudio Vista*. Vælg blandt de flotte billeder, og klik på dem, du vil hente. Så åbner en side 8, hvor du kan læse mere om temaet 9. Klik på **Download** 10 for at hente det.

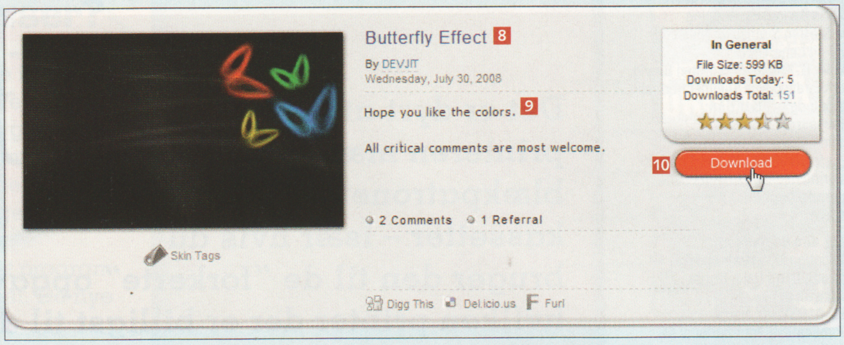

4 Klik så på linket 11 under **Click link to download**, og klik på **Åbn** på næste skærmbillede.

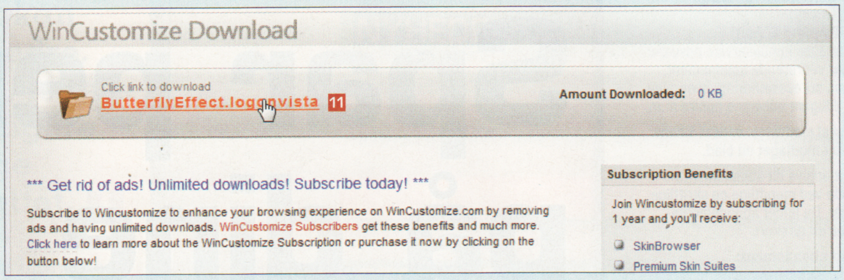

5 Nu åbnes det nye tema i *LogonStudio Vista* 12. Klik på knappen **Apply** 13 for at bruge det hentede billede som login-billede i *Vista*.

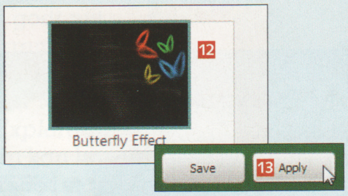

6 Du bliver nu sendt ud til *Vistas* login-skærm, hvor det nye billede vises som baggrund 14. Log på med din adgangskode 15, som du plejer.

7 I *LogonStudio Vista* kan du endda lave dine egne login-baggrunde med billeder fra harddisken. Klik på **Create** 16 i menuen. I det lille vindue 17, som åbner, skal du skrive et navn 18 til din nye baggrund og tilføje dine initialer 19. Klik så på knappen **Browse...** 20 for at finde et billede på harddisken. Du kan se et eksempel på det valgte billede i midten 21. Klik på **Save** 22. Nu tilføjes billedet til oversigten og kan vælges som baggrund til login-skærmen med knappen **Apply** 23. Hvis du senere vil have *Vistas* standardbillede tilbage, skal du blot rulle ned i oversigten og vælge det i stedet.

KOMPUTER FOR ALLE

Chefredaktør: Leif Jonasson
Redaktionschef: Rasmus Udsholt
Layoutchef: Elisabeth S. von Eyben
Redaktion: Morten Skeldal Østergaard, Anders Rasmus Daugaard, Henning Rasmussen, Steffen Slumstrup Nielsen, Hans Lauring og Lene Theill.
Layout: Casper G. Thomsen, Carsten Bøwig, Marianne Burkhardt og Tina Sommer Hermann.
Administration og produktion: Annette Mosegaard, Linda Hall og Jane Lindholm.
Annoncer: Lars Grindsted, tlf.: 39 17 20 00 e-mail: lars.grindsted@bp.bonnier.dk
Ansvarshavende udgiver: Jens Henneberg

Komputer for alle udgives af Bonnier Publications International AS PB 433 Sentrum, 0103 Oslo, Norge
Besøgsadresse: Kirkegata 20, 0153 Oslo, Norge

© Bonnier Publications International AS

Tryk: Norprint Rotasjon AS, Norge

ABONNEMENT

Komputer for alles kundeservice besvarer henvendelser vedrørende abonnement, indbetalinger, adresseændring, hvervning, klubtilbud, tidligere udkomne numre m.m.

Ændringer skal meddeles, senest 5 dage efter at du har modtaget dit blad.

Husk altid at opgive dit abonnementsnummer både ved mundtlige og skriftlige henvendelser. Du finder abonnementsnummeret på dit girokort.

Bestilling af abonnement:
Bestilling sker ved henvendelse til vores kundeservice. Bladet leveres i løbende abonnement, og kun så længe du ønsker. Hver tredje uge modtager du det nye nummer portofrit på udgivelsesdagen. Abonnementsprisen er 68,75 kr. med forbehold for moms- og prisændringer.
Bestilling af udlandsabonnement: Udlandsabonnement – også til Grønland og Færøerne – leveres kun som forudbetalt årsabonnement med tillæg af ekspeditionsgebyr + porto.

KUNDESERVICE

Internet
www.komputer.dk/kundeservice
Åben døgnet rundt.

Telefon
Automatisk telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Åben døgnet rundt for kunder med trykknaptelefon.
Personlig telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Mandag-torsdag 9-16, fredag 9-14.30.

Skriftlig henvendelse
Vi beder dig benytte servicekuponen bag på girokortet.
Bonniers Kundeservice,
0900 København C

HENVENDELSE TIL REDAKTIONEN

Strandboulevarden 130, 2100 Kbh. Ø.
Tlf.: 39 17 20 00
E-mail: red@komputer.dk

- Komputer for alle påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, som indsendes uopfordret.
- Stof fra Komputer for alle må kun citeres med tydelig kildeangivelse.
- Artikler og billeder fra Komputer for alle må ikke uden forlagets skriftlige tilladelse anvendes i erhvervsøjemed.

Kontrolleret nettooplag ifølge Dansk Oplagskontrol for 1. halvår 2008: 47.238 eks.
ISSN 1396-0342

PROBLEMER med **CD**'en?
Der er gratis support vedrørende programmer på den medfølgende cd. Send dit spørgsmål via **SPØRG OS SERVICE** på **www.komputer.dk**
Kun for abonnenter!

LÆS I NÆSTE

STOR GUIDE

Det er dyrt at holde printeren mættet med blækpatroner og laserkassetter – især hvis du bruger den til de "forkerte" opgaver. Vi viser, hvilken printer der er billigst til dit behov.

Spar penge på dine print

STORTEST

Stor test af de nye Blu-ray-drev

De nye Blu-ray-diske overgår dvd'en på alle områder: Der er plads til 50 GB og film i perfekt HD-opløsning. Vi har testet de nyeste drev til din pc.

SMART PROGRAM PÅ CD'EN

Slet dine filer mere sikkert

Når du sletter filer i Windows, kan de stadig genskabes. Vi hjælper dig med at slette dine data fuldstændig sikkert.

FLOTTE PRÆMIER

Vind udstyr for 15.000 kroner

Svar på spørgsmålene i vores store quiz, og vind masser af flotte præmier til din pc.

Foto: Kenneth Drabæk, Hans Juhl, iStockphoto ©Baris Simsek, iStockphoto ©Amy Walters, Stillleben.

NUMMER

Komputer for alle nr. 18 udkommer den 11. december 2008

STÆRKT LÆSERTILBUD

4 GB gratis plads til din sikkerhedskopi

keepit

Med en backup på nettet er dine filer sikret – og alle abonnenter på Komputer for alle får nu 4 GB gratis plads. Se, hvordan du bruger dem.

EXCEL

De allerbedste tips til Excel

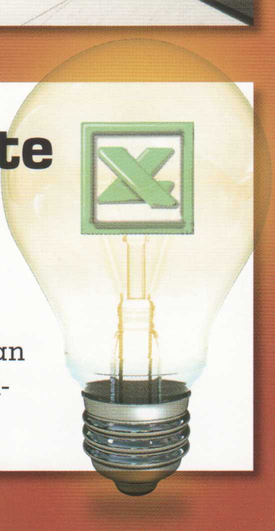

Du får de bedste tips og tricks til regnearksprogrammet Excel, så du kan jonglere med familiens budget – uden at være ekspert.

Fuld tilfredshed med dit abonnement

"Vi ønsker, at du skal være tilfreds med dit abonnement. Hvis dit abonnement på noget tidspunkt kræver vores opmærksomhed på nogen måde, så lad os det straks vide, og vi vil tage os af det."

Her på siden kan du se, hvordan du kommer i kontakt med os.

Jens Henneberg
ansvarshavende udgiver

Online kundeservice: www.komputer.dk/kundeservice

Her kan du nemt og bekvemt selv ordne de fleste ting vedrørende dit abonnement, fx:

- Se status på dit abonnement
- Se saldo på dit abonnement
- Foretage adresseændring
- Ændre betalingsperiode
- Få svar på de spørgsmål, der oftest bliver stillet til kundeservice
- Sende e-mails til kundeservice

Telefonisk henvendelse: 39 10 30 72

Mandag-torsdag mellem kl. 9.00 og 16.00 og fredag mellem kl. 9.00 og 14.30.

Skriftlig kundeservice:

Komputer for alle,
Bonniers Kundeservice,
0900 København C.
Husk altid at opgive abonnementsnummer.

Alt-i-én til hjemmets store og små opgaver

Brother DCP-385C
- Farveprint: Op til 6000 × 1200 dpi
- Farvekopi: Uden brug af PC!
- Farvescan: Op til 19200 dpi (interpoleret)
- Fotocenter: Udskriv fotos direkte fra ramkort
- PictBridge: Udskriv direkte fra digitalt kamera
- 3,3″ farveLCD display
- Speciel bakke til 10 × 15 cm fotopapir
- Naturligvis 4 separate blækpatroner!

Pris inkl. moms kr. **749,-**

Find nærmeste forhandler på www.brother.dk

Brother 40 år i Danmark
1968-2008

Do More

brother ®
at your side